

Kapag Nabubuwal ang Lahat

“Ikatlong bahagi ng bayan ang mamamatay sa salot at gutom; isa pang ikatlo ang mabubuwal sa tabak; at ang malalabi nama’y pangangalatin sa lahat ng dako at uusigin ko pa rin ang mga ito at pagbubuntanan ng aking poot.” Ito ang mga salita ng Diyos na sinabi ni Ezekiel sa pagkawasak ng Bayang Banal. Magagamit din kaya ito sa kasalukuyang krisis ng Iglesya?

Sa loob ng ilang taon, nawala na sa Iglesya ang kahanga-hangang panlabas na anyo ng mga templo at mga seremonya, ang pagkarelihiyoso ng nakararami sa sambayanan, ang katapatan ng mga pari nito na nasa lahat ng dako, ang katatagan ng isang pananampalatayang di mapag-alinlanganan at ang pagsunod ng lahat sa Roma. Nabubuwal ang lahat ng ito. Maraming umaasa na magbubunga kaagad ang pagpapanibagong sinimulan ng Konsilyo. Ngunit naglalaho sa bawat araw ang waring pinakamahalagang magbibigay-katiyakan sa hinaharap.

Magugunita ang iba pang mga salita sa aklat ni Ezekiel: “Hindi ko maipahihintulot na kayo’y maging isang bayang tulad lamang ng iba; kundi sapilitan akong maghahari sa inyo. Titipunin ko kayo mula sa mga bayan at haharapin ko kayo. Sasailalim kayo ng aking kapangyarihan.” Hindi kaya tinatawag ngayon ng Diyos ang mga puwersa ng pagkawasak? Ang Diyos kaya ang nagbubuwal sa mga gawa-ng-tao na sa akala naman nati’y siyang Iglesya? May maiwan siyempreng *labi* gaya ng sabi ni Ezekiel – silang ang pananampalataya’y dinalisay ng pagsubok at mas malayang magagalawan ng Espiritu ng Diyos.

Ang kasasabi ay sapat na para maintindihan ang kahalagahan sa ngayon ng aklat ni Ezekiel. Siya ang saksi ng Diyos sa mga huling taon ng kaharian ng Juda, bagamat nasa piling ng mga ipinatapon sa Babilonia.

Tiyak na magtataka tayo sa lengguwaheng iniuukol niya sa Diyos na laging nagbababala at parang nalulugod pa sa kagipitan at pagdurusa ng kanyang bayan bilang pagbibigay-daan sa kanyang galit at selos. Pero puwede kayang mangusap tungkol sa pag-ibig nang hindi binabanggit ang mga salitang *selos* at *karahasan*?

May selos at karahasan din sa pagsakop ng Diyos sa mga taong makalaman at makasalanang. Hinahanap ng asawa ang kanyang taksil na maybahay sa piling ng mga mangingibig nito at ibinabalik niya sa dahas. Ang may kalabisang pananalita ni Ezekiel ay hindi dapat makapagpalimot sa atin sa iba pang pahina ng Biblia kung saan ipinahahayag ng Diyos ang kanyang karinyo. Pero hindi rin naman natin maisasaisantabi ang mga ito sa pagdadahilang mabait na tatay ang Diyos. Maaaring naranasan na natin sa ating sariling laman ang kapighatian ng makasalanang humahamon sa Diyos: tungkulin ni Ezekiel na ibunyag na lahat ang pait ng kasalanan at ipagsigawan ang galit ng Diyos.

Ang Aklat ni Ezekiel

Malamang na isang batang pari si Ezekiel na dinalang bihag sa Kaldea kasama ng sampung libong ipinatapon makaraan ang unang paglusob sa Jerusalem sa taong 598 (tingnan ang 2 H 24:14). Doon siya tinawag ng Diyos gaya ng kanyang ikinukuwento sa atin (kab. 1 at 2).

Ang unang bahagi ng kanyang aklat (kab. 1-24) ay nagkalamang ng kanyang mga pahayag na nagbabalita sa ganap na pagkawasak ng kanyang bayan.

Kasunod ng mga propesiya laban sa mga banyagang bansa (kab. 25-32), nasa ikatlong bahagi naman ng aklat ang mga pangako sa mga itinapon. Sapagkat ayaw ng Diyos na mamatay ang kanyang bayan.

May alam tayong mga lahing naglaho at mga dayuhang nakalimot sa sariling bayan sapagkat nakakita sila ng trabaho sa ibang bansa. Sa ganito rin sana mamamatay ang sambayanang Judio pagkaraan ng krisis na nagwasak sa Jerusalem. Nang nasa Babilonia sila, sa pagkakadeport sa isang mas maunlad na bansa, pinananabikan ng matatanda ang kanilang lupang tinubuan habang walang iniisip ang mga kabataan kundi samantalahin ang bago nilang kalagayan. Ngunit sa kanyang mapanghamong pagtuturo ay patuloy na hinuhubog ni Ezekiel ang konsiyensiya ng mga magsisiwi sa Judea balang araw para itayo ang bagong kaharian ng Diyos (kab. 33-39).

1 ^{• 1} Sa ikalimang araw ng ikapat na buwan ng ikatatlumpung taon, nasa piling ako ng mga itinapong nasa baybay ng Ilog Kebar, nang nabuksan ang langit at nakakita ako ng mga pangitain mula sa Diyos.

² Sa ikalimang buwan ng ikalimang taon ng pagkatapon ni Haring Yoakin, ³ dumating sa paring si Ezekiel na anak ni Buzi ang salita ni Yawe sa pampang ng Kebar sa lupain ng mga Kaldeo.

Doon ako hinagip ng kamay ni Yawe.

Nakita ni Ezekiel ang Luwalhati ni Yawe

^{• 4} Tumingala ako: mula sa hilaga'y may buhawing may dalang makapal na ulap. May sumisiklab na apoy sa loob niyan, na tumatanglaw sa paligid; at may parang nagningning na metal naman sa gitna ng apoy.

⁵ Nasa gitna nito ang parang apat na nilalang na magkakasing-anyo. ⁶ May

apat na mukha at apat na pakpak ang bawat isa. ⁷ Tuwid ang kanilang mga binti at parang sa guya naman ang kanilang mga paa, makinang na parang tansong pinakintab. ⁸ At sa ilalim naman ng kanilang mga pakpak (sa apat na tagiliran), may mga kamay na tulad ng sa tao.

⁹ Magkakadikit ang kani-kanilang mga pakpak. Hindi sila lumilingon sa kanilang pagsulong sapagkat nakakadiretso sila saanman nakaharap ang kanilang mga mukha. ¹⁰ Ganito ang itsura ng kanilang mga mukha: may mukhang tao silang apat pero may mukha rin ng leon sa gawing kanan ang bawat isa, at may mukha naman ng baka sa gawing kaliwa, at may mukha rin ng agila ang bawat isa. ¹¹ Nakabukang pataas ang kanilang mga pakpak. Ang dalawang pakpak ng bawat isa ay

• 1.1 Nagsisimula ang aklat sa dalawang nagkaikabang introduksyon. Walang nakaaalam sa kahulugan ng "ikatatlumpung taon" sa unang bersikulo; maaaring pagkakamali ito ng kumopya sa orihinal. Dinadala naman tayo ng "ikalimang taon" ni Yoakin sa taong 594 bago ipinanganak si Kristo.

Doon ako hinagip ng kamay ni Yawe. Nangangahulugan ito na dumanas si Ezekiel ng ekstasis: para bang iniiwan niya ang kanyang katawan at mahiwagang nakikipagpagni sa Diyos ang kanyang espiritu. May nalalaman siya sa misteryo ng Diyos, tinanggap niya ang kanyang misyon at siya'y nagiging bagong tao.

• 4. *Mula sa hilaga'y may buhawi.* Nakapanag kay Ezekiel ang malalakas na imaheng kaalinsabay ng mga salita ni Yawe. Muli nating matatagpuan sa kabanata 10 ang pangitain tungkol sa Karwahe ni Yawe. Ipinakikita rito na iniinang ni Yawe ang Templo sa Jerusalem papunta sa Babilonia para manirahan sa piling ng mga itinapon.

May paniwala ang mga tao nang panahong iyon na may kani-kanilang santuwaryo at lugar ang kanilang mga diyos at para bang "nakukulong" ang mga ito sa mga iyon. Kaya iniisip din ng mga Judio na hindi matatagpuan si Yawe sa labas ng Palestina. Malayo sa

nakadikit sa pakpak ng kanilang katabi, at nakataping naman sa sariling katawan ang dalawa pang pakpak. ¹²Nakapupunta sila kung saan nakaharap ang kanilang mga mukha. Saanman papunta ang espiritu, pumupunta sila nang hindi lumilingon.

¹³May makikitang mga bagang nagningas na paroo't paritong parang mga sulo sa pagitan ng mga nilalang na ito. Nagningning ang apoy at may mga kidlat na kumikislap mula rito. ¹⁴At para nang magkita ang mga nilalang na nagsisitakbong paroo't parito ang mga nilalang.

¹⁵Sa pagmamasid ko sa mga nilalang, may nakita akong gulong sa lupa sa tabi ng bawat isa sa mga ito. ¹⁶Nagningning na parang yari sa krisolito ang mga gulong. Magkakasing-hugis ang apat na gulong: doble ang bawat isa, dalawang gulong na pinagkrus. ¹⁷Kaya nakagugulong ang mga iyon sa alinman sa apat na direksyon nang hindi pumipihit. ¹⁸Napakalaki, nakakatakot at puno ng mga mata ang gilid ng mga gulong.

¹⁹Sa pagsulong ng mga nilalang, sumulong din ang katabing mga gulong; at sa pagtaas ng mga nilalang mula sa lupa, tumataas din naman ang mga gulong.

²⁰Kayat saanman papunta ang espiritu, doon din pumupunta ang mga nilalang na

kasama namang tumataas ang mga gulong sapagkat nasa mga gulong ang espiritu ng mga nilalang. (²¹Sa pagsulong, paghinto at pagtaas mula sa lupa ng mga nilalang, gayundin ang ginagawa ng mga gulong, sapagkat nasa mga gulong ang espiritu ng mga nilalang.)

²²May parang sahig na kristal sa ulunan ng mga nilalang, maningning at kahanga-hanga, nakalatag sa kanilang ulunan. ²³Sa ilalim niyon, magkakanay nang tuwid ang nakaunat nilang mga pakpak. (Bawat isa'y may tigelawang pakpak na nakatakip sa katawan.) ²⁴Sa pagkilos nila, narinig ko ang pagaspas ng kanilang pakpak, tulad ng dagundong ng mga tubig, tulad ng tinig ng Kataas-taasan, ng pagkakagulo ng isang hukbo. Kapag hindi sila kumikilos, ibinababa nila ang kanilang mga pakpak.

²⁵May ingay sa itaas ng sahig sa kanilang ulunan. ²⁶May parang batong sapiro naman na tila trono sa itaas niyon, at naron ang isang parang tao. May nakita akong kislap tulad ng makinang na tanso, at para siyang nababalot ng apoy. ²⁷Mula sa parang baywang niya, pataas at pababa, para itong apoy na nagbibigayningning sa kanyang paligid, ²⁸at ang nakapalibot na liwanag nama'y parang bahaghari sa ulap pagkaraan ng isang araw na pag-ulan.

kanilang lupang tinubuan at sa Templong sambahan nila sa kanilang Diyos, agad na pinaangon ng kawalang-pag-asa ang mga itinapon sa Babilonia. Sa pakiramdam nila'y kinalimutan na sila ni Yawe at ang mga naiwan lamang sa kanilang bansa ang makapakinabang sa kanyang kalinga.

Tiyak na dahil dito kaya itinuturo ni Yawe kay Ezekiel na bagamat sa templo ng Jerusalem siya nakatira, naroroon din siya sa malayong Babilonia. Kasunod ng kanyang bayan si Yawe at nananahan siya sa kanilang pling.

Sa isang pangitain, nakakakita si Ezekiel ng apat na nilalang na may apat na mukha at apat na pakpak ang bawat isa. Ipinaliwanag ng pangitain sa pamamagitan ng mga imahen ng panahong iyon ang kadakilaan ng Diyos. Sa mga palasyo ng mga Kaldeo, may naggagandang mga estatwa ng mga kagilagilalas na mga nilalang na tinatawag na "Kerubin". Pinagsama-sama sa mga ito ang anyo ng pinakamala-

lakas na nilalang: tao, agila, leon at toro. Naging buhay na nilalang sila rito, maliliksi, na nakapaligid at pinangangalaan ang misteryo ni Yawe. Ipinakikita ng magkakrus na mga gulong na pumupunta sa lahat ng direksiyon ang aksiyon ni Yawe sa buong sanlibutan. Meron silang mga matang nakakakita sa lahat. Gamitin ni Apostol Juan sa Pagbubunyag 4 ang mga larawan sa pangitain ito.

May parang sahig na kristal sa ulunan ng mga nilalang. Nagpapahiwatig din ng misteryo ni Yawe ang bahaghari at ang sahig na parang kristal na kinasasalalayan ng trono. Gayundin ang apoy kung saan si Yawe lamang ang maaaring mabuhay at matutopok ang lahat ng hindi Diyos.

Isang parang tao. Pagsapit sa kaloob-looban ng Diyos, para nang tao ang pinakahuling larawan sapagkat lahat ng kapangyarihan ng Diyos ay galing mismo sa kanyang mahiwagang sarili, na sa larawan niyon nilikha ang tao.

Larawan ng Luwalhati ni Yawe ang pangitaing ito. Pagkakita ko nito, isinub-sob ko ang aking mukha sa lupa at narinig ko ang isang tinig na nagsasalita.

Tinanggap ni Ezekiel ang kanyang misyon

2 ¹Sinabi niya sa akin: “Anak ng tao, tumayo ka pagkat nakikipag-usap ako sa iyo.” ²Sa kanyang pagsasalita, may espiritung pumasok at nagpatayo sa akin, at narinig ko siyang nakikipag-usap sa akin.

³Sinabi niya sa akin: “Anak ng tao, sinusugo kita sa mga Israelita, sa bayang naghimagsik sa akin. Sila at ang kanilang mga magulang ay nagkasala sa akin hanggang sa araw na ito. ⁴Matitigas ang ulo at puso ng mga taong ito – sa kanila kita sinusugo ngayon para sabihin sa kanila: Ito ang sinasabi ni Yaweng Panginoon.

⁵Kaya makinig man o hindi ang rebeldeng lahing ito, malalaman nilang may propeta sa piling nila. ⁶At ikaw, anak ng tao – huwag kang matakot sa kanila o sa kanilang mga salita, nasa gitna ka man ng tinik at dawag at nabubuhay sa piling ng mga alakdan. Huwag kang matakot sa kanilang sasabihin o masindak sa kanila sa-pagkat isang rebeldeng lahi sila. ⁷Sabihin mo sa kanila ang aking mga salita, makinig man sila o hindi, sapagkat mga rebelde sila. ⁸Ngunit pakikangan mo, anak ng tao, ang aking sinasabi, at huwag kang maging rebelde gaya ng rebeldeng lahing ito. Buksan mo ang iyong bibig, at kanin ang ibinibigay ko sa iyo.”

• **3.1** *Kanin mo ang rolyong ito.* Matalinhagang inilalarawan ng pangitain tungkol sa rolyo ang tawag ni Yawe na nagbibigay ng misyon kay Ezekiel.

Sinusugo kita sa isang bayang suwal at matigas ang ulo. Nahahawig ito sa sinabi na ng iba pang mga propeta. Nang isugo ni Yawe si Isaias, walang sinasabing ganito sa kanya kundi ang kabaligtarang bunga ng kanyang misyon: magmamatigas ang sambayanan. Mas may pag-asa naman sa kaso ni Ezekiel: sinugo siya sa mga rebelde, kaya dapat siyang maging mas matatag at malakas kaysa kanila para mabasag ang armor ng matigas nilang puso. Ang totoo’y walang tigil na makikipagtalo, makikipaglaban at makikipagdebate si Ezekiel. Sasabihin din ni Pablo na ang nag-eembang-helyo ay dapat magturo napapanahon man o hindi (2 Tim 4:2), at hindi kailanman dapat masiraan ng loob.

Busugin ang iyong sarili sa nakarolyong aklat na ibinibigay ko. Ang propeta’y hindi lora na nag-ulit ng mga salitang inihuhulog mula sa langit: ibinigin siya ng pandaigdigang pananaw sa mga pangyayari, pag-kaunawa sa kahulugan ng kasaysayan, at pinupuspos siya ng galit, ang galit ng Diyos sa kasalanan. Lahat ng ito’y sina-sagisag ng rolyo (ganito ang matatandang aklat) na kinailangan niyang kanin.

⁹Tumingala ako at nakita ko ang isang kamay na nakaunat sa harap ko, may hawak na nakabilot na libro. Binuksan niya iyon sa harap ko, at mga panaghoy, pagluluksa at pighati ang nakasulat sa magkabilang panig nito.

3 ¹Sinabi niya sa akin: “Anak ng tao, kanin mo ang inihaharap sa iyo. Kanin mo ang rolyong ito, lumakad ka at magsalita sa sambayanan ng Israel.”

²Binuksan ko ang bibig at ipinakain niya sa akin ang kasulatan. ³At sinabi niya: “Anak ng tao, kanin mo ito at busugin ang iyong sarili sa nakarolyong aklat na ibinibigay ko.” Kinain ko’yon, at nalasahan kong sintamis iyon ng pulot-pukyutan sa aking bibig.

⁴Sinabi niya: “Anak ng tao, pumunta ka ngayon sa mga Israelita. Sabihin mo sa kanila ang aking mga salita. ⁵⁻⁶Hindi sa isang bayang may mahirap at banyagang wika kita sinusugo, kundi sa bayang Israel. Ngunit isugo man kita sa maraming bansang may mahirap at banyagang wika na hindi mo maiintindihan, pakikikingan ka pa nila.

⁷Ngunit hindi makikinig sa iyo ang mga

Sa loob ng maraming taon, mga hula lamang ng kamatayan ang ibinibigay ni Ezekiel. Ito ang dahilan kung bakit ang aklat ay tungkol sa mga kalungkutan at panaghoy.

Nalalahan kong sintamis iyon ng pulot-pukyutan. Kinakain ni Ezekiel ang mga pahayag na ito ng kasawian na parang tamamis sa kanya: pumanig ang propeta kay Yawe at ganap niyang tinatanggap ang mga plano ng Diyos maging kakila-kilabot man ang mga iyon sa tingin ng mga tao. Sa pakikibahagi sa galit ni Yawe, napanatili ni Jeremias na maging makatao ang kanyang puso at nagdusa siya dahil sa pagdurusa ng kanyang bayan. Ngunit walang dinanas na pagkahi ng damdamin si Ezekiel.

Sa halimbawa ng iba’t ibang propeta, ipinakilita sa atin ng Biblia kung paanong inihihwalay ng Salita ng Diyos sa kanilang bayan ang mga mananampalataya (tingnan Mt 10:34). Nadarama ng lahat ng tinawag para magsalita o manguna sa kapwa ang ganitong problema. Hindi ang gustong marinig ng bayan ang kanilang sinasabi ni hindi sila napadadala sa mga pagtutol ng mga duwag at ng mga maalwan ang buhay na nakikipasap na pabayaan silang mamuhay ayon sa gusto nila. Laging mahirap largahan ang seguridad na taglay natin kapag nadarama nating kaayon tayo ng

Israelita pagkat ayaw nilang makinig sa akin. Suwail silang lahat at matigas ang ulo. ⁸ Ngunit pinatitigas ko ngayon ang iyong mukha at ang iyong noo tulad ng sa kanila. ⁹ Pinatitigas ko ang iyong noo gaya ng diyamante na pinakamatigas sa lahat ng bato; kaya hindi ka matatakot o maduduwag sa mga ito na mga mapaghimagsik lamang.”

¹⁰ Sinabi pa niya sa akin: “Anak ng tao, pakinggan mong mabuti at isapuso ang lahat ng sinasabi ko sa iyo. ¹¹ At puntahan mo ang mga itinapon na mga kababayan mo, at sabihin sa kanila: ‘Ito ang sinasabi ni Yaweng Panginoon,’ makinig man sila o hindi.”

¹² Itinaas ako ng Espiritu at may narinig akong malakas na sigaw sa likod ko: “Purihin ang Luwalhati ni Yawe sa kinarooroonan nito!” ¹³ Narinig ko rin ang pagaspas ng mga pakpak ng mga nilalang, kaalinsabay ng ugong ng mga gulong – malakas na ingay!

¹⁴ Pagkataas at pagkakuha sa akin ng Espiritu, umalis akong may pait at parang nilalagnat ang aking diwa pagkat nabiga-

tan ako sa kamay ni Yawe. ¹⁵ Nakarating ako sa Tel Abib, sa mga itinapong nasa baybayin ng Ilog Kebar at pitong araw akong nasa piling nila, parang wala sa sarili.

Inilagay kitang bantay

• ¹⁶ Pagkaraan ng pitong araw, dumating sa akin ang salita ni Yawe:

¹⁷ “Anak ng tao, ginawa kitang bantay para sa sambayanan Israel. Tatanggapin mo ang Salita mula sa aking bibig at babalaan sila sa aking pangalan. ¹⁸ Kapag sinabi ko sa tampalasang ‘Tiyak na mamatay ka,’ at hindi mo siya binabalaan para iwan ang masasama niyang gawa upang maligtas, at mamatay siya dahil sa kanyang pagkakasala, ikaw ang papa-panagutin ko sa kanyang pagkamatay. ¹⁹ Ngunit kung babalaan mo ang tampa-lasan at hindi pa rin siya nagbago, mamatay siya dahil sa kanyang kasalanan ngunit maliligtas ka. ²⁰ Kapag tumalikod ang taong matuwid sa kanyang pagkamatuwid at gumawa ng masama, lalagan ko ng hadlang ang kanyang daan at mamatay siya. Pagkat hindi mo siya bina-

lahat. Tinatanggap ng tunay na nananampalataya na pumanig sa Diyos at kung minsa’y mag-isang sumasalungat sa agos.

• **16.** Ang salaysay ng bokasyon ni Ezekiel na bababasa natin sa 3:1-15 ay itinutuloy sa 3:22-27. Ngunit pinapatlangan ito ng isang talatang (3:16-21) nagpapahayag ng isa sa mga importangenteng diwa ng pangangaral ni Ezekiel: hindi gusto ng Diyos na mamatay ang makasalanan kundi ang ito’y magbalik-loob at mabuhay (tingnan ang kabanata 18).

Totoo ngang dumarating sa mga tagapakinig ni Ezekiel ang kapahamakang hatid ng kanilang mga pagkakamali. Ngunit hindi ito dahilan para masiraan ng loob; kahit na iisa lamang ang makaunawa sa kanyang kasamaan, hindi mawawalang-saysay ang kanyang mga pagsisikap dahil mabibigyang-buhay nito kahit ang sarili man lamang niya.

Ginawa kitang bantay. Tinanggap ng propeta mula sa Diyos ang pagkaunawa, na wala sa iba, sa pagkakasala sa buhay ng bawat isa at ng lipunan. Siya lamang ang nakakakita sa mga panganiib na dumarating ayon sa balak ng Diyos na siyang hukom sa kasalanan. Nakikilaban ang propeta hindi lamang sa mga ayaw maniwala kundi pati sa Diyos-Hukom na hinihingan niya ng awa (Ex 32:11; Jer 14:11), gaya ng ginawa nina Moises at Jeremias.

At mamatay siya... ikaw ang papa-panagutin ko sa kanyang pagkamatay. Pananagutan ng tumanggap ng pagkaunawa mula sa Diyos: tinanggap niya ito para iligtas ang iba, at hindi siya makapagwawalang-imik.

Kapag tumalikod ang taong matuwid sa kanyang pagkamatuwid. Parang ang lahat ay pare-parehong nagdusa sa krisis na nagwasak sa Juda. Ngunit sinasabi ni Ezekiel na ang mga pagdurusang ito ng lahat ay maghahatid ng buhay o kamatayan ayon sa marapat sa bawat isa. Sapagkat hindi magkasingkahulugan ang *pagiging buhay* o *pagiging patay* para sa Diyos at para sa tao (Pag 3:1).

Mas mahusay na isinasalaysay sa 33:1 ang talinhagang ito ng bantay.

Mapansin natin ang iba’t ibang detalyeng taglay ng propeta (o mananampalataya) sa lahat ng panahon:

– *maging listo, ibig sabih’y may kakayahang makita ang iniisip ng Diyos tungkol sa paraan ng pagkilos ng tao, sa pagsasalooob natin ng kanyang salita;*

– *lumagay sa itaas ng pader, ibig sabih’y makapangibabaw sa mga problema ng kanyang kapaligiran at huwag bale-walain ang mga iyon para lamang mabuhay nang mas tahimik;*

balaan, mamamatay siya dahil sa kanyang pagkakasala. Hindi aalalahanin ang mabubuti niyang gawa, at ikaw ang papanagutin ko sa kanyang pagkamatay.²¹ Ngunit kung binabalaan mo ang taong matuwid para huwag magkasala, at hindi nga siya nagkasala, mabubuhay nga siya dahil nababalaan siya at maliligtas din ang buhay mo.”

Napipi si Ezekiel

• ²² Sumaakin ang kamay ni Yawe at sinabi niya: “Tumindig ka at umalis patungo sa kapatagan, doon ako makikipag-usap sa iyo.”²³ Pumunta nga ako sa kapatagan, at nakatayo roon ang Luwalhati ni Yawe gaya ng nakita ko sa may llog Kebar. Nagpatirapa ako.

²⁴ Pumasok ang espiritu at itinayo ako. At sinabi niya: “Umalis ka at magkulong sa iyong bahay.²⁵ Ikaw, anak ng tao, ay igagapos at hindi ka makalalaba para makihalo sa mga tao. Didikit ang dila mo sa ngalagala at mapipipi ka. Hindi mo na sila mapagsasabihan sa pagiging rebelde nila.

²⁷ Ngunit pag kinausap kita, mabuksan ang iyong mga labi at sasabihin mo sa kanila: ‘Ito ang salita ni Yaweng Panginoon!’ Makinig ang makikinig at tumanggi naman ang tatanggi dahil lahi sila ng mga rebelde.”

Larong digmaan ni Ezekiel

4 ¹ Anak ng tao, kumuha ka ng tisa. Ilagay mo iyon sa harap mo at iguhit doon ang lunsod

• 22. Narito ang mga propesiya ni Ezekiel sa Kaldea sa loob ng anim na taon bago naganap ang paglusob at pagbagsak ng Jerusalem.

Pansamantalang napipi si Ezekiel, at pagkatapos ay nalumpo naman siya. Nagsisilbing aral ang mahiwagang karamdamang ito. Iginigiti ni Ezekiel sa lahat ng paraan na ipinasya na ni Yawe na wasakin ang Jerusalem sapagkat hindi nagsisi ang mga Israelita at hindi naging mas matapat.

Nasa Kaldea si Ezekiel pero ang Jerusalem pa rin ang nasa kanyang alaala. Sa mga kabanatang ito, nahahawig sa pagtuturo ni Jeremias nang mga panahon ding iyon ang aral ni Ezekiel. Ngunit ibang-iba naman ang anyo. Nagasalita muna si Jeremias at saka lamang isinulat ang kanyang mga pahayag. Samantalang nagsusulat naman si Ezekiel sa mas pormal at maayos na paraan. Sa kasamaang-palad, pagka-

ng Jerusalem.² At magkunwari kang sasala-kayin iyon. Humukay ka ng kanal sa paligid nito at magtayo ng rampa. Magtayo ka ng mga kampo at maglagay ng trosong pambayo.³ Kumuha ka ng kawaling bakal at ilagay bilang muog na bakal sa pagitan mo at ng lunsod. Tumingin ka roon. Nilulusob ito, at ikaw ang lumulusob. Magiging tanda ito para sa bayan ng Israel.

⁴ Humiga ka nang patagilid sa kaliwa upang dalhin ang pagkakasala ng Israel. Dadalhin mo ang kanilang pagkakasala sa iyong pagkakahiga.⁵ Katumbas na bilang ng mga araw ang itinakda ko para sa panahon ng kanilang pagkakasala. Sanda’t siyamnapung araw kang mahihiga nang patagilid sa kaliwa para dalhin ang kasalanan ng Israel.

⁶ Pagkatapos ay apatnapung araw ka namang mahihiga nang patagilid sa kanan para dalhin ang pagkakasala ng Juda – isang araw para sa bawat isang taon.

⁷ At haharap ka sa Jerusalem at iunat sa kanya ang hubad mong bisig at magpopropesiya ka laban sa lunsod.

⁸ Igagapos kita upang hindi ka makabiling hanggang matapos ang mga araw ng pagkakulong mo.

⁹ Kumuha ka ngayon ng trigo at sebada, abitsuwelas, monggo, batad at espelta. Ilagay mong lahat ang mga ito sa isang sisidan at gawing tinapay. Iyon ang kakanin mo sa buong panahong nakahiga ka nang patagilid – sanda’t siyamnapung araw.

¹⁰ Timbangin mo ang pagkaing kakanin mo: dalawang guhit araw-araw.¹¹ Tatakalin mo rin ang iyong inumin: sangkanim ng isang hin ng tubig.¹² Kakanin mo ang iyong pagkain na parang bibingkang sebada. Lutuin mo iyon sa harap ng mga tao, na dumi ng tao ang panggatong.”

minsa y mabigat at magulo ang dating sa atin ng kanyang estilo, ngunit dapat nating pagnilayan ang mahahabang talinhangang ito na puno ng kahanga-hangang mga larawan.

Sa 3:25, waring dumanas si Ezekiel ng mahiwagang pagkalumpo na matalinhaga ang itatagal na panahon: 190 araw at 40 pang araw. Hindi natin alam ang kahulugan ng mga bilang na ito.

Sa 6:8-10, gaya ng ginawa na ng iba pang maraming propeta, sa mga propeta, ibinabalita na lililigtas ni Yawe ang isang nalabing grupo. *Kasusuklaman nila ang sarili dahil sa kanilang mga kasamaan at gawaing karumal-dumal.* Ang ganitong pahayag ay tatak ni Ezekiel at nagpapakitang matapat na magbabalik-loob ang masama; ang masuklam sa sarili dahil sa sariling pagkakasala ang siyang naghahatid ng biyaya ng Diyos.

¹³ At sinabi pa ni Yawe: “Kaya kakain ng dimalinis na tinapay ang bayang Israel sa piling ng mga bansang pagtatubuyan ko sa kanila.”

¹⁴ Tumutol ako: “Hindi, Yaweng Panginoon, kailanma’y di ko dinungisan ang aking sarili. Mula pagkabata hanggang ngayon, hindi pa ako kumakain ng anumang hayop na natagpuang patay o nilapa ng mabangis na hayop. Wala pang karneng di-malinis na pumasok sa aking bibig.”

¹⁵ Sinabi niya: “Kung gayon, pinapayagan kitang gumamit ng dumi ng baka sa halip ng dumi ng tao sa pagluluto ng iyong tinapay.” ¹⁶ At nagpatuloy siya: “Anak ng tao, puputulin ko ang dating ng pagkain sa Jerusalem. Mababalisa sila habang kumakain ng tinapay na tasado, at masisiraan ng loob habang umiinom ng tubig na tinakal. ¹⁷ Magkukulang sila sa pagkain at tubig; manlulupaypay sila’t mabubulok dahil sa kanilang kasamaan.”

Patayan at kamatayan sa Jerusalem

5 ¹ Anak ng tao, kumuha ka ng matalas na tabak at gamiting parang labaha para ahitin ang iyong buhok at balbas. Kumuha ka ng timbangan at hatiin ang mga buhok. ² Sunugin mo ang ikatlong bahagi sa gitna ng lunsod matapos itong lusubin. Tadtarin mo naman ang isa pang ikatlong bahagi sa palibot ng lunsod. At ipatatangay mo sa hangin ang huling ikatlo, habang hinahabol mo ng tabak.

³ Kumuha ka ng ilang hiblang buhok at ipitin sa lulu ng iyong damit. ⁴ Ilahagis mo rin sa apoy ang ilan para masunog ang mga iyon, at saka ka magsasalita laban sa Israel:

⁵ “Ito ang sinasabi ni Yaweng Panginoon: Iyan ang Jerusalem na inilagay ko sa gitna ng mga bansa at mga lupain. ⁶ Ngunit mas masahol pa kaysa mga bansa ang pagsuway niya sa aking mga batas; higit pa sa kanila ang pagtanggap niya sa aking mga utos. Itinakwil niya ang aking mga batas at sinuway ang aking mga utos.”

⁷ Kaya sinasabi ni Yawe: “Mas magulo kayo kaysa mga bansang nakapaligid sa inyo. Hindi ninyo sinunod ang aking mga batas, hindi tinupad ang aking mga kautusan kundi mga batas ng mga kalapit-bansa ang inyong sinunod. ⁸ Kaya – sabi ni Yawe – ihaharap kita at hahatulan sa harap nila. ⁹ Parurusahan kita sa isang paraang hindi ko pa nagagawa at di na gagawin pa. ¹⁰ Lalamunin ng mga magulang ang kanilang mga anak, at ng mga anak ang kanilang mga magulang. Hahatulan ko kayo at pangangalatin sa lahat ng dako ang malalabi sa inyo.”

¹¹ At sinasabi ni Yawe: “Tiyak na buhay ako at

tiyak din na walang awa ko kayong hahagupitin, kayong mga lumapastangan sa aking santuwaryo sa pamamagitan ng inyong mga kasuklam-suklam na bagay. Hindi ako magpapakita ng awa.

¹² Mamamatay sa salot at gutom ang ikatlong bahagi sa inyo, sa tabak naman ang isa pang ikatlong bahagi, at pangangalatin ko sa lahat ng dako at hahabulin ng tabak ang huling ikatlo.

¹³ Maghihiganti ako hanggang mapawi ang aking galit, at makikilala nila na akong si Yawe ang nangusap sa tindi ng aking pagseselos.

¹⁴ Gagawin ko kayong isang tambak na guho, isang katawanaan sa mga kalapit na bansa at sa lahat ng makakakita. ¹⁵ Magsisilbi kayong aral, isang babalang maghahatid ng takot sa mga bansa dahil sa mabigat na parusang ipinataw ko bunga ng matinding galit ko sa inyo. Akong si Yawe ang nagsabi nito.

¹⁶ Papanain ko kayo ng nakamamatay na palaso ng gutom na lilipol sa inyo; patitindihin ko ang gutom at aalisin ang tinapay. ¹⁷ Gutom at mababangis na hayop ang lilipol sa inyong mga anak; dadalawin kayo ng salot at pupuntahan ng tabak. Akong si Yawe ang nagsalita.”

6 ¹ Ganito dumating sa akin ang salita ng Diyos: ² “Anak ng tao, bumaling ka sa mga bundok ng Israel at magpahayag laban sa kanila. Sabihin mo:

³ Mga bundok ng Israel, pakinggan ang salita ni Yawe. Sa mga bundok at burol, sa mga ilog at patag, nagsasalita si Yaweng Panginoon: Magpapadala ako ng tabak laban sa inyo, at gigibain ko ang inyong mga altar sa burol. ⁴ Matitiwang-wang ang inyong mga altar, madudurog ang mga sunugan ng insenso; ibabagsak ko ang inyong mga bangkay sa harap ng inyong mga diyus-diyusan. ⁵ Ilalagay ang mga bangkay ng mga anak ng Israel sa harap ng kanilang mga diyus-diyusan at ikakalat ang inyong mga buto sa paligid ng mga altar.

⁶ Saanman kayo manirahan, guguho ang bayang iyon at matitiwang-wang ang mga altar sa burol, gigibain at wawasakin ang inyong mga altar, dudurugin ang karumal-dumal ninyong mga diyus-diyusan, wawasakin sa paligid ninyo ang inyong mga sunugan ng insenso. ⁷ Marami sa inyo ang mamamatay at makikilala ninyong ako si Yawe. ⁸ Ngunit ililigtas ko ang ilan sa inyo. Maliligtas sila sa tabak at mangangalat sa mga bansa.

⁹ Sa bayang katatapanan ng mga maliligtas na ito, maaalaala nila ako pagkat wawasakin ko ang salawhagang pusong tumalikod sa akin at ang matang nahumaling sa kanilang mga diyus-

diyusan. Kasusuklaman nila ang sarili dahil sa kanilang mga kasamaan at gawaing karumaldumal. ¹⁰At makikilala nilang ako si Yawe at hindi ako nagsalita nang walang katuturan nang sabihin kong parurusahan ko sila.”

¹¹Ganito pa ang sinasabi ni Yaweng Panginon: “Pumalampak ka, pumadyak at magsabing ‘Buti nga!’ kapag lugmok na ang bayan ng Israel sa tabak, sa gutom at salot dahil sa mga kasuklam-suklam nilang gawa.

¹²Mamamatay sa salot ang nasa malayo, sa tabak ang nasa malapit, sa gutom ang nanatili at nalabi. Ibubuhos ko sa kanila ang aking galit. ¹³At makikilala ninyong ako si Yawe kapag nasa gitna na ng kanilang mga diyus-diyusan ang kanilang mga bangkay, sa paligid ng kanilang mga altar, sa bawat altar sa burol, sa mga tuktok ng bundok, sa lilim ng mga berde at malalabay na puno at saanman sila nagsunog ng mababangong insenso para sa kanilang mga diyus-diyusan. ¹⁴Iluwat ko ang aking kamay laban sa kanila. Gagawin kong tiwangwang ang kanilang lupain mula sa disyerto hanggang sa Ribla, saanman sila manirahan; at makikilala nilang ako si Yawe.”

7 ¹Dumating sa akin ang salitang ito ni Yawe: ²“At ikaw, anak ng tao, pakinggan mo ang salitang ito sa Israel ni Yaweng Panginon:

³Natapos na! Narito na ang wakas sa apat na sulok ng lupain. Tapos na ang lahat sa iyo. Sa iyo ko ibubuhos ang aking galit. Hahatulan kita ayon sa iyong mga gawi at pagbabayaran sa lahat ng kasuklam-suklam mong gawa. ⁴Hindi kita kahahabagan. Ibibigay ko sa iyo ang narapat sa kasuklam-suklam mong gawain, at makikilala mong si Yawe ang nagpaparusa sa iyo.”

⁵Ganito ang sabi ni Yaweng Panginon: “Kaphamakan! Dumarating ang kaphamakan! ⁶Malapit na ang wakas! Oras mo na, ikaw na naninirahan sa lupain. ⁷Dumarating na ang oras, nalalapit na ang araw! Walang kagalakan, pawang kaguluhan sa mga bundok. ⁸Ibubuhos ko na ngayon sa iyo ang aking poot at pawalan ang aking galit. Hahatulan kita ayon sa iyong mga gawi at gawang kasuklam-suklam. ⁹Hindi ka kaaawaan ng aking mata; wala na akong awa. Isasakdal kita sa karumaldumal mong gawa at sa mga diyus-diyusang nasa piling mo. At makikilala mong ako, si Yawe, ang nagpaparusa.

¹⁰Ito na ang araw, sumapit na ang pang-aagaw. Sapagkat namulaklak ang kawalang-katarungan, namumunga ang kayabangan, ¹¹at

naghahari ang karahasan. Walang makata-takas.

¹²Sumapit na ang panahon, narito na ang araw! Huwag magalak ang namimili o manghi-nayang ang nagbibili, sapagkat parurusahan ang lahat. ¹³Hindi mababawi ng nagbili ang kanyang ipinagbili, makaligtas man siya pagkat hindi na mababaligtad ang hatol na iginawad sa karamihan.

¹⁴Mahipan man nila ang trumpeta at makapaghanda, walang sinumang makalalaban sapagkat laban sa lahat ang poot ko. ¹⁵Nasa labas ang tabak, nasa bahay ang salot at gutom. Mamamatay sa tabak ang mga nasa bukid, sa gutom at salot ang mga nasa lunsod. ¹⁶Pupunta sa kabundukan ang mga makatatakas; magiging para silang kalapating dumaraing dahil sa kani-kanilang kasalanan.

¹⁷Manlulupaypay ang bawat kamay, manghihinang parang tubig ang bawat tuhod; ¹⁸magdadamit sila ng sako at manginginig. Mapapahihya ang lahat at aahitin ang lahat ng ulo.

¹⁹Ilahagis nila sa daan ang kanilang pilak at itatapon parang dumi ang kanilang ginto. Hindi sila maililigtas ng pilak at ginto sa araw ng poot ni Yawe; hindi na sila mabusog nito o mapupuno ang kanilang tiyan sapagkat iyon ang kanilang katitisan at sanhi ng kanilang pagkakasala.

²⁰Ipinagmalaki nila ang natatangi nilang hiyas (ang Templo), ngunit inilagay nila roon ang kasuklam-suklam nilang mga imahen at diyus-diyusan kaya lalapastanganin ko iyon. ²¹Ipasamsam ko iyon sa mga dayuhan at sa pinakamasama sa lupain, at lalapastanganin nila iyon.

²²Aalisin ko sa kanila ang aking pagkalinga, at lalapastanganin ng mga tao ang aking kabang-yaman. Papasukin iyon at lalapastanganin ng mga magnanakip. ²³At magkakaroon ng patayan, pagkat puno ng krimen ang lupain at puno ng karahasan ang lunsod.

²⁴Ipasamsam ko sa pinakamalulupit na bansa ang kanilang mga tahanan. Puputulin ko ang kapalaluan ng mararahas at lalapastanganin ang kanilang mga santuwaryo.

²⁵Darating ang kapighatian. Maghahanap sila ng kapayapaan ngunit hindi iyon matatagpuan. ²⁶Magsusunud-sunod ang kaphamakan at masasamang balita. Walang pangitain ang propeta, walang maituturo ang pari, walang maipapayo ang matatanda. ²⁷Magdadalamhati ang hari, mamimighati ang pinuno, at manginginig ang mga kamay ng mga tambayanan.

Pakikitunguhan ko sila ayon sa kanilang asal, at hahatulan ko ayon sa kanilang paghatol, at makikilala nilang ako si Yawe.”

Umalis sa Templo ang Luwalhati ni Yawe

8 ¹ Sa ikalimang araw ng ikanim na buwan ng ikanim na taon, habang kaharap ko sa aking bahay ang Mata-tanda ng Juda, hinagip ako ng kamay ni Yaweng Panginoon.

² Tumingala ako at may nakita akong parang apoy. Parang nagliliyab pababa mula sa tila baywang niya; nagniningning namang parang makinang na metal pataas. ³ Nang iunat niya ang isang parang kamay at hawakan ako sa buhok, iniangat ako ng Espiritu sa pagitan ng langit at lupa at sa pangitai'y dinala sa Jerusalem, sa may bungad ng pintong nakaharap sa hilaga na nasa patyong nasa loob. Naroon ang rebultong pumupukaw ng kanyang pagseselos.

⁴ At naroon ang Luwalhati ng Diyos ng Israel, tulad sa pangitaing nakita ko sa kapatagan. ⁵ Sinabi niya sa akin: "Anak ng tao, tumanaw ka sa hilaga." Tumanaw nga ako, at doon sa hilaga, sa bungad ng pintuan ng altar, nakita ko ang rebultong pumupukaw ng kanyang pagseselos. ⁶ Sinabi niya sa akin: "Anak ng tao, nakikita mo ba ang kanilang ginagawa? Nakita mo ba ang labis na kasamaang ginagawa ng Israel para palayasin ako sa

aking santuwaryo? Pero may makikita ka pang ibang mas kasuklam-suklam kaysa rito."

⁷ Dinala niya ako sa may pinto ng patyo. ⁸ Sinabi niya: "Anak ng tao, butasin mo ang pader at pumasok ka."

Gayon nga ang ginawa ko, at may butas na. ⁹ At ang sabi niya: "Pumasok ka at tingnan ang kasuklam-suklam na kasamaang ginagawa nila rito." ¹⁰ Pumasok ako, tumingin sa paligid at nakita ko ang iba't ibang larawan ng lahat ng klase ng mga gumagapang na hayop, mga karumal-dumal na hayop at lahat ng diyus-diyusan ng Israel na nasa pader sa buong paligid.

¹¹ Nakatayo sa harap ng mga iyon ang pitumpung Matatanda ng bayang Israel, at kabilang sa kanila si Yaazanas na anak ni Safan. May hawak na insensaryo ang bawat isa, at may mabangngong usok ng insenso.

¹² Sinabi niya sa akin: "Nakikita mo ba, anak ng tao, kung ano ang ginagawa ng matatanda ng Israel sa dilim, bawat isa sa kanyang kuwartong puno ng mga diyus-diyusan? Sapagkat iniisip nila: Hindi kami nakikita ni Yawe, nilisan na ni Yawe ang lupain." ¹³ Idinagdag niya: "May makikita ka pang mas mahal pang kasamaan."

¹⁴ Dinala niya ako sa may bungad ng pintuan sa gawing hilaga ng bahay ni Yawe. May mga babaeng nakaupo roon at iniyakan nila si Tammuz. ¹⁵ Sinabi niya sa akin: "Nakikita mo ba, anak ng tao? Masahol pa riyon ang makikita mo."

• **8.1** Isang mahabang pangitain tungkol sa mga kasalanan ng Jerusalem at sa darating na kaparusahan ang mga kabanata 8-11. Lahat ay nagaganap sa Templo. At ang lubos na nakatawag-pansin sa paring si Ezekiel ay ang pagbale-wala sa Diyos at ang pag-aalis sa kanya mula sa puso ng mga tao para sa mga huwad na diyos.

Matutunghayan natin sa 8:2 ang ilang tilamsik ng pangitain sa unang kabanata. Laging may nagpapahiwatig ng presensya ni Yawe sa propeta bagamat ito niya iyon nakikita. Muling mawawala sa sarili si Ezekiel sa ekstasi: pinagmamasdan ng kanyang espiritu ang mga kasalanan ng Jerusalem.

Sa 8:4, nakita ni Ezekiel sa Templo ang Luwalhati ni Yawe. Mula nang pasinayaan iyon ni Solomon (tingnan 1 H 8:10), nakapiling na ng kanyang bayan ang Diyos kahit na nagtayo sila ng mga altar at estatwa para sa mga huwad na diyos sa mga patyo mismo ng Templo. Ngunit nililisan ngayon ni Yawe ang kanyang templo bago iyon wasakin ng mga Kaldeo; umaalis pa-Babilonia ang kanyang Luwalhati sa kinaroroonan ng mga itinapan. Tatlong hakbang ang isinasagawa ng Diyos bago siya lumisan:

- 9:3 - nililisan niya ang santuwaryo at namalagi sa may bungad;

- 10:19 - nilakad niya ang mga patyo at tumigil sa pintuan sa silangan, sa tapat ng Bundok ng mga Olibo: - 11:22 - lagi siyang pa-Silangan, sa Kaldea, nilalakad niya ang lambak ng Kidron at tumitigil sa Bundok ng mga Olibo.

Sa paglisan ni Yawe sa kanyang templo, ang apoy naman ng kanyang kabanalan ay magiging parusa at kamatayan para sa mga di-makadiyos na naglagay ng kanilang mga diyus-diyusan at ipinaubaya ang sarili sa pakikipadip, ayon sa iba't ibang kahulugang ibinibigay ng mga propeta sa salitang ito (tingnan kabanata 16).

Kasama ng mga panlahatang pagtuligsa at paghatol, may iba rin namang laban sa mga indibidwal. Si Ezekiel ang kaagapay ni Yawe at dapat sabihin ni Ezekiel kasama niya, ang mga salita ng pagtuligsa at paghatol na magbibigay-kamatayan sa mga may sala.

9:4: Isang "T" na hugis-krus nang mga panahong iyon ang magsasanggalang sa "nalabi."

9:8: "Panginoong Diyos, magwawasak ka ba...?" Binabalaan ng tunay na propeta ng bayan sapagkat gusto niya silang ihiat.

¹⁶At dinala niya ako sa patyong nasa loob ng templo. Sa pintuan ng santuwaryo ni Yawe, sa pagitan ng balkonahe at ng altar, may dala-wampu't limang lalaki na nakatalikod sa templo, nakaharap sa silangan at sumasamba sa araw. ¹⁷Sinabi niya sa akin: "Nakita mo ba, anak ng tao? Hindi pa ba sapat sa Juda ang ginawa nilang mga kasuklam-suklam dito at pinuno pa nila ng kasalanan ang lupa at patuloy akong ginagalit? Tingnan mo't may inilalagay pa silang sanga sa kanilang ilong. ¹⁸Kaya kikilos ako sa galit. Hindi ako mahahabag. Tumawag man sila nang malakas, hindi ko sila pakinggan."

9 ¹Sumigaw siya nang malakas sa aking tainga na ang sabi: "Malapit nang parusahan ang lunsod; hawak na nga ng bawat isa ang gamit na pangwasak."

²At may nakita akong anim na taong galing sa may pintuan sa hilaga, hawak ang sandatang pangwasak at kasama rin nila ang isang lalaking nakadamit ng linen at may sulatan at panulat na nakasabit sa sinturon. Pumasok sila at tumayo malapit sa altar na tanso.

³Sa sandaling iyo'y pumaitaas ang Luwalhati ng Diyos ng Israel mula sa ibabaw ng mga kerubim na kinaroonan niya patungo sa bungad ng Bahay. Tina-wag niya ang lalaking nakadamit ng linen at may sulatan at panulat, ⁴at sinabi niya rito: "Libutin mo ang Jerusalem at tatakan ng krus sa noo ang mga nagdadalamhati at umiiyak dahil sa mga kasuklam-suklam na nagaganap doon."

⁵Narinig kong sinabi niya sa iba pa: "Sundan ninyo siya sa paglibot sa lunsod. Huwag kayong magpakita ng habag. Patayin ninyo silang lahat – ⁶matatanda't kabataang lalaki, mga dalaga, mga bata at mga babae – ngunit huwag ninyong lapitan ang sinumang may tatak na krus sa noo. Magsimula kayo sa santuwaryo."

Kaya nagsimula sila sa santuwaryo, pinatay nila ang Matatandang nasa harap ng Bahay. ⁷At saka sinabi sa kanila: "Punuin ninyo ng mga patay ang patyo, at parumihin sa kanilang dugo ang Bahay.

Sige!" Ginawa nga nila ito at pinatay ang mga nasa lunsod. ⁸Naiwan akong mag-isa habang sila'y pumapatay. Kaya nag-patirapa ako at tumawag: "Yaweng Panginoon, papatayin mo bang lahat ang nalabi sa Israel at ibubuhos ang iyong poot sa Jerusalem?"

⁹Sinabi niya sa akin: "Napakalaki na ang pagkakasala ng Israel at Juda. Puno ng dugo ang lupain at ng karahasan ang lunsod. Sinasabi nga nila: 'Pinabayaan na ni Yawe ang lupain, walang nakikita si Yawe.' ¹⁰Kaya hindi ko sila kahahabagan. Papapanagutin ko sila sa kanilang mga gawa."

¹¹At hayan! bumalik ang lalaking nakadamit-linen at may panulat, sinabi niya kay Yawe: "Natupad ko na ang ipinagutos mo."

10 ¹Tumungala ako at may nakita akong parang tronong tila batong sapiro sa sahig na nasa ulunan ng mga kerubim. ²Nagsalita Siya sa lalaking nakadamit-linen: "Pumunta ka sa may pagitan ng mga gulong sa ilalim ng mga kerubim. Punuin mo ang mga kamay mo ng mga baga mula roon at ikalat mo sa lunsod." At nakita ko siyang pumasok. ³Nasa gawing kanan ng templo ang mga kerubim nang pumasok ang lalaki, at puno naman ng ulap ang patyong nasa loob.

⁴Tumaas mula sa ulunan ng mga kerubim ang Luwalhati ni Yawe patungo sa bungad ng Bahay. Napuno ng ulap ang Bahay at nagingning naman ang patyo sa Luwalhati ni Yawe. ⁵Maririnig ang pagaspas ng mga pakpak ng kerubim hanggang sa patyo sa labas, parang dumadagundong na tinig ng Makapangyarihang Diyos. ⁶At inutusan ang lalaking nakadamit-linen na kunin ang apoy sa pagitan ng mga gulong sa ilalim ng mga kerubim, kaya pumunta siya at tumayo sa tabi ng gulong. ⁷Iniuat ng isa sa mga kerubim ang kamay nito sa apoy at dumakot ng baga na inilagay niya sa palad ng lalaking nakadamit-linen. Kinuha naman niya ito at saka umalis. ⁸Napansin ko na parang may kamay ng tao sa ilalim ng mga pakpak ng mga kerubim.

⁹Tumingin ako at may nakita akong apat na gulong na may katabing kerubim ang bawat isa. Kumikislap na parang krisolita ang mga gulong. ¹⁰Magkakapareho ang apat na gulong: bawat isa'y parang binubuo ng dalawang magkakrus na gulong ¹¹kaya nakakapunta sa alinman sa apat na direksyon nang hindi na kailangang pumihit. ¹²Pumupunta ang mga kerubim saanman nakaharap ang kanilang ulo, at gayundin ang mga gulong nang hindi pumipihit. Puno ng mga mata ang katawan ng mga kerubim, pati ang kanilang likod, mga kamay at mga pakpak, at ang mga gulong ng bawat isa. ¹³Naring kong "pag-ikot" ang tawag sa mga gulong. ¹⁴May tig-apat na mukha ang bawat kerubim: kerubin, tao, leon at agila.

¹⁵Pumaitaas ang mga kerubim – iyon din ang nilalang na nakita ko sa pampang ng Ilog Kebar. ¹⁶Pagkilos ng mga kerubim, kumikilos din ang mga gulong na katabi nila. Kapag iniunat nila ang pakpak para umangat sa luga, hindi humihwalay sa kanilang tabi ang mga gulong. ¹⁷Paghinto nila, humihinto rin ang mga gulong; at pag pumaitaas sila, pumapaitaas din ang mga iyon; sapagkat nasa mga iyon ang espiritu ng buhay na nilalang.

¹⁸Umalis ang Luwalhati ni Yawe sa bungad ng templo at lumagay sa ulunan ng mga kerubim. ¹⁹Ibinuka ng mga kerubim ang kanilang mga pakpak at nakita kong pumaitaas sila kasama ng mga gulong. Nagpunta sila at tumigil sa silangang pintuan ng Bahay ni Yawe, at nasa ulunan pa rin nila ang Luwalhati ng Diyos ng Israel.

²⁰Ito ang buhay na nilalang na nakita ko sa ilalim ng Diyos ng Israel sa pampang ng Ilog Kebar. Nakilala ko na mga kerubim ang mga ito. ²¹May apat na mukha ang bawat isa, apat na pakpak, at may parang mga kamay ng tao sa ilalim ng kanilang mga pakpak. ²²Ang kanila namang mukha ay kaparehong-kapareho ng nakita ko sa pampang ng Ilog Kebar. At nagpataloy na sa pag-alis ang bawat isa.

Ang parusa sa mga pinuno ng bayan

11 ¹Itinaas ako ng Espiritu at dinala sa silangang pintuan ng Bahay ni Yawe. Naroon ang dalawampu't limang lalaki (na kinabibilangan nina Yaazaniah na anak ni Asur, at ni Peltias na anak ni Banaiah, mga pinuno ng bayan).

²Sinabi sa akin ni Yawe: "Anak ng tao, ito ang

mga lalaking nagbabalak ng masama at nagpapayo ng kabuktanan sa lunsod na ito. ³Sinasabi nila: "Hindi na kailangang magtayo pa ng mga bahay! Ang lunsod ay palayok at tayo ang karne!" ⁴Kaya magpropesiya ka laban sa kanila, magpropesiya, anak ng tao!"

⁵Hinagip ako ng Espiritu ni Yawe at ipinasabi sa akin: "Ipahayag mo ang salitang ito ni Yawe: Ito ang sinasabi mo, Israel! Alam ko ang iniisip ninyo. ⁶Kayrami ng inyong pinatay sa lunsod; ikinalat ninyo sa daan ang mga bangkay. ⁷Kaya nga nagsasalita si Yaweng Panginoon. Ang mga bangkay na iniwan ninyo sa loob ng lunsod ang karne. Ang lunsod na ito ang palayok at aalisin ko kayo sa palayok."

⁸Sinasabi ni Yaweng Panginoon: "Dahil takot kayo sa tabak, ipapadala ko ang tabak laban sa inyo. ⁹Palalaysin ko kayo, ibibigay sa mga dayuhan at aking hahatulan. ¹⁰Sa tabak kayo mabubuwal. Huhukuman ko kayo sa mga hangganan ng Israel, at makikilala ninyong ako si Yawe. ¹¹Hindi magiging tulad ng palayok ang lunsod na magpapasariwa sa inyo; at hindi kayo magiging karne sa loob niyon. ¹²At makikilala ninyo na ako si Yawe dahil hanggang ngayo'y hindi ninyo sinusunod ang aking mga kautusan. Hindi ninyo tinutupad ang aking mga batas kundi umayon sa mga kaugalian ng mga bansang nasa paligid ninyo."

¹³Habang nagpopropesiya ako, namatay si Peltias na anak ni Banaiah. Sumubsob ako sa lupa at malakas na nanangis: "Yaweng Panginoon, lilipulin mo ba ang nalabi sa Israel?"

¹⁴Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ¹⁵"Anak ng tao, sinabi ng mga taga-Jerusalem tungkol sa iyong mga kapatid, mga kamag-anak at lahat ng itinapong Israelita: 'Napakalayo na nila kay Yawe, at sa amin niya ibinigay ang lupaing ito.'

¹⁶Kaya nga sabihin mo sa kanila ang salitang ito ni Yawe: Itinaboy ko nga sila sa malayo at pinangalat sa mga bansa, pero ako mismo ay naging parang isang santuwaryo sa kanila sa mga bansang kanilang kinatapanan." ¹⁷Kaya sinasabi ni Yaweng Panginoon: "Titipunin ko kayo mula sa mga bansang inyong kinatapanan, ibabalik ko kayo mula sa mga bayan kung saan kayo nangalat, at ibabalik ko sa inyo ang lupa ng Israel.

¹⁸Kapag nakauwi na sila at inalis na nila ang lahat ng nakapandiriri at kasuklam-suklam nilang mga gawa, ¹⁹ibibigyan ko sila ng isang bagong puso, pagkakaloooban ng bagong espiritu.

Oo, aalisin ko ang kanilang pusong bato at papalitan ng pusong laman ²⁰upang lumakad sa

aking mga kautusan at sumunod sa aking mga batas at isabuhay ang mga iyon. Sila ang magiging bayan ko at ako ang magiging Diyos nila.²¹ Para naman sa mga sumusunod sa kanilang mga diyus-diyusan at kasuklam-suklam na pagnanasa, parurusahan ko sila ayon sa kanilang gawa, sabi ni Yaweng Panginoon.”

²² At ibinuka ng mga kerubim ang kanilang mga pakpak at kumilos kasabay ng mga gulung at nasa ibabaw ng mga ito ang Luwalhati ng Diyos ng Israel. ²³ Tu-maas ang Luwalhati ni Yawe mula sa gitna ng lunsod at tumigil sa bundok sa silangan. ²⁴ Sa sandaling iyon, itinaas ako at dinala ng espiritu sa mga itinapon sa Kaldea: ginawa ito ng Espiritu ng Diyos sa pangitain. At umalis na ang aking pangitain.

²⁵ Isinalaysay ko naman sa mga itinapon ang lahat ng ipinakita sa akin ni Yawe.

Ang talinhaga ng pangigingbang-bayan

12 ¹ Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ² “Anak ng tao, nabubuhay ka sa piling ng isang rebeldeng sambahayan. May mga mata sila para makakita ngunit hindi nakakakita, may mga tainga para makarinig ngunit hindi nakakarinig, dahil rebeldeng sambahayan sila.” ³ At ngayon, anak ng tao, mag-impake ka gaya ng isang ipinatapon, at umalis ka sa iyong kinaroroonan papunta sa ibang lugar na parang isang ipinatapon. Sa araw mo ito gawin sa harap nila, at baka sakaling makaunawa rin sila kahit na sila’y isang rebeldeng sambahayan.

⁴ Dalhin mo sa araw at sa harap nila ang iyong mga dala-dalahan sa pagkatapon. At kinagabihan nama’y umalis ka gaya ng pag-alis ng isang ipinatapon. ⁵ Habang nakatingin sila, gumawa ka ng butas sa pader at doon ka magdaan. ⁶ At habang nakatingin pa rin sila, pasanin mo ang

iyong dala-dalahan at lumisan ka sa dilim. Takpan mo rin ang iyong mukha nang di mo makita ang lupain. Kayat magiging isa kang tanda para sa sambahayan ng Israel.”

⁷ Ginawa ko ang iniutos sa akin: dinala ko sa araw ang dala-dalahan ng isang ipinatapon. At sa gabi’y bumutas ako sa pader sa pamamagitan ng aking kamay. Sa dilim ako lumisan, sa harap nila, pasan ang aking dala-dalahan.

⁸ Kinaumagahan, dumating sa akin ang salita ni Yawe: ⁹ “Anak ng tao, hindi ba itinanong sa iyo ng rebeldeng sambayanan ng Israel kung ano ang ginagawa mo? ¹⁰ Sabihin mo sa kanila na ito ang sinasabi ni Yaweng Panginoon: tungkol sa prinsipeng nasa Jerusalem at sa lahat ng Israelitang naroon ang propesiyang ito.

¹¹ Sabihin mo: Isa akong tanda para sa inyo. Gagawin sa kanila ang ginawa ko: ipapatapon sila. ¹² Papasanin din ng kanilang prinsipeng ang kanyang dala-dalahan sa dilim at aalis. Gagawa sila ng butas sa pader para daanan niya. Magtatakip siya ng mukha nang di niya makita ang lupain.

¹³ Ikakadkad ko sa harap niya ang aking lambat at mahuhuli siya. Dadalhin ko siya sa Babilonia, sa lupain ng mga Kaldeo, pero hindi niya iyon makikita at doon siya mamamatay.

¹⁴ Pangangalatin ko sa lahat ng dako ang kanyang mga alalay, ang kanyang mga bantay at mga tauhan, at hahabulin ko ng tabak. ¹⁵ At makikilala nilang ako si Yawe kapag pinagwatak-watak ko sila sa mga bansa. ¹⁶ Ngunit ililigtas ko ang ilan sa kanila sa tabak, gutom at salot upang maamin nila sa mga bansang pupuntahan nila ang kanilang mga gawang kasuklam-suklam at makikilala nilang ako si Yawe.”

• **12.1** Nagtitipon ang mga lalaki sa Babilonia pag gabi sa pintuan ng kanilang mga bahay. Lumalabas si Ezekiel. Wala siyang sinasabi ni isang salita pero kumikilos siya na parang nag-iisang artista sa isang palabas na tumatawag sa pansin ng mga tao. Pagkatapos ng “palabas”, umaalis siya nang wala ring

anumang paliwanag. At kinabukasan niya inihahayag ang kahulugan ng ganitong talinhaga sa gawa.

Sa matalinhagang pagkilos na ito, inihahayag ng propeta ang pagdedeport sa mga taga-Jerusalem at sa kanilang hari.

¹⁷ Dumating sa akin ang salitang ito ni Yawe: ¹⁸“Anak ng tao, nanginigang kang kakain at takot at balisang iinom.” ¹⁹Sabihin mo sa mga mamamayan: Ito ang pahayag ni Yaweng Panginoon sa mga naninirahan sa Jerusalem sa lupain ng Israel: kakain sila nang may takot at iinom nang may pighati sapagkat huhubaran ang lupa at aalisan ng bunga nito dahil sa karahasan ng mga mamamayan. ²⁰Wawasakin ang mga lunsod na dating pinamamayanan, matitiwangwang ang lupain, at makikilala nilang ako si Yawe.”

Matutupad ang Salita ng Diyos

• ²¹ Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ²²“Anak ng tao, ano ang ibig sabihin ng kasabihang ito: ‘Lumilipas ang mga araw at hindi nagkakatotoo ang mga pangitain?’ Ang Israel ba ang tinutukoy dito?”

²³Sabihin mo sa kanila ang salitang ito ni Yawe: Lipas na ang kasabihang iyan. Hindi na iyan gagamitin pa sa Israel sapagkat nalalapit na ang araw na magkakatotoo ang bawat pangitain. ²⁴Wala nang huwad na pangitain o mada-yang panghuhula sa Israel. ²⁵Akong si Yawe ang magsasalita ng gusto kong sabihin, at matutupad ang aking mga salita. Wala nang pagkabalang pa sapagkat sa iyong panahon, bayang rebelde, magsasalita ako at matutupad iyon.”

²⁶At dumating ang iba pang salita ni Yawe: ²⁷“Anak ng tao, sinasabi ng Israel na tungkol sa malayong hinaharap ang mga propesiya ni Ezekiel. ²⁸Kaya naman sabihin mo sa kanila na ito ang wika ni Yaweng Panginoon: Hindi na

mababalam pa ang aking mga salita. Matutupad ang bulaang ko – salita ni Yawe.”

Mga sinasabi ng propeta

13 • ¹ Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ²“Anak ng tao, magpahayag ka laban sa mga propeta ng Israel, laban sa mga nagpapahayag ng sarili nilang pananalita. Sabihin mo: Dinggin ninyo ang salita ni Yawe.

³Ito nga ang sinasabi ni Yawe: Kawawa ang hangal na propetang dala ng sariling diwa nang wala silang nakita! ⁴Parang mga asong-gubat sa mga guho ang mga propeta mo, Israel! ⁵Hindi ninyo nilapitan ang mga sirang bahagi ni itinayo ang pader sa palibot ng bayan ng Israel para makatagal ito sa pakikipagdigma sa araw ni Yawe.

⁶Pandaraya’t kasinungalingan lamang ang kanilang mga pahayag. Sabi nila: Salita ni Yawe, pero hindi naman sila sinugo ni Yawe, at hinihintay pa nilang tutuparin ni Yawe ang kanilang salita. ⁷Hindi ba huwad na pangitain ang inyong nakita? Hindi ba kasinungalingan ang inihula ninyo? Sabi ninyo: Pahayag ni Yawe, gayong hindi naman ako nagsalita.

⁸Kaya ito ang sinasabi ni Yawe: Dahil sa inyong mga huwad at sinungaling na pahayag, hahadlangan ko kayo. ⁹Parurusahan ko ang mga propetang nagbubulaan sa kanilang mga pangitain at panghuhula. Hindi sila makakaupo sa pagtitipon ng aking bayan at hindi rin ibibilang sa talaan ng bansang Israel. Hindi sila makapasok sa lupain ng Israel – at makikilala ninyo na ako si Yawe.

• ²¹. *Lumilipas ang mga araw at hindi nagkakatotoo ang mga pangitain.* Ipagtataka natin ang kawalang-paniwalang ito ng mga Judio sapagkat sa paglilingon sa Banal na Kasaysayan, para sa ati’y waring puno iyon ng mga himala at natutupad ang mga salita ng mga propeta. Ngunit sa totoo’y hindi ganito ang tingin ng mga kapanahon ng mga propeta. Sa loob ng halos dalawang dantaon, sina Isaia, Jeremias, Ezekiel at ilang maliliit na propeta lamang ang naroon. Bukod dito, hindi laging nagkakaroon ng mahahalang pagpapalaya gaya ng naganap sa Jerusalem noong 701. Kaya hindi milagro lamang ang kasaysayan, at hindi rin naman kaagad na nagaganap ang mga salita ng mga propeta. Kahanay ng mga tunay, naroon ang mga bulaang propeta na may mga pangitain madalas na di nagkakatotoo. Kaya mauunawaan dito ang kawalang-paniwalang ng mga Judio.

May mga pagkakaiba sa kasaysayan na mabilis ang mga pagbabago; sa iba nama’y parang walang ginagawa ang Diyos. Sa Ebanghelyo mismo ay pinagsabihan tayong huwag maging materialista gayong parang wala ang Panginoon sa takbo ng daigdig (Lc 21:34; 17:26; 2 P 3:3).

• **13.1** Laging laganap sa daigdig ang katotoha-

nan at kasinungalingan. Kaya hindi nakalalamang sa atin ang mga propeta dahil silang lahat ay nagkaroon din ng mga kalaban (tingnan 1 H 22; Is 28).

Ipinakikita rito sa atin ni Ezekiel ang mga natatanging pagkilos ng tunay na propeta:

– karaniwa’y laban sa gustong marinig ng nakarami ang kanyang sinasabi (tingnan din ang Jer 14:13);
– sa halip na tumahimik tungkol sa kasalanan, pinangangahasang niyang ilantad iyon at tuligsain (tingnan Jer 23:14);

– tinutukoy niya ang mga malalalim na sanhi ng kasamaan sa halip na magmungkahi ng mga pansamantalang panakip na solusyon;

– nasa itaas siya ng pader bilang bantay, at malinaw niyang nakikita ang nalalapit na paghuhukom ng Diyos, na ibig sabih’y ang di-maitiwasang mga bunga ng mga pagkakasala at pagkakamali. Ipinagtatanggol niya ang kanyang bayan sa galit ni Yawe (Ez 22:30).

Binabanggit ni Ezekiel ang *mga propetisa* at ang kanilang mga kilos na mahirap unawain ang tunay na kahulugan. Ibinubunsod nila ang mga tao na bigyang-pansin ang mga panaginip, pamahiin at mapanlinglang na pagpapagalang, habang nananatili namang bulag sa mga krimen at kasalanan.

¹⁰Iniligaw ng mga propetang ito ang aking bayan sa pagkasabing 'Kapayapaan' gayong wala namang kapayapaan. Nagtatayo ng pader ang mga tao, at pinapahiran naman ng apog ng mga propetang ito. ¹¹Ngunit sabihin mo sa mga nagpapahid ng apog: magigiba ang pader. Magpapadala nga ako ng bumabahang ulan, magpapaulan ng mga tipak na yelo at marahas na unos. ¹²At hayan: gumuguho na ang pader. Tatanungin kayo: 'Nasaan ang apog na ipinahid dito?'

¹³Kaya ito ang sinasabi ni Yawe: "Sa galit ko'y magpapadala ako ng marahas na unos, at bumabahang ulan, at magpapaulan ng malalaking tipak na yelo dahil sa aking poot. ¹⁴Wasakin ko ang pader na pinahiran ninyo ng apog. Papatagin ko iyon hanggang sa mga pundasyon, madadaganan kayo ng mga guho, at makikilala ninyo na ako si Yawe. ¹⁵Sa pader at sa mga nagpahid ng apog ko ibubuhos ang aking poot.

At may magtatanong: 'Nasaan ang pader at ang mga nagpahid ng apog doon, ¹⁶ang mga propeta ng Israel na nanghula tungkol sa Jerusalem at nagkaroon ng mga pangitain ng kapayapaan gayong wala namang kapayapaan?'

¹⁷Ikaw naman, anak ng tao, humarap ka sa mga kababaihan ng iyong bayan na nanghuhula nang galing sa sariling diwa at magpropesiya laban sa kanila. ¹⁸Ito ang sasabihin mo: Kawawa ang mga naglalagay ng mga laso sa kanilang mga siko, at ng mga belo ng panggayuma na bagay sa bawat isa; mga kaluluwa ang binibitay ng mga babaeng iyon! Sapagkat sinasabi ni Yawe: Binibitay ninyo ang mga buhay ng aking bayan, pero maililigtas ba ninyo ang sarili ninyong buhay?

¹⁹Nang dahil sa karampot na sebada at tinapay, inalisan ninyo ako ng dangal sa aking bayan. Dahil sa inyo, namamatay ang mga taong di dapat mamatay at nabubuhay ang di dapat mabuhay. Sapagkat sa inyo at sa inyong mga kasinungalingan nakikinig ang bayan ko."

²⁰Kaya nga sinasabi ni Yawe: "Kinamumuhian ko ang mga laso na ipinamimihag ninyo ng

kaluluwa, na parang panghuli ng ibon. ²¹Pupunitin ko ang inyong mga belo at palalayain ko ang aking bayan sa inyong mga kamay. Hindi na ninyo sila mabibihag pa, at makikilala ninyo na ako si Yawe. ²²Sinira ng sinungaling ang loob ng matuwid na di ko pinapanlupaypay, at pinalakas ninyo ang tampalanan kaya hindi na nito tinatalikdan pa ang kasamaan para maligtas.

²³Kaya hindi na kayo magkakaroon ng mga huwad na pangitain at makapanghuhula pa. Palalayain ko ang aking bayan sa inyong mga kamay at makikilala ninyo na ako si Yawe."

Hindi ko sila pasasangguniin sa akin

14 * ¹May ilang Matatanda ng Israel ang dumating at naupo sa harap ko. ²Noon dumating sa akin ang salita ni Yawe:

³"Anak ng tao, nasa kanilang kalooban ang marumi nilang diyus-diyusan na nakatali sa mga bagay na naghahatid sa kanila sa pagkakasala. Pasasangguniin ko ba sila sa akin? ⁴Makipag-usap ka sa kanila at sabihin ang ipinasasabi ko: Kung may Israelitang sumasangguni sa isang propeta, samantalang nasa kalooban naman niya ang marumi niyang diyus-diyusan at nakatali sa bagay na naghahatid sa kanya sa pagkakasala, akong si Yawe ang magbibigay ng sagot na marapat tanggapin ng kanyang diyus-diyusan. ⁵Sapagkat gusto kong bihagin ang puso ng Israel, ang puso ng lahat ng lumayo sa akin dahil sa kanilang mga diyus-diyusan.

⁶Kaya sabihin mo sa sambayanan ng Israel: Ito ang sabi ni Yawe: Magbalik-loob, talikdan ninyo ang inyong mga diyus-diyusan at lahat ng kasuklam-suklam na gawain. ⁷Kung talikuran ako ng isang Israelita o dayuhang narito sa Israel at sumangguni sa akin sa isang

sumagot sa mga tanong na wala namang kinalaman sa kanyang relihiyosong misyon, parurusahan ni Yawe ang sumasangguni pati ang propeta.

Ipinahihiwatig dito ang pananagutan ng mga nagpapalinalang sa buluang propeta. Mas gusto nilang pumunta sa buluang propeta pagkat alam nilang hindi niya sila oobligahing tingnang mabuti ang mga pagkakamali sa kanilang buhay. At sa dakong huli, kapwa sila mapapahamak.

• **14.1. Pasasangguniin ko ba sila sa akin?** Narito ang babala sa mga sumasangguni kay Yawe sa pamamagitan ng propeta upang malutas ang mahihigpit nilang problema. Dapat ko bang pakasalan ang babaeng ito? Paano ako gagaling sa aking sakit? Ayaw sagutin ni Yawe ang mga hindi handang sumunod sa kanya; sa halip, parurusahan niya sila sa kanilang kasamaan: ito ang magiging sagot niya sa kanila.

Kung malinlang ang propeta... Kung dahil sa materyal na pakinabang ay pumayag ang propetang

propeta nang nasa kalooban niya ang mga diyus-diyusan at nakatali sa nagha-tatid sa kanya sa pagkakasala, akong si Yawe ang sasagot sa kanya. ⁸Ihaharap ko ang aking mukha laban sa taong ito. Gagawin ko siyang isang halimbawang pag-uusap-usapan. Lilipulin ko siya sa gitna ng aking bayan, at makikilala ninyong ako si Yawe.

⁹Kung malinlang ang propeta at magbigay ng sagot, akong si Yawe ang nagpahintulot na siya'y malinlang. Iunat ko ang aking kamay laban sa kanya at lilipulin ko siya sa piling ng aking bayang Israel.

¹⁰Pananagutan ng bawat isa ang kanyang pagkakasala: pareho lamang ang propeta at ang sumangguni sa kanya. ¹¹Kaya hindi na maliligang ang bayang Israel mula sa akin. Hindi na sila madungisan sa kanilang mga kasalanan. Magiging bayan ko sila at ako ang magiging Diyos nila."

¹²Dumating sa akin ang salita ni Yawe:

¹³"Anak ng tao, kung may bansang magkasala sa akin sa kataksilan nito, iunat ko ang aking kamay laban dito, at aalisin ng pagkain at padadalhan ng pagkagutom na papatay sa mga tao at hayop nito. ¹⁴Ngunit kung naroon man ang tatlong lalaking ito, sina Noe, Daniel at Job, sarili lamang nila ang kanilang maililigtas dahil sa matuwid nilang pamumuhay – salita ng Diyos.

¹⁵Kapag pinagala ko sa lupain ang mababangis na hayop para manlapa ng mga bata at matiawangwang iyon dahil wala nang magdaan sa takot sa mga hayop. ¹⁶at naroon din ang tatlong lalaking ito – isinusumpa ko, sabi ni Yaweng Panginoon – hindi nila maililigtas ang kanilang mga anak kundi ang kanilang sarili lamang; at matitiwangwang ang lupain.

¹⁷Gayundin ang mangyayari kapag nagpadala ako ng tabak laban sa lupaing ito para

lipulin ang mga tao at mga hayop. ¹⁸Kung naroon man ang tatlong lalaking ito – nagpapatotoo akong si Yawe – hindi nila maililigtas ang kanilang mga anak kundi ang sarili lamang nila. ¹⁹O kung magpadala ako ng salot sa lupain at ibuhos doon sa pagpapadanak ng dugo ang matindi kong galit para malipol ang mga tao at mga hayop, ²⁰kung naroon man sina Noe, Daniel at Job – akong si Yawe ang nagpapatotoo – hindi nila maililigtas ang kanilang mga anak, kundi ang kanilang sarili lamang dahil sa pagkamatuwid nila."

²¹Ito ngayon ang sinasabi ni Yawe: "Padalhan ko man ang Jerusalem ng apat na mabibigat na parusa – tabak, gutom, mababangis na hayop at salot – para lipulin ang mga tao at mga hayop doon, ²²may malalabing mga anak. Pinapunta sila at pupunta sa inyo rito; at kapag nakita ninyo ang kanilang pamumuhay at gawa, hindi na kayo mabibigatan sa ipinadala kong kaphamakan sa Jerusalem. ²³Mapapanatag ang kaisipan ninyo kapag nakita ninyo ang kanilang pag-uugali, at mauunawaan ninyong hindi walang katuturan ang lahat ng ginawa ko sa lunsod – salita ni Yawe."

Israel: walang-silbing punong-ubas

15 • ¹Dumating sa akin ang salitang ito ni Yawe: ²"Anak ng tao, paano nakahihigit ang kahoy ng punong-ubas kaysa iba pang punongkahoy sa gubat? ³May nakukuha bang kahoy dito para gawing anuman, o gawing sabitan man kaya?"

⁴Ngunit ginagamit itong panggatong; sinusunog ng apoy ang magkabilang dulo at naiwan ang gitna. May silbi pa kaya ito? ⁵Kung wala itong silbi nang buo pa ito, lalo na kapag tupok na."

⁶Kaya sinasabi ni Yawe: "Kinuha ko ang kahoy ng punong-ubas sa mga puno sa gubat at inilagay sa apoy bilang panggatong. Ganito rin ang gagawin ko sa mga taga-Jerusalem. ⁷Ihaharap ko ang aking mukha laban sa kanila. Nakaligtas man sila sa apoy, matutupok pa rin sila, at makikilala ninyong ako si Yawe kapag pinarusahan ko sila. ⁸Gagawin kong tiwangwang ang kanilang lupain pagkat nagtaksil sila sa akin – salita ni Yawe."

• **15.1** Sa mga kabanata 15-23, apat na beses na inilalantad at tinutuligsa sa iba't ibang paraan ang mga pagkakasala ng Juda sa buong kasaysayan nito (mga kabanata 16, 20, 22, 23).

Ginagamit sa kabanatang ito ang imahen ng punong ubas sa paglalarawan sa kinakailangang wakas ng kasaysayan ng Juda: wawasakin ang bansa at susu-

nugin ang kabisera niyon. Tulad ng kahoy ng punong ubas ang Israel nang hirangin iyon ni Yawe, hindi namumukod-tangi sa ibang mga bayan, sa bilang man o sa mga katangian. At dahil hindi nila tinupad ang kanilang misyon, hindi sila makapagpapatuloy na maging bayan ng Diyos, ni hindi na muling magiging isang bayan gaya ng iba.

Ang taksil na nobya

16 • ¹Dumating sa akin ang salitang ito ni Yawe: ²“Anak ng tao, ipahayag mo sa Jerusalem ang kanyang mga pagkakasala. ³Sabihin mo sa kanya: Sa Kanaan ka tubo; doon ka ipinanganak. Amorreo ang iyong ama at Hetea ang ina. ⁴Nang ipinanganak ka, hindi ka pinutulan ng pusod, hindi pinaliguan at nilinis, hindi hinilod sa asin ni binalot sa lampin. ⁵Walang nahabag na magbigay-pansin sa iyo. Basta ka na lamang iniwan sa lupa sapagkat kinasuklaman ka na sa araw pa man ng iyong kapanganakan.

⁶Ngunit dumaan ako at nakita kitang gumagalaw sa sarili mong dugo. Sinabi ko sa iyo noon: Mabuhay ka ⁷at lumakil! Pinalaki kitang gaya ng isang halaman sa bukid.

⁸Lumaki ka nga, tumangkad at nagdalaga. Lumusog ang iyong dibdib, tumubo ang iyong buhok, ngunit hubo't hubad ka. Nang muli akong dumaan, nakita kitang ganap nang dalaga. Binalabalan kita ng aking damit upang takpan ang iyong kahubaran. Nakipagtipan ako at nanumpa sa iyo, at ikaw ay naging akin, sabi ni Yawe.

⁹Pinaliguan kita, nilinis ang dugo sa katawan mo at pinahiran ng langis. ¹⁰Sinuutan kita ng damit na may burda at ng sandalyas na malambot na katad. Dinamitan kita ng pinong linen at mamahaling tela. ¹¹Pinalamutian kita ng mga alahas, pulseras sa bisig, kuwintas sa leeg, ¹²at singsing sa ilong, hikaw sa tainga at pinutungan ng magandang korona.

¹³May palamuti kang ginto at pilak, may mga damit na mamahaling linen, seda at burdadong baro. Pinakamainam na harina, pulot-pukyutan at langis ng olibo ang pagkain mo. Napakaganda mo, at naging reyna ka. ¹⁴Lubos ang

kagandahan mo at natanyag ka sa lahat ng bansa dahil sa karilagang bigay ko sa iyo – salita ni Yawe.”

¹⁵Ngunit nanangan ka sa iyang kagandahan, nanalig sa iyang katanyagan, at sinimulan mong ibigay ang sarili sa sinumang magdaan, gaya ng isang babaeng bayaran. ¹⁶Ginamit mo ang ilan sa iyang mga damit sa paggawa ng mga altar sa burol at doon ka nagpabayad sa lalaki. (Huwag sana silang pumasok; huwag sanang mangyari ito!)

¹⁷Sa pilak at ginto ng mga palamuting ako ang nagbigay sa iyo, gumawa ka ng mga lalaking diyus-diyusan at sumiping sa kanila. ¹⁸Ibinalabal mo sa kanila ang mga burdado mong damit at inialay mo sa harap nila ang aking langis at insenso. ¹⁹Inialay mo rin sa kanila bilang mabangong insenso ang pagkaing bigay ko sa iyo: ang mainam na harina, langis ng olibo at pulot-pukyutang bigay ko para kainin mo – salita ni Yawe.

²⁰Ipinakain mo sa kanila ang mga anak na lalaki at babaeng isinilang mo sa akin. Hindi pa ba sapat ang iyong pagpabayad sa lalaki? ²¹Kailangan pa bang patayin mo ang aking mga anak sa paghahandog sa iyang mga diyus-diyusan?

²²Nagpatuloy ka sa karumal-dumal mong mga gawain at pagpabayad sa lalaki nang hindi inaalala ang mga araw ng iyong kabataan, noong ika'y hubo't hubad at gumagalaw sa sariling dugo.

²³Kahabag-habag ang sasapitin mo – sabi ni Yawe – dahil sa lahat ng kasamaang ito. ²⁴Nagtayo ka ng iyong puwesto sa lahat ng liwasan at mga altar sa burol. ²⁵Nagtayo ka ng iyong tambak sa lahat ng sangandaan; sinalaula mo ang iyong ganda sa pagbibigay ng sarili sa

• **16.1** Ang kasaysayan ng taksil na maybahay, na naisalaysay na nina Oseas at Jeremias, ay pinalalawak para maisama ang buong banal na kasaysayan. Kaya nagsisimula ito sa pagsakop sa Kanaan. Nang sakupin ni David ang Jerusalem, lahing Amorreo ang karaniwang mga mamamayan niyon at ang mga Heteo ang nasa mataas na lipunan.

Narito ang mga yugto ng kasaysayan niyon:
 – Galing sa wala ang Israel nang hirangin ng Diyos: bersikulo 4-5.
 – Pinayanan ng Diyos ang Israel: b. 8-14.
 – Ang pagbagsak: b. 15-22.
 – Ang parusa: “Magiging hubad kang muli...”
 – Ang pangako: Aalalahanin ko ang aking pakikipagtipan sa iyo...”

Sa pagsasalita tungkol sa *pagbibili ng sarili*, tinatalakay rin ni Ezekiel ang tatlong kasalanan gaya ng ginawa nina Isaias at Jeremias.

– pagpapaubaya ng sarili sa pagsamba sa mga diyus-diyusan, sa kabila ng pagiging “asawa” ni Yawe;
 – pag-oorganisa ng sagradong pagbibili ng sarili, gaya ng ginagawa sa pagsamba ng mga pagano;
 – pagpapasailalim sa malalaking bansa para magkaroon ng proteksiyong pulitikal sa halip na manatiling malaya.

Walang kinaliligtaan si Ezekiel ni isang detalye sa mga maaaring humamak at humiya sa kanyang bayan. Wala pang naririnig na ganito kabigat na puna sa pambansang kasaysayan sa alinmang bayan. Sa pag-atake sa kapalaluan ng kanyang mga kababayan, tinuturuan tayo ng propeta kung paano ilantad sa liwanag ang lahat ng kahangalan at kasamaang nasa ating puso.

Bigyang-pansin din ang talata 59-63 kung saan ipinangangako ni Yawe ang bagong tipan. Ang kaahiyang kasunod ng mga pagkakasala ay paghahanda para sa isang buhay na matuwid.

sinumang magdaan. ²⁶Nagpabayad ka sa mga Ehipsiyo na mga katabi mong may matitipunong kawatan, at ginalit mo ako dahil sa sobrang kawalan mo ng delikadesa.

²⁷Iniuat ko ang aking kamay laban sa iyo, binawasan ang iyong lupain at ipinaubaya sa iyong mga kaaway, ang mga dalagang Piliistong lunsod na nagulat sa malaswa mong gawi.

²⁸Hindi ka pa nasiyahan, kaya nagpabayad ka rin sa mga taga-Asiria. ²⁹Pinarami mo pa ang pagpapabayad sa lalaki sa lupain ng mga negosyante, sa Kaldea, at doon ma'y hindi ka pa rin nasiyahan.

³⁰Galit na galit ako sa iyo – salita ni Yawe – dahil sa lahat ng ginagawa mo bilang magaling na babaeng bayaran. ³¹Nang magtayo ka ng iyong mga tambak sa lahat ng sangandaan at ng iyong mga dambana sa bawat liwasan, hindi ka nga gaya ng isang babaeng bayaran pagkat bale-wala sa iyo ang bayad. ³²Babaeng nakikiapid! Mas gusto mo pa ang mga dayuhan kaysa tunay mong asawa. ³³Nagpapabayad ang lahat ng babaeng bayaran pero ikaw pa ang nag-reregalo sa lahat mong kalaguyo, sinusuhulan sila para puntahan ka mula sa lahat ng dako at magkasala sa piling mo. ³⁴Naiiba ang pagbibili mo ng iyong sarili: walang naghangad sa iyo, at ikaw ang nagbabayad, walang nag-aabot sa iyo ng bayad. Ibang-iba ka nga.

³⁵Kaya pakinggan mo, babaeng bayaran, ang salita ni Yawe. ³⁶Ito ang sinasabi ni Yawe: Dahil ibinilad mo ang sarili at inilantad ang iyong kahubaran sa mga kalaguyo mo at sa karumal-dumal mong mga diyus-diyusan, at dahil sa paghahandog mo sa kanila ng dugo ng iyong mga anak, ³⁷titipunin ko ang lahat mong kalaguyo na nasiyahan sa iyo, lahat ng mahal mo pati ang kinamumuhian mo – titipunin ko silang lahat laban sa iyo mula sa buong paligid at huhubaran kita sa harap nila at makikita nila ang iyong kahubaran. ³⁸Hahatulan kita kung panong hinahatulan ang babaeng nakikiapid at pumapatay, at paghihiganti ng dugo sa aking poot at selos ang pararatingin ko sa iyo. ³⁹Ibigay kita sa kanila, at gigibain nila ang iyong mga tambak at dambana. Huhubaran ka nila, hihiklasin ang magaganda mong alahas, at iiwang hubo't hubad.

⁴⁰Ipadudumog ka nila sa mga babato at tatatad sa iyo sa kanilang mga tabak. ⁴¹Susunugin nila ang iyong mga bahay. Hahatulan ka sa harap ng maraming babaeng. Patitigilin kita at hindi ka na babayaran pa. ⁴²Ngunit kapag nailabas ko na ang aking galit sa iyo, lilisanin ka ng aking selos. Hihinahan ako at mawawala ang aking galit.

⁴³Dahil hindi mo inalala ang mga araw ng iyong kabataan at sa halip ay ginalit ako sa lahat ng ito, papapanagutin kita sa lahat ng ginawa mo – salita ni Yawe. Di ba't kasuklam-suklam ang idinagdag mo sa karumal-dumal mong mga gawa?

⁴⁴At sasabihin ng bawat gumagawa ng kasabihan: 'Kung ano ang ina, gayon din ang anak.' ⁴⁵Anak ka nga ng ina mo na bumale-wala sa kanyang asawa't mga anak, at kapatid ka nga ng mga kapatid mong babaeng na nagtakwil sa kani-kanilang asawa't mga anak. Hetea ang ina mo at Amorreo ang ama mo. ⁴⁶Ate mo ang Samaria na nasa gawing kaliwa mo kasama ng kanyang mga anak na dalaga. At bunso mong kapatid ang Sodom na nasa kanan mo kasama ng kanyang mga anak na dalaga. ⁴⁷Hindi mo lamang sinundan ang kanilang mga daan at ginaya ang kasuklam-suklam nilang mga gawa, kundi naging masahol ka pa sa kanila sa lahat ng paraan. ⁴⁸Ako ang nagpapatotoo – salita ni Yawe – na hindi pa nagagawa ng kapatid mong Sodom at ng kanyang mga anak na dalaga ang ginawa mo at ng iyong mga anak.

⁴⁹Ito ang kasalanan ng Sodom: kayabangan, sobrang pagkain, at kawalang-malasakit. Hindi nila tinulungan ang mga dukha at nangangailangan. ⁵⁰Magpamataas sila at gumawa ng mga kasuklam-suklam sa harap ko. Kaya pinawi ko sila gaya ng nakita mo. ⁵¹At tungkol naman sa Samaria, hindi niya nagawa ni kalahati ng mga pagkakasala mo. Mas masahol pa ang ginawa mo kayat lalabas pang matuwid ang mga kapatid mong babaeng sa harap ng iyong kasamaan.

⁵²Pasanin mo ngayon ang iyong kahihiyang dahil binigyang-dahilan mo ang iyong mga kapatid. Mas kasuklam-suklam ang iyong mga pagkakasala kaya naman lumilitaw na mas matuwid sila kaysa iyo. Kaya mahiya ka at pasanin ang iyong kahihiyang, na dahil sa iyo'y nagmukha pang mabuti ang iyong mga kapatid. ⁵³Kapag ibinalik ko ang magandang kalagayan ng Sodom at Samaria at ng kanilang mga anak na dalaga, ibabalik ko rin ang dati mong kalagayan sa piling nila. ⁵⁴Bilang pang-alihw sa kanila, dapat ka ngang dumanag ng kahihiyang at pagkalito dahil sa mga ginawa mo.

⁵⁵Kapag nabalik na sa dati ang kapatid mong Sodom at ang mga anak niya, pati ang Samaria at ang mga anak niyon, ikaw at ang mga anak mong dalaga ay saka lamang mababalik sa dati. ⁵⁶Di ba't naging kawikaan para sa iyo ang kapatid mong Sodom sa panahon ng iyong kayabangan, ⁵⁷nang hindi pa nalalantad ang iyong kasamaan?

Kay at ikaw naman ngayon ang naging kasabihan sa mga anak na dalaga ng Edom at lahat niyang kalapit, sa mga anak na dalaga ng mga Pilistean sa bumabale-wala sa iyo sa buong paligid – salita ni Yawe. ⁵⁸Papasinanin mo ang bunga ng iyong mga kalaswaan at kasuklam-suklam na mga gawa.”

Para mapahiya ka

⁵⁹Sapagkat ito ang sinasabi ni Yawe: “Susuklian ko nang nararapat ang ginawa mong pagbale-wala sa iyong sinumpa sa pagsira sa Tipan. ⁶⁰Ngunit aalalahanin ko ang Pakikipagtipan ko sa iyo sa mga araw ng iyong kabataan, at gagawa ako ng isang walang-hanggang Tipan para sa iyo. ⁶¹Maaalaala mo ang iyong pamumuhay at magdadalang-hiya kapag tinanggap mo ang iyong ate at bunsong kapatid na ibibigay ko sa iyo bilang mga anak sa bisa ng Pakikipagtipan ko sa iyo.

⁶²Itatag ko ang Pakikipagtipan ko sa iyo, at makikilala mong ako si Yawe, ⁶³para makaalaala ka’t mahiya at hindi na kailanman magbuka ng bibig dahil sa iyong kahihyan, kapag pinatawad kita sa lahat ng ginawa mo – salita ni Yawe.”

Mga haring anak ni David

17 ¹Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ²“Anak ng tao, maglahad ka ng bugtong at magsalaysay ng talinhaga sa bayang Israel. At saka mo sabihin ganito ang sabi ni Yawe:

³Isang malaking agila na may malalakas na pakpak at mahahabang balahibo, makapal at may iba’t ibang kulay ang dumating sa Lebanon. ⁴Pinutol niya ang supling ng punong sedro, ang pinakamataas na sanga at dinala sa lupain ng negosyo, sa lunsod ng mga negosyante. ⁵Kinuha niya ang isang binhi ng lupang iyon at ipinunla itong parang tibig sa matabang lupa sa

tabi ng tubig. ⁶Umusbong iyon at naging mababang baging na may malalabay na sangang nakaharap sa agila. Lumalim naman ang mga ugat nito, at patuloy na nagsanga at nagdahon.

⁷Ngunit may isa pang malaking agila na may malalakas na bagwis at makapal na balahibo, at ipinihit ng baging ang mga ugat at iniunat ang mga sanga sa kanya sa pag-asang mas madi-diligan siya kaysa lupang kinatamnan. ⁸Ngunit mas mabuti pa ang lupang kanyang kinatamnan na malapit sa tubig kaya makapamumunga sana siya at magiging kahanga-hanga.”

⁹Sinabi ni Yawe: “Lalago ba ang baging? Hindi kaya iyon bunutin ng agila at alisan ng bunga at matuyo sa wakas ang lumagong mga dahon? Hindi mahirap ni hindi mangangailangan ng maraming tao para bunutin iyon.

¹⁰Tinanim nga iyon pero lalago naman kaya iyon? Di ba’t malalanta iyon pag ihip ng hanging silangan? Malalanta nga sa lupang kinatamnan!”

¹¹At sinabi ni Yawe sa akin: ¹²“Sabihin mo sa rebeldeng bayang ito: Hindi ba ninyo ito nauna-waan? Dumating sa Jerusalem ang hari ng Babilonia at tinangay niyang pauwi ang hari at pinuno ng Jerusalem. ¹³Hinirang niya ang isa sa kamag-anak ng hari at nakipagtipan sa kanya at pinilit niyang manumpa. Tinangay rin niya ang mga kinikilala sa lupain ¹⁴upang mapanatiliing mahina ang kaharian at igtalang ng bagong hari ang kasunduan.

¹⁵Ngunit naghimagsik laban sa kanya ang hari at nagsugo ito sa Ehipto para humingi ng mga kabayo at malakas na hukbo. Magtagumpay kaya ang hari? Makaligtas kaya ang gumawa nito? Makatatakas kaya ang sumira sa kasunduan?

¹⁶Saksi ang buhay ko – sabi ni Yawe – mamamatay siya sa lupain ng haring nagluklok sa kanya. Hindi niya igtalang ang sinumpaang kasunduan, kundi nilabag ito kaya sa Babilonia siya mamamatay.

¹⁷Hindi siya matutulungan ni Paraon sa malakas na hukbo nito sa oras na itayo ang mga rampa at paligiran ang lunsod at patayin ang

^{• 59.} *Kapag tinanggap mo ang iyong mga kapatid na ibibigay ko sa iyo bilang mga anak.* Matapos maparusahan at maituwid, tatanggapin ng Israel ang misyong magturo at mag-akay sa iba pang mga bayan. Mapatutunayan din ito sa Iglesya na kahit banal ay dumaranasan din ng kahinaan ng tao. Ang mga may karanasan ng pagkakasala at ng kapatawaran ang malimit na nakapagpapamalal sa higit na pang-unawa at higit na pagnanais na mailigtas ang mga makasalan.

^{• 17.3} Si Ezekiel mismo ang nagpapaliwanag sa

mahabang paghahambing na ito. Ito ang konklusyon: Magwawakas ang mga haring inapo ni David. Ibang inapo ni David ang hihirangin ng Diyos mismo para maging Mesiyas. Tungkol kay Kristo at sa Iglesya ang mga b. 22-24.

Ang sumira sa kasunduan (15-20). Ang pagsuko ni Sedekias sa mga Kaldeo ang makatarungang kabayaran sa mga nakaraang pagkakamaling inilantad at tinuligsa ng mga propeta. Hindi inaangkin ng Diyos ang anumang pagpapalaya pati na ang paggamit ng kahit na anong pamamaraan.

marami. ¹⁸Ibinigay nga niya ang kanyang kamay at tinanggap ang kasunduan, at pagkapatapos ay pinawalang-saysay ang sumpa! Hindi niya iyon matatakasani!”

¹⁹Kaya ito ang sinasabi ni Yawe: “Saksi ang buhay ko, pagbabayaran ko siya sa pagbalewala sa kanyang sumpa at pagsira sa kasunduan. ²⁰Ikakadkad ko ang aking lambat upang siluin siya; sa Babilonia ko siya dadalhin at doon niya pananagutan ang kanyang kataksilan sa akin.

²¹Mabubuwal sa tabak ang kanyang mga piling kawal. Pangangalatin sa iba’t ibang dako ang malalabi. At makikilala ninyo na akong si Yawe ang nagsalita.”

²²Sinabi pa ni Yawe: “Sa pinakatuktok ng mataas na sedro, kukuha ako ng isang sanga, isang bagong supling, at itanim sa isang mataas at matayog na bundok, ²³sa mataas na bundok ng Israel. Yayabong iyon at mamumunga at magiging isang kahanga-hangang sedro. Pagpupugaran iyon ng lahat ng klase ng ibon at manginganlong sa lilim ng mga sanga iyon.

²⁴At makikilala ng lahat ng punungkahoy na akong si Yawe ang nagpapabuwal sa matatayog na puno at nagpapatapas sa mabababa. Nilalanta ko ang sariwang punungkahoy at pinamumulaklak ang tuyo. Akong si Yawe ang nagsalita at gagawin ko ito.”

Kung magbalik-loob ang makasalanang mabubuhay siya

18 • ¹Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ²“Bakit ninyo sinasabi ang

• **18.1** *Mga magulang ang kumain ng maasim na ubas, pero mga anak ang nangilo.* May napakalakas na diwa ng panlahatang responsibilidad ng grupo, maging pampamilya man o pambansa ang bayan ng Israel sa mga unang panahong iyon. Nasa Josue 7:24 ang halimbawa ng isang nagkasala na hinatulan ng kamatayang kasama ng buo niyang pamilya, gayundin ang halimbawa ng buong bayan na pinarusahan dahil sa kasalanan ng isang miyembro nito.

Ngunit sa mga huling taon ng kaharian ng Juda, naging mas malakas naman ang kamalayan sa personal na responsibilidad:

– Sa isang dako, ipinahayag ng mga propeta na ayon sa katarungan ng tao, hindi maparusahan ang mga anak dahil sa mga krimen ng kanilang mga nagulang (Dt 24:16). Paano maiiba ang panuntunan ng Diyos at parurusahan ang walang kasalanan?

– Nang mga unang panahon, bawat pagkakamali, naging ang di-sinasadya, ay itinuturing na “kasalanan.” Pero itinuturo ngayon ng mga propeta na ang kasalanan lamang ang kasamaan, at ang mga kasawimpalad na hindi naman bunga ng kasamaang ito ay hindi parusa ng Diyos.

kasabihang ito tungkol sa lupain ng Israel: ‘Mga magulang ang kumain ng maasim na ubas, pero mga anak ang nangilo?’

³Saksi ang buhay ko – sabi ni Yawe – Hindi na sasabihin pa ang kasabihang ito sa Israel. ⁴Sa akin ang lahat ng buhay; sa akin ang buhay ng ama at ang buhay rin ng anak, kaya kung sino ang magkasala, siya ang mamamatay.

⁵Ipagpalagay na may isang taong matuwid at gumagawa ng tama at makatarungan. ⁶Hindi siya kumakain sa mga altar sa burol, hindi tumitingin sa mga diyus-diyusan ng Israel, hindi nakikiapid ni sumisiping sa babaeng may regla. ⁷Wala siyang inaaping sinuman, isinasauli ang isinanla sa kanya, hindi nagnanakaw, pinakakain niya ang nagugutom at dinadaman ang hubad, ⁸hindi siya usurero, ni sumisingil ng patubo sa pautang, hindi gumagawa ng kawalang-katarungan, isinasabuhay ang tunay na katarungan at mabuting pakikipagkapwa-tao, ⁹matapat siya sa aking mga batas at sumusunod sa aking mga kautusan. Tunay na matuwid ang taong ito at mabubuhay siya – salita ni Yawe.

¹⁰Ngunit kung may anak na laki ang taong ito – magnanakaw at mamamatay-

Ang pagkawasak ng Jerusalem ay parang pagpaparusa sa lahat nang hindi na pinag-iba ang mabuti at ang masama. Hindi itinatanggi ni Ezekiel na hinampas nga noon ng Diyos ang lahat. Ngunit para sa kanya, nakaraan na iyon at marapat lamang sa isang bayang ganap na lumihis. Nakatanaw siya sa hinaharap at itinuturo kung paano aaksiyon ang Diyos mula ngayon sa tunay na relihiyon:

– *Ang pagkamatuwid ng matuwid ay sasakanya, at ang saring pagkakasala naman sa masama:* tatanggapin ng bawat isa ang marapat sa kanya.

– *Kung lumayo naman ang masama sa lahat niyang pagkakasala... mabubuhay siya.* Bawat isa’y magkakaroon ng panahong mag-pasiya nang malaya. Kung sa simula’y masama at pagkarar’y nagpasiyang magpakabuti, hihintayin ng Diyos ang kanyang pagbabalik-loob at isaasalang-alang ang pinakahuli niyang oryentasyon.

Sa mga huling panahon, mapapansin ng mga marurunong na kadalaya’y hindi naparusahan ang masama at hindi rin nagagantimpalaan ang mabuti sa buhay na ito (tingnan Job 21). At maliliwanagan nilang sa kabilang-buhay magkakaroon-gaganapan ang katarungan ng Diyos.

tao, at gumagawa ng mga pagkakasalang ¹¹ hindi ginawa ng kanyang ama. Kumakain siya sa mga altar sa burol, nakikiapid, ¹² nang-aapi ng dukha at nangangailangan, nagnanakaw, hindi isinasauli ang isinanla sa kanya, tumitingala sa mga diyus-diyusan, gumagawa ng kasuklam-suklam na mga bagay, ¹³ naniningil ng patubo sa pautang at pusakal na ususero. Mabubuhay ba ang gayong tao? Hindi! Mamamatay siya dahil ginawa niya ang lahat ng kasuklam-suklam na ito. Sa kanya mismo babagsak ang kanyang pagkakasala.

¹⁴ Ngunit ipalagay na may anak na lalaki naman ito – na hindi ginagawa ang mga pagkakasalang nakita niyang ginagawa ng ama. ¹⁵ Hindi siya kumakain sa mga altar sa bundok ni tumitingala sa mga diyus-diyusan ng sambayanan ng Israel, hindi siya nakikiapid, ¹⁶ hindi nang-aapi ng sinuman ni humihingi ng sanla sa pautang, hindi nagnanakaw, nagbibigay ng kanyang pagkain sa nagugutom at dinadamitan ang hubad, ¹⁷ lumalayo sa kawalang-katarungan, hindi ususero ni naniningil ng patubo sa pautang, tumututpad sa aking mga batas at sumusunod sa aking kautusan. Mamamatay ba ang taong ito dahil sa pagkakasala ng kanyang ama? Hindi! Kundi mabubuhay siya.

¹⁸ Ang kanyang ama ang mamamatay dahil sa sariling kasalanan sapagkat siya ang nangikil at nagnakaw at gumawa ng masama sa piling ng kanyang bayan.

¹⁹ Maitatanong: 'Bakit hindi pananagutan ng anak ang kasalanan ng ama?' Ngunit ginawa ng anak ang tama at matuwid. Talaga ngang mabubuhay siyang sumusunod sa aking mga kautusan. ²⁰ Ang nagkasala ang dapat mamatay. Hindi pananagutin ang anak sa pagkakasala ng ama, ni ang ama sa pagkakasala ng anak. Ang pagkamatuwid ng matuwid ay sasakanya, at ang sariling pagkakasala naman sa masama.

²¹ Kung lumayo naman ang masama sa lahat niyang pagkakasala, sumunod sa

lahat kong kautusan at gumawa ng tama at matuwid, mabubuhay siya, hindi mamamatay. ²² Hindi na siya sisingilin sa mga pagkakasalang ginawa niya; mabubuhay siya dahil sa matuwid niyang mga gawa. ²³ Gusto ko bang mamatay ang makasalanan? – tanong ni Yawe. Ang pagbabalik-loob niya ang aking gusto upang siya'y mabuhay.

²⁴ Ngunit kung tumalikod naman ang matuwid sa kanyang pagkamatuwid at gumawa ng kasalanan at tularan ang kasamaan ng isang makasalanan, siya ba'y mabubuhay? Wala nang saysay ang mabubuti niyang gawa noong una. Mamamatay siya dahil sa kanyang kataksilan at mga pagkakasala.

²⁵ Ngunit masasabi ninyo: 'Hindi tama ang paraan ni Yawe.' Bakit, Israel? Mali ba ang aking paninindigan? Hindi ba ang sa iyo ang mali? ²⁶ Kung mamatay ang matuwid matapos talikuran ang kanyang pagkamatuwid at magkasala, mamamatay siya dahil sa kanyang pagkakasala. ²⁷ At kung talikuran naman ng makasalanan ang kanyang mga kasamaan at gumawa ng tama at mabuti, maililigtas niya ang kanyang buhay.

²⁸ Mabubuhay siya at hindi mamamatay sapagkat binuksan niya ang kanyang mga mata at tinalikdan ang lahat niyang pagkakasala.

²⁹ At sinasabi pa ninyo, bayan ng Israel, na hindi tama ang paraan ni Yawe. Hindi ang paninindigan ko ang mali, kundi ang sa inyo. ³⁰ Kaya nga hahatulan kita, Israel, bawat isa ayon sa kanyang gawa – salita ni Yawe. Magbalik-loob kayo, talikdan ang inyong mga pagkakasala upang di magkamit ng parusa.

³¹ Layuan ninyo ang lahat ng pagkakasalang inyong ginawa at magkaroon ng bagong puso at bagong espiritu. Huwag sana kayong mamatay, bayan ng Israel.

³² Hindi ko nga gusto na mamatay ang sinuman, sabi ni Yawe. Magbalik-loob at mabuhay!

Mga huling hari ng Juda

19 ¹Para naman sa iyo, anak ng tao, awitin mo ang punebreng ito tungkol sa mga prinsipe ng Israel. ²Sabihin mo:

• “Isang di-karaniwang inahing leon sa piling ng mga leon ang iyong ina, nakadapa kasama ng mga batang leon, mga anak na pinasusus. ³Pinalaki niya ang isa sa mga ito na maging malakas na leon, natutong lumuray, at manlapa ng tao.

⁴Ngunit nabalitaan ito ng mga bansa, at hinuli siya sa kanilang hukay; at dinalang nakatanikala sa Ehipto. ⁵Dahil nabigo ang inahin sa unang pangarap, kumuha siya ng isa pang anak, at ito’y pinalaki. ⁶Naglakad ito sa piling ng mga leon; leon na rin siya na nanluluray at nanlalapa ng tao.

⁷Winasak niya ang mga kuta at bayan; natakot ang lupain sa kanyang pag-ungol. ⁸Ngunit sinalakay siya ng mga bansa mula sa lahat ng dako. Inilalatag nila ang lambat at siya’y hinuli sa kanilang hukay. ⁹Nilagyan ng kawit at ikinulong, at dinala sa hari ng Babilonia. At hindi na narinig pa ang kanyang pag-ungol sa kabundukan ng Israel.

¹⁰Tulad ng punong-ubas sa isang ubasang malapit sa tubig ang iyong ina: mabunga, mayabong, sagana sa dilig. ¹¹Nagsanga iyon, matibay at matatag, setro ng hari ang katulad.

Tumaas pa ito sa mayabong na dahon, numumukod sa taas at maraming sanga.

¹²Subalit sa poot ito ay binunot at itinapon sa lupa; tinuyo at hinubaran ng bunga ng hanging-silangan.

¹³Nakatanim ito ngayon sa disyerto, tuyo at tigang na lupa. ¹⁴May apoy na kumalat mula sa katawan at tinupok ang mga sanga at mga bunga, at wala nang nalalabing matibay na sanga para sa setro ng hari.”

Malungkot na awit ito bilang panaghoy.

• **19.3.** Sa paghahambing na ito, ang bansang Judio ang inahing leon. Ang mga anak naman ng inahing leon ang mga hari: sina Yoakas, Yoakin at Sedekias.

• **20.1** Isa pang paglalalahad ng mga pagkakasala ng Israel sa buong kasaysayan nito. Ang mga gawaing di-banal ang lagi nang tinutukoy rito ni Ezekiel. Bilang bayan ng Diyos na Banal, hindi makapamumuhay ang Israel gaya ng iba pang mga bansang di-banal, na ibig sabihin’y hindi sa Diyos. Ang lupain ng Israel, ang mga batas nito, ang mga piyesta – lahat ay banal kayat hindi ito magagamit ng mga tao ayon sa sarili nilang gusto.

Sa 20:22, tinitiyak ni Yawe na hindi *malalapa-tangan ang kanyang Pangalan*. Kung parurusahan niya at pahihintulatang mawasak ang Israel, ayon sa menta-

Buod ng kasaysayan ng Israel

20 • ¹Sa ikasampung araw ng ikalimang buwan ng ikapitong taon, may ilang Matatanda ng Jerusalem na dumating para sumangguni kay Yawe at naupo sila sa harap ko. ²At dumating sa akin ang salita ni Yawe: ³“Anak ng tao, sabihin mo sa Matatanda ng Israel: Ito ang salita ni Yawe:

Dumating kayo para sumangguni sa akin, hindi ba? At saksi ang aking buhay, hindi ko kayo pasasangguniin – salita ni Yawe.

⁴Hatulan mo sila, hatulan mo, anak ng tao. Ipamukha sa kanila ang mga kasuklam-suklam na gawa ng kanilang mga ninuno. ⁵At sabihin mo sa kanila: Ito ang sabi ni Yawe: Nang araw na hirangin ko ang Israel, nangako ako at nanumpa sa mga anak ni Jacob. Nagpakilala ako sa kanila sa lupain ng Ehipto na ako si Yaweng kanilang Diyos. ⁶Sumumpa ako sa araw na iyon na iaalis ko sila sa Ehipto at dadalhin sa isang lupaing siniyasat ko para sa kanila, isang lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot-pukyutan, pinakamaganda sa lahat ng lupain.

⁷Sinabi ko: Talikdan ng bawat isa ang mga diyus-diyusan kanilang tinitingala; huwag salaulain ang sarili sa mga diyus-diyusan ng Ehipto sapagkat akong si Yawe ang Diyos ninyo.

⁸Ngunit sinuway nila ako at di pinakinggan. Walang sinuman sa kanila ang nagtakwil sa karumal-dumal na mga diyus-diyusan ng Ehipto na kanilang tinitingala. Binalak kong ibuhos sa kanila ang aking poot nang nasa Ehipto pa sila. ⁹Ngunit hindi ko ginawa alang-alang sa aking Pangalan at baka mapulaan ito ng mga bansang pinamayanan nila. Nakita nga ng mga ito na nagpakilala ako sa mga Israelita at siyang naglabas sa kanila mula sa Ehipto.

¹⁰Kaya inilabas ko sila mula sa Ehipto at dinala sa disyerto. ¹¹Ibinigay ko sa kanila ang

lidad ng panahong iyon ay hahamakin naman ng ibang mga bansa ang Diyos na hindi nakapagligtas sa kanyang bayan. Kaya “malalapa-tangan” ang kanyang pangalan. Ngunit kapag tinipon ni Yawe ang kanyang bayan (20:41), malalaman ng lahat ng bansa ang kanyang kapangyarihan kayat “pababalin” nila ang kanyang pangalan.

At nagtadhana naman ako sa kanila ng mga tuntuning di-mabuti (25). Ipinapaliwanag ni Ezekiel sa sarili niyang paraan ang lumpis na kasaysayan at binibigyang-diin ang maka-pagdadala ng kahihayan sa kanyang bayan, gaya ng binanggiti natin sa 20:25. Kung minsang ginagamit ng mga Israelita ang Batas ng Levitico (18:21) tungkol sa paghahandog ng mga panganay sa Diyos bilang pangangatiwiran sa pag-sasakripisyo ng mga bata ayon sa kaugaliang pagano.

aking mga kautusan at ipinahayag ang aking mga batas na ikinabubuhay ng sumusunod sa mga ito. ¹²Ibinigay ko rin ang aking mga Araw ng Pahinga upang maging tanda sa pagitan namin at makilala nilang ako, si Yawe, ang nagpapabalan sa kanila.

¹³Ngunit nagrebelde sa akin sa disyerto ang aking bayan. Hindi nila sinunod ang aking mga kautusan, binale-wala ang aking mga batas na naghahatid ng buhay sa sumusunod dito, labis na nilapastangan ang aking mga Araw ng Pahinga, kaya nga sa galit ko'y binalak na lipulin sila sa disyerto.

¹⁴Ngunit muli akong nagtimi alang-alang sa aking Pangalan at baka mapulaan ito ng mga bansang nakasaksi sa pagpapalaya ko sa aking bayan. ¹⁵Ngunit isinumpa ko sa kanila sa disyerto na hindi ko sila dadalhin sa lupaing ibinigay ko na sa kanila – pinakamagandang lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot-pukyutan – ¹⁶pagkat sinuway nila ang aking mga kautusan, tinanggihan ang aking mga batas, sinaula ang aking mga Araw ng Pahinga, at inihilig ang kanilang puso sa mga diyus-diyusan.

¹⁷Ngunit naawa ako at hindi sila nilipol; hindi ko sila pinawi sa disyerto. ¹⁸Sinabi ko sa kanilang mga anak sa ilang: Huwag ninyong sundin ang mga kautusan ng inyong mga magulang. Huwag ninyong panatilihin ang kanilang mga tuntunan at salaulan ang sarili sa kanilang mga diyus-diyusan. ¹⁹Akong si Yawe ang inyong Diyos. Sundin ninyo ang aking kautusan, ingatan at isabuhay ang aking mga batas. ²⁰Panatilihin banal ang aking mga Araw ng Pahinga bilang tanda sa pagitan natin upang makilala ninyo na ako si Yaweng inyong Diyos.

²¹Ngunit naging suwail din sa akin ang kanilang mga anak. Hindi nila sinunod ang aking kautusan ni ingatan ang aking mga batas na ikinabubuhay ng taong tumutupad sa mga iyon. Nilapastangan nila ang aking mga Araw ng Pahinga kayat binalak kong ibuhos ang aking galit sa kanila nang nasa disyerto sila.

²²Ngunit muli akong nagtimi upang huwag hamakin ang Pangalan ko ng mga bansang nakasaksi sa pagpapalaya ko sa aking bayan. ²³Subalit sumumpa ako sa kanila sa disyerto na pangangalatin ko sila sa mga bansa at ikakalat sa mga lupain ²⁴dahil hindi nila sinunod ang aking mga batas, at sa halip ay binale-wala ang aking mga kautusan, nilapastangan ang aking mga Araw ng Pahinga at inihilig ang kanilang

puso sa maruming mga diyus-diyusan ng kanilang mga magulang. ²⁵At nagdadhana naman ako sa kanila ng mga tuntuning di-mabuti at mga batas na di nila katatagpuan ng buhay. ²⁶Hinayaan ko silang magpakaalala sa kanilang mga paghahandog – ang pagsusunog sa kanilang mga panganay – upang mapahiya sila at makilala nila na ako si Yawe.

²⁷Kaya nga, anak ng tao, ipahatid mo sa sambayanan ng Israel sa pagsasabing: Sabi ni Yawe: Nagkasala pa sa akin ang inyong mga magulang sa pagtataksil nila sa akin. ²⁸Inakay ko sila tungo sa lupaing aking ipinangako, ngunit tuwing makakakita sila ng mataas na burol o madahong punungkahoy, naghahandog sila, nag-aalay ng mga nakakainis na handog nila at mabangong insenso at nagbubuhos ng mga inuming handog. ²⁹Itinanong ko sa kanila: 'Ano ang mataas na lugar na pinapasukan ninyo?' Kaya tinawag nila iyong *Mataas na Lugar*.

³⁰Kaya sabihin mo sa Israel: Sabi ni Yawe: Sinasalaula pala ninyo ang inyong sarili sa kaulagan ng inyong mga magulang, at nakikipagtalik sa marumi nilang diyus-diyusan. ³¹Sinasalaula ninyo ang sarili sa pag-aalay sa maruming mga diyus-diyusan at sa pagsusunog pa ng inyong mga anak na inihahandog hanggang ngayon, at dapat ko pa ba kayong pasangguniin sa akin, bayan ng Israel? Saksi ang buhay ko, hindi ko kayo sasagutin. ³²Gusto ninyong tularan ang ibang mga bansa na sumasamba sa kahoy at bato, ngunit hindi mangyayari ang inyong iniisip.

³³Saksi ang aking buhay, sabi ni Yawe, pamamahalaan ko kayo ng kamay na bakal, nang may nakaunat na bisig at ibinuho na poot. ³⁴At saka ko kayo tipunin mula sa mga bansang pinagtapanun ko sa inyo nang may malakas na kamay at nakaunat na bisig at ibinuho na poot. ³⁵Dadalhin ko kayo sa disyerto ng Siria, at doon kayo hahatulan nang harapan, ³⁶tulad ng paghatol ko sa inyong mga magulang sa disyerto ng Ehipto.

³⁷Ipadarama ko sa inyo ang aking hagupit, at pagbubukud-bukurin kayo. ³⁸Ihihiwalay ko ang mga rebelde; at kahit na kasama ninyo silang umalis sa kinatapunang lupain, hindi sila makapapasok sa lupang Israel, at makikilala ninyo na ako si Yawe.

³⁹Bayan ng Israel, ito ang sinasabi ni Yawe: Sige, maglingkod kayo sa inyong mga diyus-

Ipinapaliwanag ni Ezekiel na talaga ngang hiningi ng batas ang gayong mga pag-aalay at hinayaan naman ito ni Yawe (ginamit niya ang isang karaniwang pana-

nalitang Hebreo na ang ibig sabihí'y "ibinigay") para parusahan ang kanyang bayan sa pagpapahintulot na maipon ang mga krimeng ito na ikinalulugod nila.

diyusan, ngunit pagkatapos ay tiyak na hindi kayo tatanggapin makinig sa akin. Hindi na ninyo lalapastanganin ang banal kong Pangalan sa mga handog at kasuklam-suklam na mga diyus-diyusan ninyo.

⁴⁰Sapagkat sa aking banal na bundok, sa mataas na bundok ng Israel, paglilingkurang ako ng buong Israel – ng lahat sa lupain. ⁴¹Doon ko kayo tatanggapin bilang isang mabangong insenso kapag nailabas ko na kayo mula sa mga bansa at tinipon mula sa kinatapunang mga lupain, at sa piling ninyo'y ipakikita ko sa mga bansa ang aking kabanalan. ⁴²Makikilala ninyo na ako si Yawe kapag inakoy ko kayo papunta sa lupain ng Israel, sa lupaing ipinangako kong ibibigay ko nang manumpa ako sa inyong mga magulang.

⁴³At doon ninyo maaalaala ang inyong pamumuhay at lahat ng kasuklam-suklam ninyong gawa sa pagsalaula sa inyong sarili. At kamumuhian ninyo ang inyong sarili. ⁴⁴Makikilala ninyo na ako si Yawe kapag pinakitunguhan ko kayo alang-alang sa aking Pangalan at hindi ayon sa inyong kabuktutan at masasamang gawa – salita ni Yawe.”

⁴⁵Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ⁴⁶“Anak ng tao, tumanaw ka sa timog. Pagsabihan mo ang timog at magpropesiya laban sa *Gubat ng Timog*. ⁴⁷Sabihin mo sa gubat: ‘O gubat, dinggin ang salita ni Yawe. Nagsisindi ako ng apoy na susunog sa lahat ng punungkahoy, berde man at tuyo. Hindi mapapatay ang apoy na iyon na lalapos sa lahat ng mukha mula timog hanggang hilaga.’ ⁴⁸Makikita ng lahat na akong si Yawe ang nagsindi ng apoy na di-mapapatay.”

⁴⁹Sinabi ko naman: “O Yawe, sabi nila: Mga talinhaga lamang ang salita ng taong iyan!”

Binunot ko ang tabak

21 ¹Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ²“Anak ng tao, tumanaw ka sa Jerusalem. Pagsabihan mo ang santuwaryo at magpropesiya laban sa lupain ng Israel. ³Sabihin mo sa lupaing Israel: Dumarating ako laban sa iyo. Magbubunot ako ng tabak para tagain ang mabubuti at masasamang nasa iyo. ⁴Para sa lahat ng tao ang aking tabak mula timog hanggang hilaga. ⁵At malalaman ng lahat na akong si Yawe ay nagbunot ng tabak, at hindi na ito isusukok pa.

⁶At ikaw, anak ng tao, managhoy ka sa harap nila, managhoy nang may pusong wasak, dumang nang may pait.

⁷Kapag tinanong ka nila kung bakit ka nanaghoy, sabihin mong: Dahil sa balitang da-

rating na ikasisindak ng lahat. Mawawasak ang mga puso, manlulupaypay ang mga kamay, manghihina ang kalooban at mangangatog ang tuhod gaya ng tubig. Dumarating na ang panahon – naganap na – salita ni Yawe.”

⁸Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ⁹“Anak ng tao, magpropesiya ka: Pinakintab na at pinatalam ang tabak. ¹⁰Nihasa ang tabak para sa patayan. ¹¹Pinatalim niya at pinakintab ang tabak; pinatalim ito para ibigay sa berdugo.

¹²Sumigaw at manangis, anak ng tao, sapagkat para sa aking bayan at mga prinsipe ng Israel ang tabak na ito. Ibinigay sila sa tabak, kasama ng aking bayan; dagukan mo ang iyong dibdib,” sabi ni Yawe.

¹³Salita ni Yawe: ¹⁴“At ikaw, anak ng tao, magpropesiya ka at pumalakpak! Paulit-ulit na itataga ang tabak at papatay sa patayan; napaliligiran sila ng tabak at nasasaktan. ¹⁵Manlulupaypay ang mga puso, mabubuwal ang mga tao, sapagkat naglagay ako ng pamatay na tabak sa bawat pintoan. Pinatalim iyon at pinakintab. ¹⁶Tabak, tumaga ka sa kanan, sa kaliwa, kahit saan. ¹⁷Papalakpak naman ako at maglulubag ang aking poot. Akong si Yawe ang nagsalita.”

¹⁸Dumating sa akin ang salitang ito ni Yawe: ¹⁹“Anak ng tao, lagyan mo ng tanda ang dalawang landas na magagamit ng tabak ng hari ng Babilonia. Naghihiwalay ang dalawa mula sa iisang sangandaan. ²⁰Lagyan mo ng tanda ang bungad ng bawat daan: itinuturo ng maaaring puntahan ng tabak – ang lunsod ng Raba ng mga Amonita, o ang napapaderang lunsod ng Jerusalem sa Juda. ²¹Nakatayo ang hari ng Babilonia sa pinaghiwalayan ng dalawang landas at sumasangguni. Nagpapalabunutan siya; inalag ang mga palaso at sinusuri ang atay ng mga hayop na inialay. ²²Jerusalem ang mabubunot ng kanyang kanan. At ihihiyaw niya ang sigaw ng digmaan, at ipalalagay ang mga trossong pambayo sa mga pintoan; itatayo niya ang rampa at mga pangukob.

²³Hindi makapaniwalang ang mga sumumpa ng pagkampi sa kanya sa Jerusalem. Ngunit aalalahanin niya ang kanilang paglabag at ipabibihag sila. ²⁴Kaya sinasabi ni Yawe: Ipinalala ng masasama ninyong gawa ang inyong paglabag at ipinakita ang pagkakasala sa lahat ninyong mga gawa. Kaya dadalhin kayong bihag. ²⁵Tungkol naman sa iyo, walang dangal na kriminal, prinsipse ng Israel, sumapit na ang oras mo, tatapusin na ang inyong kasamaan.

²⁶Sinasabi ni Yawe: Huhubaran ng turban, aalisan ng korona at mababago ang lahat: itaas ang aba, ibababa ang mataas. ²⁷Wa-

wasakin ko ang lunsod, at mananatili itong wasak hanggang dumating ang may karapatang maghari na siya kong susuguin.

²⁸At ikaw, anak ng tao, magpropesiya ka. Sabihin mo ang salitang ito ni Yawe tungkol sa mga taga-Amon at sa kanilang mga pagtuligsa: Binunot na ang tabak para sa patayan, makin-tab at makinang para sa pagpuksa. ²⁹Mag-ingat ka sa mga huwad na pangitain at bulaang hula kapag nakapatong na ang iyong tabak sa leeg ng masasama; sumapit na ang oras nila at tapos na ang kanilang kasamaan. ³⁰Mga taga-Amon, isukbit na muli ang tabak. Sa sarili ninyong lugar, sa lupang inyong sinilangang ko kayo hahatulan. ³¹Ibubuhos ko ang aking galit sa inyo, ibubuga sa inyo ang nag-aapoy kong poot at ibibigay kayo sa malulupit na taong sanay sa pagwasak. ³²Igagatong kayo sa apoy, didilig ng inyong dugo ang lupa at hindi na kayo maalaala pa, sapagkat akong si Yawe ang nagsalita."

Mga kasalanan ng Jerusalem

22 • ¹Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ²"Anak ng tao, hahatulan mo ba sila? Hahatulan mo ba ang madugong lunsod? Ipamukha mo sa kanya ang lahat ng kasuklam-suklam niyang gawa. ³Sabihin mo na ito ang salita ni Yawe:

Madugong lunsod, dumating na ang oras mo, ikaw na gumawa ng sarili mong mga diyus-diyusan para dungisan ang iyong sarili. ⁴Pananagutan mo ang dugong ibinuhos at ang maruming mga

diyus-diyusang ginawa mo, karumal-dumal ka at nalalapat na ang huli mong araw, ang iyong kapatusan.

Kaya ipalilibak kita sa mga bansa at pagtatawanan ng lahat ng bayan. ⁵Lilibakin ka nila, maging malayo man o malapit, dahil sa marumi mong pangalan at puno ng gulo. ⁶Isa ang layunin ng mga pinuno ng Israel – ang pumatay ang bawat isa ayon sa sariling kakayahan! ⁷Sa iyo hinahamak ang mga ama at ina, inaapi ang mga dayuhan, minamaltrato ang mga ulila at mga biyuda. ⁸Hinamak mo ang aking mga banal na bagay at sinalaula ang aking mga Araw ng Pahinga.

⁹Nasa iyo ang mga nagsisiraan ng puri para magpatayan, nagsisikain sa mga santuwaryo sa burol at nagsisigawa ng mga kalaswaan. ¹⁰Nasa iyo ang nakiki-apid sa asawa ng ama, ang dumadahas sa asawa ng kanyang kapwa, may humahalay sa kanyang manugang na babae, at gumahasa sa kanyang kapatid na anak ng kanyang ama. ¹²May nagpapaupa para pumatay. May usurero at may naningil ng labis na patubo. Ninanakawan mo't pinagsasamantalahan ang iyong kapwa, at kinalimutan mo na ako. Akong si Yawe ang nagsalita.

¹³Papalangkapan ko ang lahat mong pandaraya at pagpatay. Makatatagal ka

• **22.1** Sa kabanatang ito, ang mga taga-Jerusalem ang kinakausap ni Ezekiel mula sa kanyang kinatatapanan.

Sa iyo... sa iyo... sa iyo... Sa Jerusalem nagaganap ang lahat ng uri ng pagkakasala. *Ang iyong mga prinsipse, mga pari, mga pinuno, mga nasa lupain* – kasangkot silang lahat sa kasamaan.

Naging latak na lamang para sa akin ang Israel. Ang mga pagsubok na tinitiiis natin ay parang tunawang ginagamit sa pagdalisay ng ginto at iba pang metal (1 P 1:7). Ngunit sa kaso ng Jerusalem, may iba pang mga katuturan ang paghahambing sa tunawan: ang paglusob sa lunsod ay nagbibigay-daan sa pagkawasak ng isang bayang hindi tumupad sa misyon nito. Ang ayaw padalisay ay sinusungod (Mt 3:10).

Ang dugong iyong pinadanak (9 at 13). Binabahiran ang lupa ng dugong pinadanak ng mamamayan-tao hangga't hindi nabubuhay ang dugo ng maysala (Dt 19:12). Bagamat marahas ang mga Judio, mataas ang pagpapahalaga nila sa katarungan at sa

sagradong katangian ng buhay. Ngayon, meron nang mga paraan ng pagpatay sa tahimik na paraan at nang hindi nadudungisan ang kamay ng mga buong bansa: darating ang araw na sisigaw ang dugo na ipaghiganti sila laban sa mayayaman na ang tingin sa kanilang sarili ay mga walang-sala.

Naghanap ako ng isang lalaki sa kanila na magtatayo ng pader sa aming pagitan. Bigyang-pansin ang bersikulo 30 na nagpapaalaala sa 13:9. Hindi parepareho ang pagkaunawa ng lahat sa misteryo ng Diyos. at hindi sila tinatawag sa pareparehong mga responsabilidad. Kailangan ang mga tagapamagitanang may pakikipagkaisa sa kapwa, may malasakit at pananagutan para sa kanyang kapwa sa harap ng Diyos. Kaya lumilitaw ang kahalagahan ng panalangin. Isa-isang nadiskubre ng mga propeta na ito ang kanilang papel.

Ang ganitong pagkaunawa sa pagliligtas ng Diyos ang naghatid sa maraming "malibing" sa pag-iisa, pagpapabayang ng sarili sa pag-ibig ng Diyos sa panalangin at paghihirap.

ba, magiging matatag ba ang iyong mga kamay sa oras na parusahan kita?¹⁴ Akong si Yawe ang nagsalita, at gagawin ko ito. ¹⁵Pangangalatin kita sa mga bansa at ikakalat sa ibang mga lupain at aalisan ng iyong kasamaan. ¹⁶Makikita kang nilapastangan ng mga bansa, at makikilala mo na ako si Yawe.”

¹⁷Dumating sa akin ang salita ni Yawe:

¹⁸“Naging latak na lamang para sa akin ang Israel. Parang pilak, tanso, lata, bakal at tingga ang ilan pero latak na lamang ang natira sa tunawan ng metal.” ¹⁹Sinabi ni Yaweng Panginoon: “Ganyan ko kayo titipunin sa Jerusalem. ²⁰Gaya ng pilak, tanso, bakal, tingga at latang nasa pugon upang tunawin sa apoy, titipunin ko kayo sa galit ko, ilalagay sa pugon at tutunawin. ²¹Titipunin ko kayo sa Jerusalem, papaglalagababin ang apoy ng aking poot at tutunawin kayo roon. ²²Tulad ng pagtunaw ng pilak sa pugon, gayon ko kayo tutunawin, at makikilala ninyong akong si Yawe ang nagbuhos ng nag-apoy kong poot sa inyo.”

²³Dumating sa akin ang salita ni Yawe:

²⁴“Anak ng tao, sabihin mo sa Jerusalem: Isa kang lupaing walang ulan o ambon sa araw ng poot, ²⁵isang lupain ng mga prinsipeng parang leon kung umungol sa paglapa. Niluray nila ang mga tao, sinamsam ang mga kayamanan at mahahalagang bagay, at pinarami ang mga biyuda.

²⁶Sinuway ng mga pari ang mga batas at sinalaula ang aking mga banal na bagay. Hindi nila pinagbubukod ang banal at ang hindi; hindi itinuturo ang pagka-kaiba ng malinis at ng di-malinis. Hindi

nila binigyang-pansin ang aking Araw ng Pahinga at nilapastangan ako.

²⁷Parang mga asong-gubat na nanluluray at nagpapadanak ng dugo ang mga pinuno ng lunsod, pumapatay para lamang magkapera. ²⁸Pinapahiran naman ng apog ang mga ito ng mga propeta; pandaraya lamang ang kanilang pagbubunyag at kasinungalingan ang panghuhula. Sinasabi nila ‘Nagsalita si Yawe’ gayong hindi naman si Yawe ang nagsalita.

²⁹Gumagawa ng karahasan at pagnanakaw ang mga panginoong may lupa, nang-aapi ng dukha at nangangailangan, minamaltrato ang mga dayuhan at nagkakait ng katarungan. ³⁰Naghanap ako ng isang lalaki sa kanila na magtatayo ng pader at titindig sa guwang para ipagtaggol ang lunsod at nang hindi ko ito wasakin, pero wala akong nakita. ³¹Kaya ibinuhos ko ang aking poot sa kanila; pinukha sila sa lagablab ng aking galit at ibinagsak sa kanilang ulo ang lahat nilang ginawa – akong si Yawe ang nagsalita.”

Sina Ohola at Oholiba

23 ¹Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ²“Anak ng tao, may magkapatid na babae sa iisang ina. ³Mula pa sa kabataa’y naging babaeng bayaran na sila sa Ehipto. Doon pinaglaruan at hinimas ang kanilang dibdib. ⁴Tinatawag na Ohola ang panganay, at Oholiba ang bunso. Kapwa sila akin, at binigyan nila ako ng mga anak na lalaki at babae. Si Ohola ang Samaria, at si Oholiba ang Jerusalem.

• ⁵Nasa akin pa si Ohola nang magpabayad siya sa lalaki. Nahumaling siya sa kanyang mga kalaguyong taga-Asiria, mga mandirigang ⁶nakadami nang magara, mga gobernador,

• **23.5** Tulad sa kabanata 16, tinuturan ni Ezekiel ang kanyang mga kababayang walang pakialam sa pag-ibig ni Yawe. Sinisimulan niya ito sa kanilang alam: selosong pag-ibig at pagpapabayad sa lalaki.

Tatlong anyo ng pagsamba sa diyus-diyusan ang binabanggit ni Ezekiel: ang sa mga *Ehipsiyo*, ang sa mga *Asirio*, at ang sa mga *Babilonio*. Tingnan ang paliwanag sa Isaias 30:22.

Hindi lamang ang pagtalikod ng mga tao sa Diyos ng katarungan ang nakasasakit sa kanya – na alam ang

lahat ng dumarating sa atin – para manalig sa mga bato, mga larawan at horoskop, kundi ang buong bansa man ay nagkakasala rin. Gusto ng Diyos na linangin sa loob ng kanyang bayan ang isang bagong pananampalataya, pamumuhay at kulturang makapagliligtas sa sangkatauhan. Ngunit sa halip ay nasisiyahan na sila sa pag-importa sa mga banyagang kulturang wala namang kinalaman sa kanila, kasama ng kanilang mga komersiyal, malalaswang sayaw at mga *video tape*.

mga punong-kawal, mga guwapong kabataang lalaki, mga mangangabayo. ⁷Nagpabayad siya sa mga piling lalaki ng Asiria at nilapastangan ang sarili sa marumi nilang mga diyus-diyusan habang pinagnanasahan niya sila. ⁸Hindi niya itinanggi ang pagpapabayad niya sa mga Ehipsiyo sa mga kabataang humimasa sa kanyang dibdib at sumiping sa kanya. ⁹Kaya ibinigay ko siya sa kanyang mga kalaguyong taga-Asiria na kinahuhumalingan niya. ¹⁰Hinubaran nila siya, inagaw ang kanyang mga anak, at pinatay siya. At naging usap-usapan siya ng mga babae dahil sa parusang dumating sa kanya.

¹¹Nasaksuhan ito ng kanyang kapatid na si Oholiba, pero lalo pa siyang nahilig sa maruming pagnanasa at pagpapabayad sa lalaki, mas masahol pa sa kanyang kapatid. ¹²Nahumaling din siya sa mga taga-Asiria, mga gobernador, punong-kawal, mandirigma, mangangabayo, sa lahat ng guwapong kabataang lalaki. ¹³At nakita ko kung paano niya dinungisan ang sarili; pareho lamang sila ng ginawa.

¹⁴Ngunit mas masahol pa ang kanyang pagpapabayad sa lalaki. May nakita siyang larawan ng mga Kaldeo na nakapinta ng pula sa pader, ¹⁵may mga sinturon at turban tulad ng mga pinuno ng mga karwahe ng Babilonia. ¹⁶At pinagnasahan na niya sila kaagad pagkakita pa lamang niya sa kanila, at nagpadala ng mga sugo sa Kaldea. ¹⁷Dumating ang mga lalaki ni Babel at pinagpasasaan nila siya sa kama ng pag-ibig. Nilapastangan nila siya sa kanilang mga pagbibili ng sarili at pagkalapastangan nila sa kanya, inayawan na niya sila.

¹⁸Ngunit dahil sa labis niyang pagpapabayad sa lalaki at kahalayan, kinainisan ko rin siya at iniwan gaya ng kanyang kapatid. ¹⁹Lalo pa siyang nagpakagumon sa pagpapabayad sa lalaki, tulad noong kanyang kabataan nang magpabayad siya sa lalaki sa Ehipto. ²⁰Kinahumalingan niya ang kanyang mga kalaguyong parang sa asno ang katawan at parang sa kabayo ang ari. ²¹Bumalik siya sa kalaswaan ng kanyang kabataan sa mga Ehipsiyo.

²²Kaya ito ang sinasabi ni Yawe, Oholiba: "Ipasasalakay kita sa iyong mga kalaguyo na tinalikuran mo't kinainisan. Ipakukubkob kita sa kanila mula sa lahat ng panig – ²³Babilonia at Kaldea, Pekod, Shoa at Koa – kasama ang mga taga-Asiria, mga guwapong kabataang lalaki, mga gobernador, punong-kawal, pinuno ng

mga karwahe, mga lalaking matataas ang ranggo, nakakabayog silang lahat.

²⁴Darating sila sa iyo, sakay ng mga karwahe at sasakyan – makapal na taong lulusob mula sa lahat ng panig, nakahelmet at may mga kalsag. Ihaharap ko sa kanila ang iyong usapin at hahatulan ka nila ayon sa kanilang mga batas.

²⁵Ibubuhos ko sa iyo ang aking pageseselos, at buong bagsik ka nilang haharapin. Puputulin nila ang ilong mo at mga tainga, at mabubuwal sa tabak ang matitira sa iyo. Tatangyin nila ang iyong mga anak at matutupok sa apoy ang iba pang nalabi sa iyo. ²⁶Huhubaran ka nila at aagawan ng mga alahas. ²⁷Wawakasan ko ang iyong kalaswaan at pagpapabayad sa lalaki mula pa sa Ehipto. Hindi mo na lilingunin pa ang mga iyon ni aalalahanin pa ng Ehipto.

²⁸Ito ang sabi ni Yawe: Ipaubaya kita sa mga kinamumuhian mo at mga tinalikuran mo sa inis. ²⁹Ipadarama nila sa iyo ang kanilang pagkamuh. Sasamsamin nila ang lahat mong pinagpaguran at iiwan kang hubo't hubad at ilalantad ang pagiging babaeng bayaran mo. ³⁰Hatid ito ng kalaswaan mo't kahalayan dahil nahumaling ka sa mga bansa at dinungisan ang sarili sa kanilang mga diyus-diyusan.

³¹Dahil tumulad ka sa iyong kapatid, ilalagay ko sa kamay mo ang kanyang kopa. ³²Ito ang sabi ni Yawe: linom ka sa malalim at maluwang na kopa ng kapatid mo. Aalipustain ka at tutuyain – maraming laman ang kopa! ³³Mapupuno ka ng kalasangan at kalungkutan: kopa ito ng pangungulila at pangingilabot, ang kopa ng Samaria na iyong kapatid!

³⁴linom ka at lulunukin pati bubog, at mahihiwa ang iyong dibdib. Akong si Yawe ang nagsalita.

³⁵Kaya sinasabi ni Yawe: Dahil nilimot mo ako at tinalikuran, pagbabayaran mo rin ang iyong kahalayan at pagpapabayad sa lalaki."

³⁶At sinabi sa akin ni Yawe: "Anak ng tao, hahatulan mo ba sina Oholiba at Oholiba? Ipa-mukha mo sa kanila ang kasuklam-suklam nilang mga gawa. ³⁷Nakiapid nga sila at tigmak ng dugo ang kanilang mga kamay. Nakiapid sila sa marumi nilang mga diyus-diyusan pinakain pa nila ng kanilang sinunog na mga anak – ang aking mga anak. ³⁸Nang panahong iyo'y sinaula nila ang aking santuwaryo at nilapastangan ang aking mga Araw ng Pahinga. ³⁹Pagkapag-alay nila sa kanilang mga anak sa mga

– *Nasa kanya ang aking tolda* ang ibig sabihin ng *Oholiba*: ito ang kaharian sa timog, kasama ang Jerusalem, na pinagtayuan ni Yawe ng kanyang tahanan at pinagkalooban ng kanyang mga pangako.

– *Sarili niyang tolda* naman ang ibig sabihin ng *Oholiba*: ito ang hilaga na humiwalay kasama ni Yero-boam para magtayo ng sariling kaharian.

diyus-diyusan, pumasok din sila sa aking santuwaryo at nilapastanganan ito. Ito ang ginawa nila sa aking bahay.

⁴⁰Nagpatawag pa sila ng mga lalaking galing sa malayo. Naligo ka, nagpinta ng mata, at nagsuot ng mga alahas para sa kanila. ⁴¹At saka ka umunat sa isang magandang higaan sa harap ng mesang pinahainan mo ng aking insenso at langis.

⁴²Narinig ang kaingayan ng maraming taong nagwawala, bukod pa sa maraming lalaking galing sa disyerto. Sinuutan nila ng mga pulseras ang babae at pinutungan ng korona ang kanilang mga ulo. ⁴³At sinabi ko tungkol sa kanya na pinagsawaan na ng pakikiapi: Hala, magpabayad ka sa lalaki, sig'e't may lumalapit sa kanya! ⁴⁴Tulad ng paglapit sa isang babaeng bayaran, gayon ang paglapit kina Ohola at Oholiba, mga babaeng malaswa! ⁴⁵Ngunit hahatulan sila ng mga taong matuwid bilang mga babaeng nakiaipid at pumatay, dahil nakiaipid nga sila at tigmak ng dugo ang mga kamay."

⁴⁶Sinasabi ni Yawe: "Tumawag ng malaking pagtitipon laban sa kanila para sindakin sila at samsaman. ⁴⁷Babatuhan sila ng pagtitipon at tatadarin ng tabak. Papatayin ang kanilang mga anak at susunugin ang kanilang mga bahay.

⁴⁸Puputulin ko na ang kahalayan sa lupaing ito. Bibigyang-babala ang lahat ng babae at hindi nila gagayahin ang inyong kahalayan. ⁴⁹Babagsak sa inyo ang inyong kahalayan at papasanin ang parusa ng pagsamba ninyo sa mga diyus-diyusan, kaya makikilala ninyong ako si Yawe."

24 ¹Sa ikasampung araw ng ikasampung buwan ng ikasiyam na taon dumating sa akin ang isang salita ni Yawe: ²"Itala mo ang petsang ito, ang araw na ito, sapagkat nilusob ngayon ng hari ng Babilonia ang Jerusalem. ³Turuan mo ang rebeldeng bayang ito sa pamamagitan ng isang talinhaga, at sabihin sa kanila:

⁴Ito ang iniutos sa akin ni Yawe: Mag-salang ka ng kaldero, at lagyan ng tubig. Ilagay mo rito ang lahat ng piling hiwa ng karne, ang hita at balikat, at punuin ng pinakamainam na buto. ⁵Kunin mo ang

pinakamataba sa kawan. Gatungan mo nang pabilog ang kaldero at pakuluan ang mga piraso ng karne hanggang maluto ang mga buto."

⁶Sinabi pa ni Yawe: "Kawawa ang madugong lunsod, kalderong tadtad ng kalawang at di-naaalis ang amag! Alisan iyon ng laman, lahat ng piraso, at walang ititira. ⁷Sapagkat may dugo sa piling niya. Ibinuhos niya iyon sa mga bato, hindi sa lupa kung saan iyon matatakpan ng alabok. ⁸Hindi ko nga tatakpan ang dugong ibinuhos sa bato, kundi pag-aalabin ko ang aking galit at maghihiganti ako."

⁹Kaya sinasabi ni Yawe: "Kawawa ang lunsod na makadugo! Magtatalaksan ako ng maraming panggatong. ¹⁰Kaya gatungan mo nang marami, sindihan ito, pakulang nabuti ang karne, lagyan ng rekado at hayaang masunog ang mga buto. ¹¹Iwan sa baga ang walang lamang kaldero hanggang magbaga ito para matunaw ang kalawang at masunog ang amag. ¹²Ngunit di-naaalis kahit na sa apoy ang amag na nakakapit dito.

¹³May kahalayan sa karumihan mo. Sinikap kong linisin ka sa iyong kahalayan pero hindi ka nalinis; kaya hindi ka na malilinis hanggang sa maganap ang lahat kong poot sa iyo.

¹⁴Akong si Yawe ang nangusap kaya mangyayari ito. Hindi ko ito babawiin at hindi ako maaawa. Hahatulan ka ayon sa iyong gawi at mga gawain," sabi ni Yawe.

Namatay ang asawa ni Ezekiel

• ¹⁵Dumating sa akin ang salita ni Yawe: "Anak ng tao, bigla kong kukunin sa iyo ang kasiyahan ng iyong paningin pero huwag kang managhoy o umiyak o lumuha.

¹⁷Tahimik kang magdalamhati at huwag ipagluksa ang patay. Magturban ka, magsandalyas, huwag magtakup ng

• **24.15** Muling ginagamit ng propeta ang sariling sitwasyon para ipahayag ang pagbagsak ng Jerusalem na mawalan ng kayamanan at mamamayan.

Ang personal na pagsubok ng propeta sa kanyang buhay-may-asawa ay maihahambing sa naganap sa iba pang mga propeta at ipinaliwanag sa Jeremias 16:1.

balbas at huwag kanin ang karaniwang pagkain sa pagluluksa.”

¹⁸Nagsalita ako nang umaga sa bayan, at namatay kinahapunan ang aking asawa. Kinaumagahan ginawa ko ang iniutos sa akin. ¹⁹Sinabi sa akin ng mga tao: “Ano ang ibig sabihin ng ginagawa mo? Ipaliwanag mo sa amin.” ²⁰Sumagot ako: “Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ²¹Sabihin mo sa Israel na ito ang sinasabi ni Yawe: Lalapastanganin ko ang aking santuwaryo na inyong ipinagmamalaki at kasiyahan ng inyong mga mata. Mabubuwal sa tabak ang mga anak na inyong iniwan. ²²Ngunit gagawin ninyo ang aking ginawa. Hindi kayo magtatakip ng balbas ni kakain ng

karaniwang pagkain sa pagluluksa. ²³Mananatili kayong nakaturban at nakasan-dalyas. Hindi kayo magluluksa o iiyak kundi mabubulok at sama-samang dada-ang dahil sa inyong mga kasalanan. ²⁴Magiging tanda para sa inyo si Ezekiel. Gagawin ninyo ang kanyang ginawa, at kapag nang-yari ito, makikilala ninyo na ako si Yawe.”

²⁵Sinabi rin niya sa akin: “Anak ng tao, sa araw na kunin ko ang kanilang tanggulan, ang hiyas na kasiyahan ng kanilang mga mata, na pinananabikan pati na ng kanilang mga anak, ²⁶isang takas ang darating sa araw na iyon para ihatid sa iyo ang balita. ²⁷Sa araw na iyon, magbubuka ka ng bibig at makikipag-usap sa kanya at hindi na mapippi. Magiging tanda ka para sa kanila at makikilala nila na ako si Yawe.”

PAHAYAG LABAN SA MGA BANYAGANG BANSA

Amon, Moab, Edom, at Pilista

25 ¹Sumapit sa akin ang salita ni Yawe nang ganito: ²“Anak ng tao, harapin mo ang bayan ni Amon at magpropeta laban sa kanila. ³Sabihin mo sa kanila: Pakinggan ninyo itong salita ni Yawe: Nagtawa kayo nang lapastanganin ang aking santuwaryo, nang wasakin ang lupain ng Israel at itapon ang sambayanan ng Juda, ⁴Dahil dito ipasasakop ko kayo sa mga taga-Silangan; magtatayo sila ng kampoamento at maninirahan sa lupain ninyo. Kakanin nila ang inyong mga bunga at iinom ng inyong gatas. ⁵Gagawin kong pustulan ng kamelyo ang Raba,

• **25.1** “Mga mensahe laban sa mga bansang pagano” ang nasa mga kabanata 25-32. Nakakahawig ang mga ito sa matutunghayan natin sa iba pang mga propeta.

Matapos ihayag ang halos lubusang pagkawasak ng Israel, ipinahahayag naman ng propeta ang ganap na paglipol sa mga kaaway ng Israel pagdating ng oras ng katarungan. Nagsasalita ang propeta bunga ng kailangang-kailangang diwa ng katarungan. Ang mga bansang Amonita, Edomita, at iba pa ay walang karapatang manatili bilang mga bansa dahil wala silang bahagi sa pagbahanda ng kaligtasan. Ginamit lamang sila ni Yawe para dalisayin ang kanyang bayan. Kaya kailangan silang maglaho sa kaguluhan ng kasaysayan.

Magkakamali tayo sa kahulugan ng Biblia kung hihilingin natin sa Diyos na parusahan ang mga taong hindi sumasampalataya pati na ang mga umuusig sa Iglesya (tingnan ang 1 P). Hindi rin natin mahahangad ngayon ang pagkawasak ng alinmang mapaniil na

at kulungan ng tupa ang mga bayan ng Amon, at makikilala ninyo na ako si Yahwe.”

⁶Sinabi ni Yawe: “Pumalakpak kayo, pumadyak at magsayaw sa tuwa dahil sa Israel; minalilit ninyo ito nang may-poot. ⁷Kaya iuunat ko ang aking kamay laban sa inyo at ipasasalaula ko kayo sa mga bansa. Mawawala kayo bilang bansa; wawasakin ko kayo at makikilala ninyo na ako si Yawe.”

⁸Sinabi ni Yawe: “Akala ng Moab na katulad ng lahat ng iba pang bansa ang Juda. ⁹Dahil dito iwan kong walang tagapagtanggol ang Moab at wawasakin sa buong lupain ang mga bayang

bansa dahil gumagawa sa lahat ang grasya ni Kristo. Ang tanging masasabi nati’y maglalaho ang alinmang institusyong nananatiling sarado sa mensahe ng Ebanghelyo: “Bubunutin ang bawat halaman hindi itinanim ng aking Ama” (Mt 15:13).

Inihahayag ni Ezekiel sa pamamagitan ng mga imahen ng nasirang sasakyang-dagat ang pagkawasak ng Tiro. Ihambing sa pagbagsak ng Ninive (Nh 2-3) at ng Babilonia (Jer 51).

Sa Pagbubunyag (18:9), aalalahanin ang mga salitang ito at iukol sa Imperyong Romano at sa Romang kabisera nito, na sentro ng daigdig sa panahon ng mga apostol. Isa rin itong hatol sa ating sibilisasyon na kung pinupuri man ang mga kahalagahang kultural at espirituwal ay lagi pa ring tumpay na pang-ekonomiya ang binibigyan ng pangunahing lugar. Nasisira ang mga bansa, napipinsala ng kawalang-hanapbuhay ang mga pamilya at mga tao, samantalang ang ilang malalaking tindahan ay puno ng mga komplikadong bagay na nawalan na ng saysay.

ipinagmamalaki niya: Bet Yeshimot, Baal Meon, Kiriathaim. ¹⁰Ipasasakop ko sa mga taga-Silangin, kasama ng Amon, at hindi na maaalaala pa sa piling ng mga bansa. ¹¹Kapag pinarusahan ko na ang Moab, makikilala nila na ako si Yawe.”

¹²Sinabi ni Yawe: “Naghiganti ang Edom sa Juda; nagkasala sila nang maghiganti. Kaya iuunat ko ang aking kamay laban sa Edom upang lipulin ang mga tao at hayop doon. Iguhuho ko iyon mula sa Teman at papatayin ang mga tao hanggang sa Dedan. ¹⁴Ang Israel ang papapamahalin ko sa aking paghihiganti laban sa Edom. Pakikitunguhan nila ang Edom alinunod sa aking poot, at mararanasan ng Edom ang aking paghihiganti.”

¹⁵Sinabi ni Yawe: “Buong kabuktutang naghihiganti ang mga Pilisteo. Naghihiganti nang may kapalaluan at nagwasak dala ng poot na walang humpay. ¹⁶Kaya iuunat ko ang aking kamay laban sa kanila. Lilipulin ko ang mga Kereteo at wawasakin ang baybay-dagat. ¹⁷Malubha ang gagawin kong paghihiganti at parurusahan ko sila sa aking pagkapoot – sa gayo’y makikilala nila na ako si Yawe.”

Laban sa Tiro

26 ¹Nang unang araw ng buwan ng ikalabing-isang taon, sumapit sa akin ang salita ni Yawe: ²“Anak ng tao, nakita mo kung paano nilibak ng Tiro ang Jerusaleo: Aha, aniya, nawasak ang lupaing pinagdaraan ng mga kalakal. Ako naman ang uunlad sa kanyang pagkaguho. Mapapasaakin ang kanyang tinutubo.” ³Kaya ganito naman ang salita ni Yawe: Laban ako sa iyo! Ipasasalakay kita sa maraming bansa. Tulad ng mga alon sa dagat, ⁴wawasakin nila ang mga pader ng Tiro at iguho ang kanyang mga tore. Papalisin ko maging ang kanyang alabok, at matitira siyang isang hubad na talampas. ⁵Sa gitna ng dagat, siya’y magiging isang pook na bilaran lamang ng mga lambat. Ako, si Yawe, ang nagsalita. ⁶Aangkinin ng mga bansa ang Tiro, papatayin sa tabak ang mga nasa lupa, at makikilala nila na ako si Yawe.”

⁷Ganito ang sinasabi ni Yawe: “Mula sa hilaga, ipadadala ko laban sa Tiro si Nabucodonosor, hari ng Babilonia at hari ng mga hari. Darating siyang may kasamang mga kabayo, karwahe at kabalyerya, isang malaking hukbo at makapal na pulutong. ⁸Wawasakin niya sa tabak ang iyong mga bayan. Kukubkubin ka, magtatayo

sila ng mga rampa at trinsera. ⁹Babayuhin ng troso ang iyong mga muog at gigibain ang mga tanggulan. ¹⁰Matatapkan ka ng alikabok sa dami ng kabayo. Sa ingay ng kabalyerya at gulong ng mga karwahe, mayayanig ang iyong mga pader pagpasok nila sa mga pintuan, gaya ng pagpasok sa nasakop na lunsod.

¹¹Yuyuranon ng mga kabayo ang iyong mga lansangan, papatayin sa tabak ang iyong mga mamamayan, iguho sa lupa ang matitibay mong haligi. ¹²Sasamsamin nila ang iyong mga kayamanan at kalakal, wawasakin ang iyong mga pader at magagandang tahanan. Itatapon nila sa dagat ang iyong mga bato, troso at alikabok.

¹³Mapippi ang iyong mga awit at hindi na maririnig pa ang tunog ng iyong mga lira. ¹⁴Gagawin kitang isang malapad na batong bilaran ng mga lambat na pangisda, at hindi ka na mai-tatayo pang muli. Ako, si Yawe, ang nagsalita.”

¹⁵Ito ang salita ni Yawe sa Tiro: “Sa paglipol sa iyo, hindi kaya manginig ang mga dalampasigan kapag narinig ang lagapak ng iyong pagbagsak at ang daing ng mga biktima?”

¹⁶Magsisibaba sa kanilang luklukan ang lahat ng prinsipeng mga pulo sa karagatan, magsisipag-alis ng kapa at ng nabuburdahang kasuotan. Magsusuot sila ng damit na panluksa, mauupo sa lupa, manginginig sa takot at mababaghan dahil sa iyo. ¹⁷Pagtatakan nila ang sinapit mo, at aawitin ang ganitong panagho:

“Paano ka nalipol, nawala sa dagat, O bantog na lunsod! Dati kang kinasisindakan, ¹⁸ngunit ngayo’y pinanginginigan ang araw ng iyong pagbagsak. Natakot na lubha ang mga pulo sa dagat sa iyong pagkawala.”

¹⁹Ganito ang sinasabi ni Yawe: “Kapag ginawa kitang isang lunsod ng mga guho, tulad ng mga bayang walang naninirahan, kapag pinaahon ko sa iyo ang daluyong at tinakpan ka ng tubig ng dagat, ²⁰ilulubog kita kasama ng mga nahiga sa hukay, sa kinabuliran ng mga tao nang una. Ilahagis kita sa daigdig sa ilalim, sa walang hanggang kapanglawan, tulad ng mga nahiga sa hukay, upang huwag ka nang makabalik pa sa lupain ng mga buhay. ²¹Nakapangingilabot ang sasapitin mo; at kahimat hana-pin ka, hindi ka matatagpuan.”

Isang panagho para sa Tiro

27 ¹Sumapit sa akin ang salita ni Yawe, ²“Anak ng tao, bumigkas ka ng isang

• **27.1** Ang Fenicia at ang mga daungan nitong Tiro at Sidon ay nasa baybayin ng Palestina. Napakaliit na bansa, ngunit bihasa sa kalakalang pangdagat ang mga tagaroon, at may kontak sa lahat ng bansa sa

Mediterraneo. Mula Fenicia ay nakarating sa Israel ang mga paganong impluwensiya lalo na sa kapanahunan ni Ahab (1 H 16:29).

panagho'y para sa Tiro, ³na nakabungad sa dagat at nakikipagkalakalan sa mga bayan sa maraming dalampasigan. Sabihin mong ganito ang ipinasasabi ni Yawe:

Tiro, ganap kang nasisiyahan sa simula pa. ⁴Nasa pusod ng dagat ang iyong mga hangganan. Itinayo kang sukdulan ng ganda. ⁵Buhat sa mga punong abeto ang makakapal mong tabla; isang sedro ng Lebanon ang iyong palo; ⁶at yari sa mga ensina ng Basan ang iyong mga sawan. Yari sa mga sedro ng Chipre ang iyong kubyertang nakakalupkupan ng garing. ⁷May burdang lino mula sa Ehipto ang iyong layag at bandila. Eskarlata at purpurang nanggaling sa pulo ng Elisha ang iyong habong.

⁸Buhat sa Sidon at Arvad ang mga managwan mo. Pinakamahusay mula sa Zemer ang iyong mga piloto. ⁹Nasa iyo ang mga matanda at pantas ng Gebal upang magkumpuni sa iyo. Nakikipagkalakalan sa iyo ang lahat ng sasakyang-dagat at mga tripulante ng mga iyon.

¹⁰Mga kawal mula sa Persia, Lud at Put ang bumubuo sa iyong hukbo. Isinasabit nila sa iyong mga dingding ang mga kalasag at helmet na ipinagmamalaki mo. ¹¹Mga taga-Arvad at Yelec ang nangalaga sa iyong mga muog, at mula naman sa Gamad ang mga bantay sa iyong mga tore; isinasabit nila ang kanilang mga kalasag sa iyong mga pader upang malubos ang iyong karilagan.

¹²Nagpadala sa iyo ang Tarsis ng masaganang kayamanan; nagdala siya ng pilak, bakal, lata at tingga sa iyong pamilihan. ¹³Nakikipagkalakalan sa iyo ang Javan, Tubal at Mesec at nagbili ng mga alipin at kagamitang yari sa tanso. ¹⁴Ipinagpalit naman ng mga taga-Togarma sa iyong mga paninda ang kanilang mga asno at mga kabayong pantrabaho at pangdigma. ¹⁵Nakikipagkalakalan sa iyo ang mga taga-Rodes. Maraming pulo ang naging suki mo; garing na pangil ng elepante at mamahali't matigas na kahoy ang pambayad nila sa iyong mga paninda. ¹⁶Nakikipagkalakalan din sa iyo ang Edom; pinalitan niya ng turkesa, telang purpura, may burdang damit, mamahaling lino, koral at rubi ang marami mong produkto.

¹⁷Nagbili sa iyo ang Juda at Israel ng trigong-Minit, millet, pulot-pukyutan, langis at resina. ¹⁸Nakikipagkalakalan sa iyo ang Damasco dahil sa masagana mong paninda at pinagbilhan ka niya ng alak buhat sa Helbon at ng puting lana.

¹⁹Nagdala sa iyo mula sa Ujal ang mga taga-Dan at taga-Yabnea ng mga kagamitang yari sa bakal, ng kasya at kalamo bilang pamalit sa iyong mga paninda. ²⁰Nagbili sa iyo ang Dedan

ng mga panapin ng mangangabayo. ²¹Nagbili naman sa iyo ang Arabia at lahat ng prinsipe sa Kedar ng mga tupa at kambing.

²²Mga mangangalakal ng Seba at Raama ang naghatid sa mga pamilihan mo ng lahat ng uri ng mamahaling pabango, mga piling bato at ginto. ²³Nagbili sa iyo ang Haran, Cane, Eden, Asur at Media ²⁴ng magagandang kasuotan, telang bughaw, may burdang damit, alpombra ng may kulay, at matitibay na kordong nilubid. ²⁵Mga sasakyang-dagat ng Tarsis ang nagbiyahe ng iyong mga kalakal.

Ikaw ay napuno at namigat sa gitna ng karagatan.

²⁶Pumalaot sa karagatang malawak ang iyong mga mandaragat, at winasak ka ng hanging-silangan.

²⁷Ang kayamanan mo at kalakal, ang iyong mga mandaragat at tripulante, mga karpinterong tagapagkumpuni, mga mamimili at kawal – lahat ng lulan ay sama-samang nagsilubog sa dagat noong ikaw ay mabagbag.

²⁸Sa sigawan ng mga mandaragat mo nayanig ang mga dalampasigan.

²⁹Walang taong natira sa sasakyan.

Bumaba sa kanilang mga barko ang lahat ng gumagaod, mga mandaragat at tripulante upang tumigil sa baybay.

³⁰Nagluksa sila't tumangis para sa iyo, nagsipagbuhos ng alabok sa ulo at nangagsigulong sa bunton ng abo.

³¹Nag-ahit ng ulo, nagsuot ng sako, bilang pagluluksa, at sila'y nanangis kalakip ng tagho'y na ubod ng pait.

³²Isang luksang-awit ang ipinarinig: Sinong katulad ng Tiro, na ngayo'y tahimik sa gitna ng karagatan?

³³Gaano karamingbansa ang iyong hinatdan ng kalakal buhat sa malalayong dalam-pasigan!

Sa salapi't kalakal mong masagana, pinayaman mo ang mga hari sa lupa.

³⁴Ngunit ngayo'y nariyan ka sa pusod ng dagat, kasama ng kalakal mo, pasahero't lahat-lahat!

³⁵Ang nagsisipanirahan sa mga pulo'y nabaghan

dahil sa iyo; ang mga hari'y nangatal.

³⁶Napapasutsot ang mga mangangalakal ng daigdig sa lubhang kakila-kilabot na iyong sinapit – maglalalaho ka na't hindi maririnig!

Tungkol sa hari ng Tiro

28 ¹Sumapit sa akin ang salita ni Yawe, ²Anak ng tao, sabihin mo sa prinsipe ng

Tiro:

Lubha kang mapagmalaki,
Isang diyos ako, ang iyong sinabi,
karapat-dapat sa diyos ang aking tirahan
sa gitna ng dagat.
Ngunit tao ka't hindi isang diyos,
at pumapantay ka sa Diyos?

³Akala mo'y mas marunong ka pa kay

Daniel

at sa iyo'y walang nalilingid na lihim.

⁴Yumaman ka nga dahil sa iyong katali-
nuhan;

umagos ang ginto't pilak sa iyong kabang-
yaman.

⁵Isang tusong mangangalakal,

nagkamal ka ng salapi

at lalo kang naging palalo.

⁶Ngunit ngayo'y pinagsasabihan ka ni

Yawe -

ikaw na parang Diyos and turing sa sarili:

⁷Ipalulusob kita sa mga dayuhan,

sa pinakamabagsik sa lahat ng bansa.

Tatapatan nila ng tabak ang dunong mo

at ibabagsak ang mataas mong kalagayan.

⁸Ibulbulusok ka nila sa hukay,

at sa pusod ng dagat ka masasadlak.

⁹Masasabi mo pa bang "diyos ako"

kapag pinapatay ka na ng mga kalaban?

Isa kang tao't hindi isang diyos.

¹⁰Daranasin mo ang kamatayang ng di-tuli

sa kamay ng mga dayuhan,

pagkat iyan ang winika ko," sabi ni Yawe.

¹¹Sumapit sa akin ang salita ni Yawe,

¹²"Anak ng tao, bumigkas ka ng panahoy para
sa hari ng Tiro at sabihin mo sa kanya:

Isa kang huwaran ng kaganapan,

puspos ng karunungan at ng kagandahan.

¹³Nakatira ka sa Eden, sa halamanan ng

Diyos,

napapalamutihan ng lahat ng mamahaling
bato:

rubi, topasyo, krisolito, onise at haspe,

sapiro, turkesa at esmeralda.

Ginto ang palamuti ng iyong roba,

na noon pang likhain ka inihanda para sa iyo.

¹⁴Itinatalaga kitang kerubing magbabantay sa
banal na bundok ng Diyos

na nilakaran mo sa piling ng nagbabagang

mga bato

¹⁵Wala kang kapintasan mula nang likhain,

hanggang sa masumpungang may taglay na

kasamaan.

¹⁶Dahil sa malawakan mong pakikipagkala-
kalan,
naging marahas ka at makasalanan;
kaya ibinagsak kita mula sa bundok ng

Diyos,

at pinaalis ka sa piling ng mga kerubing
bantay.

¹⁷Nagpalalo ka dahil sa iyong kagandahan;
pininsala ng karilagan mo ang iyong karu-
nungan;

kaya ibinagsak kita sa lupa,

at ginawang halimbawa

sa paningin ng mga hari.

¹⁸Nalapastangan ang santuwaryo

sa maraming kasalanan mo

at madayang pagnenegosyo

kaya pinaglagablab ko ang apoy sa kala-
gitnaan mo

at natupok ka't naging abo

sa paningin ng lahat ng nakakita.

¹⁹Nabaghan ang mga bansang nakakikilala
sa iyo

dahil sa nakapanghihilakbot na sinapit mo:
maglalaho ka magpakailanman."

²⁰Sumapit sa akin ang salita ni Yawe.

²¹"Anak ng tao, tumanaw ka sa Sidon at magpa-
hayag ka laban sa kanya. ²²Sabihin mong

ganito ang wika ni Yawe: 'Laban ako sa iyo,

Sidon, at lululwalhatiin ako ng mga tao sa ga-
gawin ko sa iyo.' Makikilala nila na ako si Yawe

kapag pinarusahan ko na siya at inihayag ang

aking kabanalan. ²³Padadalhan ko siya ng salot

at daranak ang dugo sa kanyang mga lansa-
ngan. May tabak na mag-aabang sa kanya sa

lahat ng panig, at makikilala nilang ako si Yawe

kapag natimbuwang na ang mga biktima.

²⁴Wala nang mga tinik at dawag na maka-
susugat sa bayang Israel mula sa kanilang mga

kalapit-bansa na umalipusta sa kanila. At ma-
kikilala nilang ako si Yawe.

²⁵Pagkat sinasabi ni Yawe: Makikita ng mga

bansa ang aking kabanalan kapag tinipon ko

ang sambayanang Israel mula sa kinatapunan

upang manirahan sa lupaing ipinagkaloob ko sa

aking lingkod na si Jacob. ²⁶Matiwasay silang

mamumuhay roon, magtatayo ng mga tahanan

at magtatanim ng mga punong ubas. Mapa-
panatag sila kapag pinarusahan ko na ang lahat

ng kanilang mga kalapit-bansang umaalipusta

sa kanila, at makikilala nila na ako si Yawe, ang

kanilang Diyos."

Laban sa Ehipto

29 ¹Noong ikasampung araw ng ikala-
bindalawang buwan ng ikasampung

taon, sumapit sa akin ang ganitong salita ni

Yawe, ²“Anak ng tao, harapin mo si Paraon at magpahayag ka laban sa buong Ehipto. ³Sa-bihin mong ganito ang ipinasasabi ni Yawe: Laban ako sa iyo, Paraon, hari ng Ehipto, malaking dambuhalang naglunoy sa gitna ng iyong mga ilog at nagsasabing, ‘Akin ang mga kanal na aking ginawa.’ ⁴Lalagyan ko ng pangawil ang iyong mga pangang, at padidikitin ko sa iyong kaliskis ang mga isda sa ilog mo. Hihilahin kita mula sa iyong ilog na nakadikit ang mga isda sa iyong kaliskis. ⁵Ilahagis ko sa ilang kayo ng mga isda ng mga ilog mo. Babagsak ka sa lupa at walang bubuhat o magbabaon sa iyo. Ipakakain kita sa mailap na hayop at sa mga ibon sa himpapawid, ⁶at makikilala ng lahat ng naninirahan sa Ehipto na ako si Yawe.

Naging isa ka lamang tungkol na tambo para sa Israel. ⁷Nang humawak sila sa iyo, nabali ka sa kanilang kamay at sinugatan mo ang kanilang balikat. Nang sumandig sila sa iyo, nabalukot ang kanilang likod. ⁸Kaya nga sinasabi ni Yawe: Magpapadala ako ng tabak laban sa iyo at aalisin ko ang mga tao at hayop. ⁹Magiging lupain ng mga guho ang Ehipto, at makikilala ng mga Ehipsiyo na ako si Yawe.

Sinabi mo: ‘Akin ang Nilo; ako ang nagtayo niyon.’ ¹⁰Dahil diyen, sasalakayin kita sa gitna ng iyong mga kanal. Magiging ulilang pook ng mga guho ang Ehipto mula sa Migdal hanggang Aswan at hangganan ng Kus. ¹¹Walang tao ni hayop na lalakad sa mga landas doon. Apatnapung taon na walang maninirahan sa Ehipto. ¹²Gagawin ko itong isang tiwangwang na lupain, at apatnapung taong mananatiling wasak ang mga lunsod nito. Pangangalatin ko ang mga Ehipsiyo sa iba’t ibang bansa.”

¹³Kaya nga sinasabi ni Yawe: “Pagkaraan ng apatnapung taon, titipunin ko ang mga Ehipsiyo mula sa mga bansang pinangalatan nila. ¹⁴Ang mga bihag na Ehipsiyo ay ibabalik ko sa Patros, ang kanilang lupang sinilangan. Bubuun nila roon ang isang munting kaharian, ¹⁵na mas mahina kaysa ibang kaharian, at wala nang lakas na manakop ng ibang bansa. Pauuntiin ko sila upang hindi na sila makapanakop pa ng mga ibang lupain. ¹⁶Sa gayon, ang Israel ay hindi na mananalig sa Ehipto, hindi na magkakasala sa pagbaling dito. At makikilala nila na ako si Yawe.”

¹⁷Noong unang araw ng unang buwan ng ikadalawampu’t pitong taon ay sumapit sa akin ang salita ni Yawe:

¹⁸“Anak ng tao, napakabigat talaga para sa hukbo ni Nabucodonosor, hari ng Babilonia, ang pagsalakay sa Tiro. Lupaypay na ang lahat,

kalbo, lapnos ang balik; gayunma’y wala pa rin silang napapala sa kanilang kampanya laban sa Tiro.”

¹⁹Kaya nga sinasabi ni Yawe: “Binabalak kong ipagkaloob ang Ehipto kay Nabucodonosor, hari ng Babilonia. Tatangayin niya ang kayamanan niyon, at ibibigay sa kanyang hukbo ang mga nasamsam sa halip ng suweldo. ²⁰Sapagkat naglingkod sa akin ang mga taong ito, ipagkakaloob ko sa kanila ang Ehipto bilang gantimpala,” sabi ni Yawe.

²¹Sa araw na iyon itataas ko ang bansang Israel. At tungkol sa iyo, papagsasalitain kitang muli sa kanila at makikilala nila na ako si Yawe.”

30 ¹Dumating sa akin ang salita ni Yawe nang ganito: ²“Anak ng tao, ipahayag mo ang mga salitang ito ni Yawe: Managhoy kayo! Aba, sa araw na iyon! ³Malapit na ang araw! Magiging araw iyon ng mga ulap, isang panahon ng paghatol para sa mga bansa. ⁴Babagsak sa Ehipto ang tabak at sasapit ang kapighatian sa Kus. Mabubuwal ang mga bangkay sa buong Ehipto; tatangayin ang kayamanan nito at wawasakin ang mga pundasyon. ⁵Mabubuwal sa tabak ang Kus, Put at Lydia, ang buong Arabia, Libya at pati ang mga tao ng aking tipan.”

⁶Ito ang salita ni Yawe: “Babagsak ang haligi ng Ehipto at madudurog ang palalagong kapangyarihan nito. Papatayin ang mga tao mula sa Migdal hanggang Aswan. ⁷Makakabilang siya sa mga lupaing tiwangwang at ang kanyang mga siyudad sa mga wasak na lunsod. ⁸Makikilala nila na ako si Yawe kapag natupok ko na ang Ehipto at nadurog ang kanyang mga kampakpi.

⁹Sa araw na iyon lilisang lulan ng mga barko ang aking mga sugo upang gisingin ang bayan ng Kus sa kanilang pamamantag, at magkakaroon ng kapighatian sa araw ng pagbagsak ng Ehipto, bagay na nalalapit na.

¹⁰Sinasabi pa ni Yawe: “Ipapupuksa ko ang mga hukbo ng Ehipto kay Nabucodonosor, hari ng Babilonia. ¹¹Dadalhin ko rito siya at ang kanyang bayang pinakamabagsik sa lahat ng bansa upang magwasak sa lupain. Itataas nila ang tabak laban sa Ehipto at pupunuin ng bangkay ang lupain. ¹²Patutuyuin ko ang mga kanal ng Ehipto at ibibigay sa tampalasan ang bansang ito. Wawasakin ng dayuhan ang lupain at lahat ng narito. Akong si Yawe ang nagsalita.”

¹³Sinabi ni Yawe: “Wawasakin ko ang mga diyus-diyusan at pupuksain ang mga bulaang diyos ng Mempis. Hindi na magkakaroon pa ng

prinsipe sa Ehipto at paghahariin ko ang takot sa lupain. ¹⁴Gagawin kong lupang wasak ang Patros, tutupukin ang Tanis at parurusahan ang Tebes. ¹⁵Ibubuhos ko ang aking poot sa Sin, ang kuta ng Ehipto, at pupuksain ko ang mga taga-Tebes.

¹⁶Susunugin ko ang Ehipto; mamimilit sa hirap ang Sin. Sa gibang pader magdaraan ang mga sumasalakay at marahas nilang sasakupin ang Tebes. ¹⁷Mabubuwal sa tabak ang mga kabataang lalaki ng Heliopolis at Bubastis; tangaying bihang ang mga babae. ¹⁸Magiging napakadilim na araw sa Tapanhes kapag winsak ko ang pamunuan ng Ehipto at dinurog ang palalong kapangyarihan nito! Tatakpan ko ng ulap ang lunsod na ito, at iaalis na bihang ang mga babae. ¹⁹Parurusahan ko ang Ehipto, at makikilala nila na ako si Yawe.”

²⁰Nang ikapitong araw ng unang buwan ng ikalabing-isang taon, dumating sa akin ang salita ni Yawe: ²¹“Anak ng tao, binali ko ang bisig ni Paraon, hari ng Ehipto. Walang nakapagpagaling ng kanyang sugat o nagbenda niyon at hindi siya makahawak ng sandata.” ²²Kaya nga sinasabi ng Panginoong Yawe: “Masdan, laban ako kay Paraon, hari ng Ehipto. Pipilayan ko ang kanyang dalawang bisig, ang may sugat at ang wala. ²³Ikakalat ko sa iba’t ibang bansa ang mga Ehipsiyo. ²⁴Palalakasin ko ang bisig ng hari ng Babilonia at pahawakan sa kanya ang aking sandata. Ngunit, pipilayan ko ang mga bisig ni Paraon, at daraing siyang tulad ng may malubhang sugat. ²⁵Oo, palalakasin ko ang bisig ng hari ng Babilonia ngunit papanghihinain ang kay Paraon. Makikilala nilang ako si Yawe kapag pinahawakan ko sa hari ng Babilonia ang aking tabak upang saktan ang Ehipto. ²⁶Pangangalatin ko ang mga Ehipsiyo sa iba’t ibang lupain, at makikilala nila na ako si Yawe.”

31 • ¹Dumating sa akin ang salita ni Yawe noong unang araw ng ikatlong buwan ng ikalabing-isang taon. ²“Anak ng tao, sabihin mo kay Paraon, hari ng Ehipto, sa at kanyang bayan: Sino ang maihahambing sa iyong kada-kilaan? ³Tulad mo’y sedro ng Lebanon, may magagandang sanga, malilim, napakataas at abot ang tuktok sa ulap.

⁴Lumaki ito. Pinalaki ito ng tubig buhat sa mga sapa na umaakyat mula sa malalalim na bukal at dumadaloy sa mga kanal patungo sa

puno. ⁵Mataas ito kaysa iba pang mga punungkahoy, at lalo pang pinalaki’t pinalabay ng saganang tubig ang mga sanga nito. ⁶Pinagpugaran ito ng mga ibon at sa lilim nito nagsilang ang lahat ng hayop. Maraming bansa ang nabuhay sa lilim nito.

⁷Naging kahanga-hanga ito sa kataasan, gayundin sa kakapalan ng mga sanga, yamang nakaugat ito sa saganang tubig. ⁸Walang makatulad dito na iba pang sedro sa halamanan ng Diyos. Walang sanga ng punong pino o sicomoro na makatulad sa mga sanga nito. Wala nang iba pang punungkahoy sa halamanan ng Diyos na maihahambing sa kagandahan nito. ⁹Ginawa ko itong napakaganda, pinayabong ang mga sanga, at pinanaghilian ng iba pang mga punungkahoy sa halamanan ng Diyos sa Eden.

¹⁰Dahil dito, sinabi ni Yawe: “Sapagkat naging lubhang mataas at nakaabot sa mga ulap, naging palalo ang punungkahoy na ito. ¹¹Ibigay ko ito sa pinuno ng mga bansa upang pakitunguhan nang ayon sa kasamaan nito. Itinakwil ko nga ito. ¹²Pinutol ito ng mga dayuhan, ng pinakamabagsik sa lahat ng bansa. Nahulog sa lahat ng lambak ang mga pangunahing sanga nito; nagkambabali sa mga bangin ang iba pa. Nagsitakas sa lilim nito ang lahat ng bansa at tuluyan nila itong iniwan. ¹³Dinapuan ng mga ibon ang tuod nito at hinigan ng mga hayop ang nalaglag na mga sanga. ¹⁴Naganap iyan upang huwag maging masyadong mataas at makaabot sa ulap ang mga punungkahoy na sagana sa dilig. Lahat ay nakakandang mamatay at bumabang kasama ng nagsisilusong sa hukay.

¹⁵Kayat sinasabi nga ni Yawe: “Noong araw na lumusong sa daigdig ng mga patay ang sedro, pinapagluksa ko ang kalaliman. Pinahinto ko ang mga ilog niyon at pinigil ang mga tubig. Tinakpan ng dilim ang Lebanon at nalanta ang lahat ng punungkahoy roon. ¹⁶Nayanig ang mga bansa sa lakas ng pagbagsak ng sedro noong ibulid ko ito sa kalaliman kasama ng nagsisilusong sa hukay. Ikinasiya iyon ng lahat ng punungkahoy sa lupa, pinakapiling mga punungkahoy sa Eden, pinakamaiinam na punungkahoy sa Lebanon. ¹⁷At nagsibaba rin ang mga sumilong sa lilim ng sedro patungo sa mga nabuwal sa tabak. ¹⁸O, maringal at maluwalhating punungkahoy, alin sa mga punung-

• **31.1** Mapapansin ang magandang pampanitikang imahen ng sedro, kabanata 31 na sumasagisag sa Ehipto.

kahoy ng Eden ang maihahambing sa iyo? Ngunit pinalusong ka rin sa kalamian tulad ng iba pang mga punungkahoy ng Eden. Humimlay kang kasama ng mga taong di-tuli, mga biktima ng tabak, ikaw, Paraon, at lahat ng iyong kawal."

32 ¹Nang unang araw ng ikalabindalawang buwan ng ikalabindalawang taon, dumating sa akin ang salita ni Yawe. ²"Bumigkas ka ng panaghoy para kay Paraon, hari ng Ehipto. Sabihin mo: Leon ng mga bansa, wala ka na! Naging para kang dambuhala sa dagat; nilabusaw mo ang tubig sa mga ilog, hinalukay at pinagputik ng iyong mga paa."

³Ito ang sinasabi ni Yawe: "Ikakadkad ko sa iyo ang aking sapat at isang kalipunan ng mga bansa ang hahatak sa iyo sa aking lambat. ⁴Ihahagis kita sa lupa upang tukain ng mga ibon at lapangin ng mga hayop. ⁵Isasabog ko sa mga bundok ang iyong laman, ikakalat sa mga lambak ang iyong labi, ⁶at ididilig sa lupa ang dugo mo. ⁷Kapag nilipol kita, magdidilim ang langit at lalalam ang mga bituin; tatakpan ko ng ulap ang araw at hindi magbibigay ng liwanag ang buwan. ⁸Palalabuin ko ang lahat ng tanglaw sa langit at babalutin ko ng dilim ang lupa dahil sa iyo.

⁹Magdadalamhati ang maraming bansa kapag kumalat na sa mga bayang di mo kilala ang balitang bumagsak ka. ¹⁰Masisindak ang maraming bansa at kikilabutan ang mga hari dahil sa sinapit mo kapag iwinasiwas ko na sa harap nila ang aking tabak. Sa araw ng iyong pagbagsak, manginginig silang lahat sa takot sa kamatayan."

¹¹Sinasabi nga ni Yawe: "Darating laban sa iyo ang tabak ng hari ng Babilonia. ¹²Lilipulin ang iyong hukbo ng mga mandirigmang pinakamabagsik sa lahat ng bansa. Wasawakin nila ang palalong Ehipto at pupuksain ang iyong hukbo! ¹³Papatayin ko ang lahat ng kanyang kawan sa baybayin ng malaking ilog na hindi na madaraan pa ng tao o hayop man. ¹⁴At saka ko papayapain ang mga ilog, at parang langis na aagos ang kanilang tubig. ¹⁵Kapag ginawa kong lupang tiwangwang ang Ehipto at nilipol ko ang mga naninirahan doon, makikilala nila na ako si Yawe."

¹⁶Ito ang panambitang aawitin ng mga lunsod ng mga bansa para sa Ehipto at mga mamamayan nito, sabi ni Yawe.

¹⁷Noong ikalabinlimang araw ng buwan, ikalabing-isang taon, dumating sa akin ang salita ni Yawe: ¹⁸"Anak ng tao, tangisan mo ang

hukbo ng Ehipto at palusungin sila sa daigdig ng mga patay. Pagkat itataboy ko silang patungo sa lupain ng mga anino kasama ng nagsisilusong sa hukay. ²⁰Babagsak sila sa kinaroroonan ng mga namatay sa tabak. Nakuha na ang Ehipto at kinaladkad na kasama ng kanyang hukbo. ²¹Sasabihin sa kanya ng mga bayani at mga kapanalig ni Paraon na naroon sa daigdig ng mga patay: ¹⁹'Higit pa ba ikaw kaysa iba? Bumaba ka at humimlay na kasama ng mga di-tuli na sa tabak namatay.'

²²Naroon ang Asiria at ang lahat ng kanyang hukbo, naliligid ng mga puntod ng kanyang mga biktimang nabuwal sa tabak. ²³Nakalibing ang mga ito sa pusod ng hukay, at nakalatang ang kanyang hukbo sa paligid ng kanyang puntod; namatay rin sa tabak silang naghasik ng lagim sa lupain ng mga buhay.

²⁴Naroon ang Elam at lahat ng kanyang hukbong nakapaligid sa kanyang puntod – namatay silang lahat sa tabak. Sila ang mga di-tuli na nagsilusong sa kalamian. Naghasik sila ng lagim sa lupain ng mga buhay, at dala nila ang kanilang kahihyan kasama ng iba pang nagsilusong sa hukay. ²⁵At doon sila sa piling ng mga biktima ng tabak.

²⁶Naroon ang Mesec at Tubal sa piling ng mga puntod ng kanilang mga hukbo. Naroon ang lahat ng di-tuli; pinatay rin sa tabak silang naghatid ng lagim sa lupain ng mga buhay. ²⁷Hindi sila kapiling ng mga bayani ng unang panahon na nagsitungo sa libingan nang dala ang lahat nilang sandata; humimlay ang mga bayaning iyong nagsabog ng takot sa lupain ng mga buhay na tabak ang unan at kalasag ang kumot. ²⁸Hihimlay ka rin, Ehipto, kasama ng mga di-tuling sa tabak namatay.

²⁹Naroon ang Edom, nakahimlay ngayon sa piling ng mga nabuwal sa tabak, kasama ng kanyang mga hari at prinsipeng matatapang. Kasama sila ng mga di-tuli at ng nagsilusong sa hukay. ³⁰Naroon ang lahat ng prinsipe ng Hilaga at lahat ng taga-Sidon na nagsilusong sa kadustaan sa kabila ng kanilang kapangyarihan at kabagsikan. Kasama rin sila ng mga di-tuli sa pagkakahimlay, biktima ng tabak at nagtagtag ng kahihyan ng nagsilusong sa hukay.

³¹Kapag nakita sila ni Paraon at ng kanyang buong hukbo, masisiyahan na rin siya yamang parepareho silang sa tabak namatay. ³²Bagamat ako ang may atas na maghasik siya ng lagim sa lupain ng mga buhay, hihimlay rin si Paraon kasama ng mga di-tuling sa digmaan namatay – siya at ang kanyang mga hukbo. Itc ang salita ng Panginoong Yawe."

SA MULING PAGKATATAG NG ISRAEL

Ang propeta, isang bantay ng bayan

33 ¹ Dumating sa akin ang salita ni Yawe, ² "Anak ng tao, magsalita ka sa iyong bayan at sabihin mo sa kanila: Halimbawa'y ipinasalakay ko ang isang bansa at pumili ang mga tagaroon ng isa sa kanila upang maging bantay. ³ Kapag nakita ng bantay ang pagdating ng mga mananalakay, patutunugin niya ang trumpeta bilang babala sa mga tao. ⁴ Kapag may nakarinig sa tunog ng trumpeta at hindi tumalima sa babala at ito'y napatay sa tabak, ito ang mananagot sa sariling kamatayan. ⁵ Ngunit maliligtas ang buhay ng nagbigay ng babala. ⁶ Sa kabilang dako, kung makita ng bantay ang pagdating ng mga mananalakay at hindi niya hinipan ang trumpeta upang magbigay ng babala, at may nasawi, may sala ang bantay at papananagutin sa pagkamatay ng mga nasawi.

⁷ Gayon din ginawa kita, anak ng tao, bilang bantay para sa Israel. Kapag narinig mo ang aking salita, ihatid mo sa kanila ang aking babala. ⁸ Kapag sinabi ko sa tampalasan, "Tiyak na mamamatay ka," at hindi mo siya binigyang-babala upang magbagong-landas, mamamatay siya dahil sa kanyang pagkakasala, ngunit papananagutin din kita sa kanyang kamatayan. ⁹ Kapag binigyang-babala mo naman ang tampalasan upang magbago ng landas at hindi siya nakinig, mamamatay siya dahil sa kanyang kasalanan, ngunit maliligtas ka.

¹⁰ Anak ng tao, alam mo ang sinasabi ng sambayanan ng Israel: "Nangangayay tayo dahil sa ating pagkakasala, at iginugupo tayo ng ating masasamang gawa. Mabubuhay pa ba tayo?" ¹¹ Sabihin mo sa kanila ang salitang ito ni Yawe: Saksi ang aking buhay, hindi ko gustong mamatay ang masama; kundi magbagong-landas siya at mabuhay. Magsitalikod kayo sa inyong mga kabuktutan! O Israel, gusto mo bang mamatay?

¹² Ikaw, anak ng tao, sabihin mo sa iyong bayan: Kapag nagpakasama ang isang taong matuwid, hindi siya maililigtas ng dati niyang kabutihan. At kapag nagbalik-loob ang isang

makasalanan, hindi siya hahatulan sa dati niyang kabuktutan. ¹³ Kahimat sinabi ko sa taong matuwid na mabubuhay siya, kapag sinamtala naman niya ang kanyang pagkamatuwid sa paggawa ng masama, hindi aalalahanin ang dati niyang matuwid na pamumuhay; sa halip ay mamamatay siya dahil sa kanyang ginagawang kasamaan. ¹⁴ At kapag sinabi ko sa masamang tao na tiyak na mamamatay siya, at nagbalik-loob siya at nagpakabuti, ¹⁵ kapag isinauli niya ang kinuhang sangla sa pagkaka-utang, ibinalik ang kanyang ninakaw, sinunod ang mga kautusang nagbibigay-buhay at iniwasan ang paggawa ng masama, mabubuhay siya, hindi mamamatay. ¹⁶ Hindi na siya papananagutin sa kanyang naging makasalananang pamumuhay. Ginawa niya ang makatarungan at matuwid, at dahil diyan ay mabubuhay siya.

¹⁷ Sinasabi ng mga kabayanan mo, "Hindi makatarungan ang paninindigan ni Yawe." Pero ang kanila ang mali. ¹⁸ Ang matuwid na tumalikod sa kabutihan at nagpakasama ay marapat na mamatay. ¹⁹ At ang tampalasang tumalikod sa kasamaan at nagpakabuti ay dapat mabuhay. ²⁰ Bagamat sinasabi ninyong mali ang paninindigan ni Yawe, hahatulan kita, Israel, alin-sunod sa gawa ng bawat isa."

²¹ Noong ikalimang araw ng ikasampung buwan ng ikalabing-isang taon ng aming pagkapatapon, isang takas mula sa Jerusalem ang dumating at nagbalita sa akin: "Bumagsak na ang lunsod."

²² Noong gabing bago dumating ang takas, sumaakin ang kamay ni Yawe, at binuksan niya ang aking bibig pagdating ng takas kinaumagahan. Kinalagan ang aking dila at nakapag-salita ako.

²³ At dumating sa akin ang salita ni Yawe nang ganito: ²⁴ "Anak ng tao, nasasabi ng nagsipanatili sa mga guho ng Israel: Nag-iisa si Abraham nang tanggapin niya ang lupain bilang pamana. May sapat na tayong dami ngayon, at sa atin ipinagkaloob ang lupain.

²⁵ Ngunit sabihin mo sa kanila: Ito ang salita

• **33.1** Nasakop na ang Jerusalem. Habang nadudurog ang lahat ng ilusyon ng mga Judio at ng kanilang mga bulaang propeta, nauunawaan ni Ezekiel na dumating na ang wakas ng pagsubok. Sa hinarap, na maaaring napakalayo pa, may nababanaag na muling pagkabuhay. Inihahayag ng propeta ang maraming pangako ng Diyos sa mga kabanata 34-39. Ang kabanatang ito (33) na naglalahad sa pagsakop sa Jerusalem ang nagsisilbing introduksiyon.

Medyo naiibang bersiyon ng ipinaliwanag na natin sa 3:17 at 18:21 ang 33:1-20.

33:11. Sa panahon ng kasawian, nawawalan ng lahat ng pag-asa ang mga masama. Ngunit nagtataas naman ng itinig ang propetang laging nagpahayag ng kasawiimpalad upang makapagbigay-sigla sa pagbabalik-loob at ibahagi ang kaisipan ng Diyos: *Hindi ko gustong mamatay ang masama. O Israel, gusto mo bang mamatay?*

ni Yawe: Kumakain kayo ng pagkaing may kasamang dugo at tumitingala sa mga diyus-diyusan, pumapatay kayo ng tao, at ngayon nais ninyong angkinin ang lupain! ²⁶Nananganang kayo sa inyong tabak at gumagawa ng kasuklam-suklam, nakikiapid sa asawa ng inyong kapwa, at ngayon nais ninyong angkinin ang lupain!

²⁷Sabihin mo sa kanila: Ito ang sinasabi ni Yawe: Saksi ang buhay ko, mamamatay sa tabak ang mga naninirahan sa mga guho, kakanin ng mga hayop ang mga nasa parang, at mamamatay sa salot ang mga nagtatago sa mga kuta at kuweba. ²⁸Gagawin kong isang tiwangwang, mapanglaw na lugar ang lupain. Hindi na sila mananangan pa sa kanilang lakas. Magiging ulila ang mga bundok ng Israel at wala sinumang tatahak doon. ²⁹Makikilala nila na ako si Yawe kapag ginawa ko nang ulilang ilang ang kanilang lupain dahil sa mga kasuklam-suklam nilang gawain.

³⁰Anak ng tao, pinag-uusapan ka ng mga kababayan mo sa tabi ng mga pader at sa pintuan ng mga bahay. Sinasabi nilang 'Halikayo at pakinggan natin ang pinakahuling salita ni Yawe.'

³¹Nagtutungo sila sa iyo tulad ng pagpunta nila sa isang asamblea at nauupo sila sa harap mo. Nakikinig sila sa mga salita mo ngunit hindi nila ginagawa ang sinasabi mo. Sa halip, patuloy sila sa pandaraya at walang minamahalaga kundi ang sariling kapakanan. ³²Para sa kanila, isa ka lamang mang-aawit ng pag-ibig – isang magandang tinig na sinasaliwan ng magandang himig. Nakikinig sila ngunit hindi nila isinagawa ang napakinggan.

• **34.1** Tinitipon ni Yaweng Panginoon ang kanyang nagkalat na kawan.

May parang dalawang bahagi ang mahabang paghahambing na ito, kung saan nangangako si Yawe na magiging pastol ng kanyang kawan:

- isang rebolusyon,
- isang paghatol.

Pagsabihan mo ang mga pastol ng Israel alang-alang sa akin. Inihahayag dito ni Yawe ang isang ganap na pagbabago sa buhay-lipunan ng Israel: papalitan niya ang mga pastol. Ang salitang "pastol" ay nauukol sa lahat ng sibilyang nasa kapangyarihan, kaya kabilang dito ang hari, ang mahistrado at mga hukom. Hindi kabilang dito ang mga pari at mga propeta, salungat sa kasalukuyang gamit, dahil para sa ati'y ukol lamang sa mga lider-espiritual ng isang komunidad ang salitang "pastor" (pastol).

Hindi ba't ang kawan ang dapat pakainin ng mga pastol? (2) Hindi sa mga pastol ang kawan. Itinatukwil ni Yawe ang mga pinuno ng kanyang bayan na nag-aakalang natural lamang na tamasahin nila ang kapangyarihan at yaman nang hindi muna itinuturing

³³Ngunit kapag natupad ang hula – at natutupad na iyon – saka nila makikilalang may isang propeta sa piling nila."

Ang mga pastol ng Israel

34 • ¹Dumating sa akin ang salita ni Yawe, ²"Anak ng tao, pagsabihan mo ang mga pastol ng Israel alang-alang sa akin. Magpahayag ka sa mga pastol: Kawawang mga pastol ng Israel, na sarili ang pinakakain! Hindi ba ang kawan ang dapat pakanin ng mga pastol? ³Ngunit uminom kayo ng gatas at nagdamit ng lana, at kinatay ninyo ang matatabang tupa. Hindi ninyo inalagaan ang kawan, ⁴hindi ninyo pinalakas ang mahihina, hindi inalagaan ang maysakit ni nilagyan ng benda ang maysugat. Hindi ninyo pinabalik ang naligaw ni hinanap ang nawala. Sa halip, naging mabagsik kayo sa kanila at mapaniil. ⁵Kaya nangalat sila sa kawalan ng magpastol at nilapang ng mababangis na hayop. ⁶Nagpagala-gala sa mga bundok at burol ang aking mga tupa at nangalat sa buong lupain; walang sinumang nag-alala o tumingin sa kanila."

⁷Dahil dito, mga pastol, dinggin ninyo ang salita ni Yawe. ⁸"Nasamsam ang aking mga tupa at nilapang ng mababangis na hayop dahil sa kawalan ng pastol; hindi ninyo inalagaan ang aking mga tupa

ang sarili bilang mga lingkod ng bayan. Madali nating maiisip ang pagdarahop ng bayang Judio sa panahon ng pagpapahayag ni Ezekiel, pagkaraang-pagkaraan ng kapahamakan sa Jerusalem:

– *Mahihinang tupa*, gutom, may sakit,
– *naliligaw*, pagala-gala, walang tahanan o trabaho, binilog ang ulo, inilayo ng mga kasinungalingan ng kanilang mga pinuno,

– *nilapa ng lahat ng bansa*, ipinatapon sila, o iniwan ang lupang tinubuan sa paghahanap ng trabaho.

Ako mismo ang maghahanap sa aking mga tupa. Itinakwil ngayon ni Yawe ang mga pinuno ng Israel na nangawala sa kapahamakan ng kanilang lupain at nangangako siyang magiging pastol ng Israel. Si Yawe ang magiging mabuting pastol at sinasabi niya sa pagkakataong ito ang mga pananagutan ng pastol: tipunin, ipatanggol, pakanin ang lahat, at pigilan ang mga napakalalakas.

Sa panahon ng dagim at ulop (12) na parang malayo ang Diyos at nakikitang lugmok ang Israel at walang pag-asa. *Titipunin ni Yawe ang kanyang bayan mula sa*

at sa halip ay sarili ang inyong binusog.”⁹ Dahil diyan, pakinggan ninyong mga pastol ang salita ni Yawe: ¹⁰“Saksi ang buhay ko, haharap ako sa mga pastol at babawiin ko sa kanila ang aking mga tupa at pagbabawalan ko silang magpastol sa kawan; hindi na magkakaroon pa ng pastol na sarili ang binusog. Ililigtas ko sa kanilang bibig ang aking kawan at hindi na nila kakainin pa.”

¹¹ Sinasabi nga ni Yawe: “Ako mismo ang mag-aalaga sa aking mga tupa at magbabantay sa kanila. ¹²Kung paanong nagbabantay ang pastol nang nasa piling siya ng kanyang nangalat na kawan, gayon din ako magbabantay sa aking mga tupa at titipunin ko sila buhat sa lahat ng lugar na pinangalatan nila sa panahon ng dagim at ulop. ¹³Ilalabas ko sila mula sa mga bansa at ipabalik sa kanilang sariling lupa. Papastulin ko sila sa mga kabundukan ng Israel at sa mga patag at pinanirahang lupain. ¹⁴Dadalhin ko sila sa maiinam na pastulan sa matataas na bundok ng Israel. Mamamahinga sila kung saan sagana ang damo at manginginain sa luntiang mga burol ng Israel. ¹⁵Ako mismo ang mag-aalaga sa aking mga tupa at pagpapahingahin ko sila,” sabi ni Yawe.

¹⁶“Hahanapin ko ang nawawala at ibalik ang naliligaw. Lulunasan ko ang nakasaktan at palalakasin ang mahina, ngunit

malilipol ang mataba at malakas. Makatarungan ko silang papastulin.

¹⁷Tungkol naman sa inyo, aking kawan, sabi ni Yawe, isa-isa kong kikilanlin ang bawat mga tupa, pagbubukurin ang mga lalaking tupa at kambing. ¹⁸Hindi ba sapat sa inyo ang manginain sa mabuting pastulan? Bakit ninyo niyurakan ang nalalabi pang pastulan? Hindi ba kayo nasiyahanang uminom sa malinaw na tubig? Bakit pinagputik ng inyong mga paa ang iba pa? ¹⁹Manginginain ba ang aking mga tupa sa inyong mga niyurak at iinom sa pinagputik ng inyong mga paa?”

²⁰Kaya nga sinasabi ni Yawe sa mga pastol: “Paparito ako; ako mismo ang hahatol sa pagitan ng mataba at ng payat na tupa. ²¹Iniipit ng inyong tagilira’t balik at sinusuwag ninyo ang mahihinang tupa hanggang maitaboy sila, ²²kaya ililigtas ko ang aking kawan at hindi na sila aagawin. Igagawad ko ang katarungan sa bawat isang tupa.

²³Magtatalaga ako ng isang pastol nila, si David na aking lingkod, para aalagaan sila. Pakakanin niya sila at siya’y magiging isang tunay na pastol sa kanila. ²⁴Akong si Yawe ang kanilang magiging Diyos, at ang aking lingkod na si David ang mamumuno sa kanila. ²⁵Magsasagawa ako ng isang tipan ng kapayapaan sa kanila, at upang sila’y matiwasay na makapanirahan sa ilang at matulog sa

mga bansa. Ang Kahariang inihanda ng Diyos para sa nanilupaypay na mga taong ito ay magiging higit pa sa lahat ng kanilang maaasahan. Hindi lamang sila magtatamasa ng materyal na kasaganaan kundi mamumuhanay pa sila sa kapayapaan at magpapahingang kasama ng Diyos. *Pagpapahingahin ko sila.*

Tungkol naman sa inyo, isa-isa kong kikilanlin ang mga tupa. Sa ganitong mga salita nagsisimula ang kalawang bahagi: ang paghuhukom ng Diyos.

Nasa isang panig ang matatabang tupa: ang mga nagsamantala sa di-makatarungang kaayusang panipunan. Hindi sila nasiyahanang magkaroon ng mas mataas na antas ng pamumuhanay kaysa iba, kundi niyurakan pa nila ang nalalabi pang pastulan. Wala silang itinanim sa pinakamatatabang lupa ng bansa: dineposito nila sa ibang bansa ang perang magagamit sana sa pagpapaunlad sa ekonomiya, ipinagkait nila sa narami ang edukasyon at kultura.

Sinusuwag ninyo ang mahihinang mga tupa hanggang maitaboy sila (21). Nagsamantala sila sa kapangyarihan, at sapagkat namamaneho nila ang katarungan, itinadhana nila ang “kanilang” utos sa paggamit ng lakas.

Magtatalaga ako ng isang pastol nila, si David na aking lingkod. Ito si Kristo, ang bagong David. Gaya ng binigyang-pansin tungkol sa Isaias 11:1, hindi inihahayag ang Mesiyas bilang isa pa sa inapo ni David at hindi para ipagpatuloy ang nakaraan. Siya’y magiging ibang David at may sisimulan siyang ganap na bago.

Madali nating makikita rito ang ilan sa mga larawan at ideang personal na pinagnilayan ni Jesus at ginamit sa pagbuo ng tatlong talinhaga: ang Mabuting Pastol (Jn 10:1); ang parabula ng nawalang tupa (Lc 15:4) at ang Paghuhukom (Mt 25:31).

kagubatan ay paaalisin ko sa lupain ang mababangis na hayop. ²⁶ Patitirahin ko sila sa paligid ng aking banal na bundok at padadalhan ng pana-panahong ulan at masaganang pagpapala. ²⁷ Magbibigay ng bunga ang mga punungkahoy sa parang at ng ani ang lupa, at magiging matiwasay sila sa kanilang lupain. Makikilala nila na ako si Yawe kapag binali ko ang kanilang pamatok at pinalaya sila sa kapangyarihan ng mang-aalipin. ²⁸ Hindi na sila sasamsaman pa ng mga bansa ni lalapaning ng mababangis na hayop. Mamumuhay sila sa kapanatagan at walang katatakutan. ²⁹ Bibigyan ko sila ng mainam na pananim. Wala nang mamamatay sa gutom sa lupain, at hindi na sila aalipustain ng ibang bansa.

³⁰ Makikilala nila na akong si Yawe ang kanilang Diyos at sumasakanila ako, at silang Israel ang aking bayan." Ito ang salita ni Yawe. ³¹ Kayo ang aking mga tupa, ang kawan sa aking pastulan, at ako ang inyong Diyos, sabi pa ni Yawe."

Laban sa Edom

35 ¹ Dumating sa akin ang salita ni Yawe, ² "Anak ng tao, humarap ka sa bundok ng Seir at magpahayag laban doon. ³ Sabihin mong ganito ang ipinasasabi ni Yawe: Dumating ako upang pinsalain ka, bundok ng Seir! Iniunat ko ang aking kamay laban sa iyo at gagawin kitang isang kapigha-pighating kapanglawan. ⁴ Iguhuho ko ang iyong mga bayan, gagawin kitang ilang, at makikilala mo na ako si Yawe.

⁵ Malaon na ang iyong poot sa bayang Israel at iniumang mo sila sa tabak noong araw na sapitin sila ng kapahamakan, noong tapusin ko ang kanilang kasamaan. ⁶ Dahil diyan, saksi ang buhay ko, sabi ni Yawe, dadanak ang iyong dugo. ⁷ Mapupuno ng pighati't kaulilahan ang bundok ng Seir at wala nang maglalakad doon. ⁸ Mapupuno ng bangkay ang mga bundok; mabubuwal sa mga burol, lambak at bangin ang mga biktima ng tabak. ⁹ Mananatili kang wasak magpakailanman, wala nang maninirahan pa sa iyong mga bayan, at sa gayo'y makikilala mo na ako si Yawe.

• **35.1** Hindi ang pagbagsak ng Jerusalem ang katapusan ng kahihyan ng mga Judio. Pagkaalis ng mga mananakop nang taong 587, sinamantala ng

¹⁰ Sinabi mo, 'Magiging akin ang dalawang bansang ito na kinaroroonan ni Yawe. ¹¹ Dahil diyan, saksi ang buhay ko, pahayag ni Yawe, pakikitunguhan kita alinsunod sa iyong pagkamuhi at pagkainggit sa kanila, at ipakikilala ko ang aking sarili sa pamamagitan mo kapag hinatulan na kita. ¹² Sa gayo'y mababatid mo na narinig ko, ni Yawe, ang lahat ng pag-alipustang binigkas mo laban sa kabundukan ng Israel, gaya ng: 'Wasak na sila, ibinigay na sila sa atin upang pagpasasaan.' ¹³ Narinig ko nga ang labis mong pangmamata at pagmamayabang laban sa akin.

¹⁴ Kaya nga sinasabi ni Yawe: "Samantalang nagagalak ang sangkalupaan, ikaw nama'y mamamanglaw. ¹⁵ Yamang nagbunyi ka nang mawasak ang pamana ng Israel, gayundin ang sasapitin mo. Magiging ilang ka, bundok ng Seir, at lilipulin ang buong Edom. Makikilala ng mga tao na ako si Yawe."

Sama-samang titipunin ang Israel

36 ¹ "Anak ng tao, magpahayag ka tungkol sa kabundukan ng Israel, at sabihin mo: Kabundukan ng Israel, dinggin ang salita ni Yawe. ² Sinabi ng iyong mga kaaway, 'Aha, sa amin na ang mga bundok na ito!' ³ Kinainggitan at pinag-imbutan ka sa lahat ng panig. Nasakop ka ng mga ibang bansa, kaya nga naging paksa ka ng mga usap-usapan." ⁴ Dahil diyan, kabundukan ng Israel, pakinggan mo ang salitang ito ni Yawe. Sinasabi ni Yawe sa mga bundok, mga burol, mga bangin at kapatagan, sa mga ulilang guho at mga bayang walang tao na sinamsam at hinamak ng mga nakapaligid na bansa: ⁵ "Tunay na sa apoy ng aking panibugho, magasalita ako laban sa ibang mga bansa, sa buong Edom na buong tuwa at kasakimang sumakop sa aking lupain at nanamsam sa pastulan niyon.

⁶ Magpahayag ka ngayon tungkol sa Israel. Sabihin mo sa mga bundok, mga burol, mga bangin at kapatagan na ito ang salita ni Yawe na nag-aalab sa panibugho. ⁷ Sinasabi nga ni Yawe: "Isinusumpa ko nang nakataas ang kamay, daranas ng pagkadusta ang mga bansang nakapaligid sa inyo. ⁸ Ngunit ikaw, kabundukan ng Israel, magkakaroon ka ng malalabay na puno at saganang bunga para sa aking bayang Israel pagkat pabalik na sila.

⁹ Tunay na hinarap kita't niyukuan; bumungkalin ka at hasasikan ng binhi. ¹⁰ Pararamihin ko ang mga tao, sa buong Israel. Paninirahanan

maliit na bayan ng Edom ang sitwasyon at nilusob ang Palestina. Tinangka nilang sakupin ang mga teritoryong mga Judio at ng mga Israelita: *ang dalawang bansa.*

ang mga bayan at muling itatayo ang mga guho.
¹¹Kakapal ang tao't hayop at magiging pala-anakin. Magiging mabilis ang kanilang pagdami gaya ng una, at makikilala nila na ako si Yawe.
¹²Muli kang lalakaran ng kalalakhian at kababaihan ng Israel. Aangkinin ka nila. Muli kang magiging kanilang pamana, at hindi mo na sila kailanman babawian ng kanilang mga supling.”

¹³Nagsasalita si Yawe: “Ayon sa kanila’y naninila ka ng tao at binabawian mo sila ng mga anak. ¹⁴Ngunit hindi ka na kailanman maninila pa ng tao ni magnanakaw ng mga anak ng iyong mga mamamayan. ¹⁵Wala ka nang maririnig pang panghahamak ng mga bansa at pang-aalipusta ng ibang mga lupain.” Ito ang salita ni Yawe.

¹⁶Dumating sa akin ang salita ni Yawe nang ganito: ¹⁷“Anak ng tao, noong manirahan ang Israel sa kanyang sariling lupa, pinarumi niya iyon sa kanyang pamumuhay at mga gawain. Para sa akin ang kanilang gawi ay tulad ng karumihan ng isang babaeng may buwanang dalaw.

¹⁸Ibinuhos ko sa kanila ang aking poot dahil sa dugong ibinuhos nila sa lupa at dahil sa pinarumi nila ito sa kanilang mga diyus-diyusan. ¹⁹At pinapangalat ko sila sa mga bansa. Hinatulan ko sila alinsunod sa kanilang pamumuhay at mga gawa.

²⁰Ngunit nang itapon sila sa mga ibang bansa ay nalapastangan ang aking banal na Pangalan, sapagkat ganito ang sinabi ng iba tungkol sa kanila: ‘Napalayas sa kanyang lupain ang bayan ni Yawe!’ ²¹Nabahala ako tungkol sa aking banal na Pangalang nalapastangan dahil

sa Israel na nangalat sa mga bansa. Kaya nga-yo’y sabihin mo sa sambayanan ng Israel:

Ang bagong puso

• ²²Hindi alang-alang sa inyo ang aking gagawin kundi dahil sa aking banal na Pangalang nalapastangan sa mga lugar na inyong pinatunguhan. ²³Ipakikilala ko ang kabanalan ng aking dakilang Pangalan, na nalapastangan sa mga bansa dahil sa inyo, at mababatid nilang ako si Yawe kapag ipinamalas ko na sa kanila ang aking kabanalan sa piling ninyo.

²⁴Sapagkat titipunin ko kayo buhat sa lahat ng bansa at ibabalik sa inyong sariling lupa. ²⁵At bubuhusan ko kayo ng dalisay na tubig upang luminis kayo sapagkat pinarumi kayo ng inyong mga diyus-diyusan. ²⁶Bibigyan ko kayo ng isang bagong puso at ilalagay ang isang bagong espiritu sa loob ninyo. Aalisin ko sa inyo ang pusong bato at bibigyan ko kayo ng pusong laman. ²⁷Ilalagay ko sa inyong kalooban ang aking espiritu at nang sumunod kayo sa aking mga kautusan. ²⁸Mamumuhay kayo sa lupang ipinagkaloob ko sa inyong mga magulang. Magiging bayan ko kayo at ako ang inyong Diyos.

²⁹Papawiin ko ang lahat ninyong

• **36.22.** *Bibigyan ko kayo ng isang bagong puso.* Marami ang nag-aakala na imposibleng baguhin ang puso ng tao. Dahil wala nang pag-asa ang ilan na mapagbabago ang tao, tinatanggap na nila kung ano ito, at mas ginugustong pagtakpan na lamang ang kapurulan ng diwa at pagkamakasalanan. Sumasama naman ang loob ng iba laban sa lahat at tungkol sa lahat.

Sa tekstong ito na katulad na katulad ng sinasabi sa Jeremias 31:31 at Ezekiel 11:19, *isang bagong puso* ang iniaalok ng Diyos sa magiging bayan niya sa hinaharap. Ipinakita ng karanasan ng bayang Judio na mahina ang tao at walang sinumang makasusunod sa mga utos. Ngunit kung personal na kilala ng tao ang kanyang Diyos, kung nagagawa niyang matalik na makibahagi sa buhay ng Diyos, ano’t hindi siya makapagbabago at mababago?

Ito ang kahulugan ng salitang *pagbabalik-loob*. Ang pagbabalik-loob ay pagbalik sa Diyos matapos lumayo sa kanya. Una, may pagbabagong nagaaganap sa puso, na ibig sabih’y sa kaloob-looban ng katauhan. Kasunod nito ang pagbabago ng kaisipan at saloobin. Ang totooy’y ang Diyos ang siyang bumabago sa tao, sa pagmamahal dito, sa pag-akit at pagkakaloob dito ng

kanyang Espiritu na bumabagong-ano sa tao upang maging bagong nilalang ito. *Aalisin ko sa inyo ang pusong bato at bibigyan ko kayo ng pusong laman.* Ito ang magiging Bagong Tipan.

Dito maaring makita ang kaibhan ni Jeremias kay Ezekiel. Si Ezekiel ay bininyang ng Diyos ng gawaing pastoral: kailangang hubugin niya sa loob ng maha-bang panahon ang mga magtatayong muli sa Israel. Inihahanda ni Ezekiel ang malapit na hinaharap. *Ibabalik ko kayo sa inyong sariling lupa:* ulit-ulitin ito ni Ezekiel. Nasa hanay siya ni Moises; sunod kay Moises, isa siya sa mga kailangang mamuno sa bayang Israel. Dahil sa kanyang mga tungkulin bilang pastol, hindi niya nakita na ang *isang bagong puso* ay nangan-gahulugan ng lubusang pagbabago sa kasaysayan ng Israel: pumasok man muli ang mga Judio sa kanilang lupain, wala na ang panahon ng kanilang kaharian at bale-wala na ang kanilang mga pambansang adhikain. Sa kabilang dako, walang gayong pananagutan si Jeremias, kaya isinabuhay niya nang lubos ang trahedyang, at sa gayong mga sandal’y nakita niya na ang kasaysayan ng Israel – bayan ng Diyos sa lupa ng Diyos – ay patapos na: kailangang dumating ang Ebanghelyo.

karumihan. Inutusan ko ang trigo na magpakarami at nang hindi na kayo matutom. ³⁰Pasasaganain ko ang mga bukirin upang huwag na kayong dustain ng mga bansa dahil sa inyong pagkagutom.

³¹Sa gayon magugunita ninyo ang inyong masamang pamumuhay at mga gawang dimabuti at kasusuklamhan ninyo ang sarili dahil sa inyong mga pagkakasala at buktot na gawain. ³²Talagang hindi ko ginagawa ito alang-alang sa inyo, sabi ni Yawe. Dapat ninyong malaman ito at makadama kayo ng pagkahiya at pagkaaba dahil sa inyong gawi, Israel!”

³³Ito ang sabi ni Yawe: “Pag nalinis ko na kayo sa lahat ninyong pagkakasala, muli kong pupunin ng tao ang mga lunsod at itatayo ang mga guho. ³⁴Bubungkalin ang lupain mong tiwangwang na namalas ng nagdaraan. ³⁵Kaya masasabi ng lahat, ‘Isa nang halamanan ng Eden ang dating tiwangwang na lupang ito; at ang dating wasak na mga siyudad ay naging maayos at matao.’ ³⁶Makikilala ng mga bansang nanatili sa inyong paligid na akong si Yawe ang muling nagtayo ng wasak na lunsod at muling naglagay ng mga pananim sa lupang tiwangwang. Akong si Yawe ang nagsalita at tutuparin ko ito.”

³⁷Sinasabi ni Yawe: “Minsan pang diringgin ko ang kahilingan ng Israel at tatangkiliin sila. Pararamihin ko ang mga mamamayan na gaya ng tupa, ³⁸singkapal ng kawang dinala nila sa templo ng Jerusalem noong banal nitong kapanahunan. Mapupuno ng tao ang mga wasak na lunsod, at makikilala nila na ako si Yawe.”

“Mga tuyong buto, pakinggan ninyo ang salita ni Yawe.”

37 • ¹Sumaakin ang kamay ni Yawe. Dinala niya ako sa espiritu sa gitna ng isang lambak na puno ng buto. ²Pina-

lakad niya akong palibut-libot sa mga iyon, at nakita kong napakaraming butong nagkalat sa lupa sa lambak. Tuyung-tuyo ang mga iyon.

³Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, muli bang mabubuhay ang mga buto na ito?” Tumugon ako, “Pangoong Yawe, ikaw lamang ang nakaaalam.” ⁴Pagkaraan sinabi niya, “Ipahayag mo ang aking salita sa mga buto na ito. Sabihin mo sa kanila: Mga tuyong buto, pakinggan ang salita ni Yawe!” ⁵Sinasabi ni Yawe sa mga butong ito: Papapasukin ko sa inyo ang espiritu at muli kayong bubuhayin. ⁶Lalagyan ko kayo ng mga litid at patutubuin ang laman sa inyo. Babalutin ko kayo ng balat at ibibigay sa inyo ang aking Espiritu at mabubuhay kayo. At makikilala ninyo na ako si Yawe.”

⁷Pagkapagpahayag ko, gaya ng iniutos sa akin, maingay na naggalawan ang mga buto na nagsilapit sa isa’t isa. ⁸At nakita kong nagkaroon ng mga litid at mga laman na natakpan ng balat. Ngunit walang espiritu sa mga iyon.

⁹Kaya sinabi niya sa akin, “Tumawag ka para sa akin sa Espiritu. Magpahayag ka, anak ng tao, at magsabi sa Espiritu: Ito ang salita ni Yawe: Espiritu, halika mula sa apat na hangin. Hingahan mo ang mga patay na kalansay na ito upang mabuhay.”

¹⁰Pagkapagpahayag ko, gaya ng ini-atas, pumasok ang espiritu sa mga kalansay at nabuhay sila. Nang tumayo, singkapal sila ng isang napakalaking hukbo.

• **37.1** *Muli bang mabubuhay ang mga butong ito?* Ipinahayag ng pahinang ito ang restorasyon ng Israel na patay sa buong kahulugan ng salitang patay.

Natuyo ang aming mga buto. Ang tuyo at nagkalat na kalansay ay kumakatawan sa Israel na ipinatapon at pinangalat. Sa loob ng maraming taon, naniwala ang bayang Israel na ipakikita ng Diyos ang kanyang luwalhati sa daigdig sa pagbibigay sa kanila ng kasaganaan at mga mahimalang pagpapalaya. Ngunit ang mga ito’y mga pangarap lamang ng tao. Ang plano ng Diyos ay turang ang kanyang bayan sa pamamagitan ng daan-daang taon ng pakikibaka, pagkakamali at paghihirap. Hindi mararating ng mga bansa gaya ng

mga tao ang tunay nilang paglago at pamumunga nang hindi nagdaraan sa kamatayan ng kanilang kapalaluan at mga ambisyon. Sa mismong pagkakataong ito ipinadadala ng Diyos ang salita na nagpapabangon sa mga patay.

Ibibigay ko sa inyo ang aking Espiritu at mabubuhay kayo (6). Sa una’y sinugo ng Diyos ang kanyang mga propeta. Nahulog sa lupa na parang binhi ang kanilang mga salita na hindi gaanong pinakningan nang nabubuhay pa sila. Pagkaraan ng ilang taon, may lilitaw na ilang tao na muling magtatatag sa bansa kasama nina Esdras at Nehemias.

Kapag pinag-uusapan ang muling pagkabuhay.

¹¹ Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, ang mga buto na ito ay ang buong Israel. Lagi nilang sinasabi: ‘Tigang ang aming buto, walang pag-asa, ito na ang aming wakas.’¹² Kaya magpahayag ka. Sabihin mo sa kanila: Ito ang salita ni Yawe: Bubuksan ko ang inyong libingan. Iaahon ko kayo sa inyong mga puntod, aking bayan, at aakaying pabalik sa lupang Israel.¹³ Maki-kilala ninyo na ako si Yawe, O bayan ko, kapag binuksan ko na ang inyong libingan at inilabas kayo roon,¹⁴ kapag inilagay ko sa inyo ang aking Espiritu at nabuhay kayo. Itatag ko kayo sa inyong lupain, at mababatid ninyo na akong si Yawe ang nagsabi at tumupad sa aking sinabi.”

• ¹⁵ Dumating sa akin ang salita ni Yawe: “Anak ng tao, kumuha ka ng isang pirasong kahoy at isulat mo: ‘Juda at mga Israelitang tapat sa kanya.’¹⁶ Kumuha ka uli ng isang pirasong kahoy at isulat mo: ‘Jose, sanga ng Efraim at mga Israelitang tapat sa kanya.’¹⁷ Pagsugpungin mo ang dalawa upang maging isa lamang pirasong kahoy sa iyong kamay.¹⁸ Pag itinanghal ng mga kababayan mo ang kahulugan ng mga kahoy na iyon,¹⁹ sabihin mo sa kanila na ito ang wika ni Yawe: Kukunin ko ang sanga ni Jose sa kamay ni Efraim at ang mga tribo ng Israel na tapat sa kanya; isasama ko sa kanila ang sanga ni Juda at magiging isa silang dalawa sa aking kamay.²⁰ Hahawakan mo sa kanilang harap ang mga piraso ng kahoy na iyong sinulatan,²¹ at sasabihin mo sa kanila na ito ang sinasabi ni Yawe: Malapit ko nang ialis

ang mga Israelita sa mga bansang kinaroroonan nila. Titipunin ko sila mula sa pali-paligid at ibabalik sa kanilang lupain.

²² Gagawin ko silang isang bayan sa kabundukan ng Israel, at isang hari ang magiging hari nilang lahat. Hindi na kailanman sila mahahati pa sa dalawang kaharian,²³ ni hindi na rin nila parurumihin ang sarili sa kanilang mga kasuklam-suklam na diyus-diyusan at paglabag. Palalayain ko sila sa kanilang paghihimagsik at kabuktutan; lilinisin ko sila, at magiging isang bayan sila para sa akin at ako ang Diyos para sa kanila.²⁴ Maghahari sa kanila ang lingkod kong si David – isang pastor nilang lahat. Mamuhay sila alinsunod sa aking mga kautusan; matutupad nila at isasabuhay ang aking mga batas.²⁵ Maninirahan sila sa lupaing ipinagka-loob ko sa aking lingkod na si Jacob, doon sa tinirhan ng kanilang mga magulang. Doon sila maninirahan magpakailanman, ang kanilang mga anak at ang mga anak ng mga iyon. Magiging kanilang prinsipal magpakailanman si David na aking lingkod.

²⁶ Magtatatag ako ng isang tipan ng kapayapaan sa kanila, isang walang hanggang tipan. Darami sila at ilalagay ko magpakailanman sa kanilang piling ang aking santuwaryo.²⁷ Sa kanilang piling ako mananahan; ako ang magiging Diyos nila at sila ang aking bayan.²⁸ At makikilala ng mga bansa na ako si Yawe na nagpapabanal sa Israel kapag nasa kanila na magpakailanman ang aking santuwaryo.”

Gog at Magog

38 • ¹ Dumating sa akin ang salita ni Yawe: ² “Anak ng tao, harapan mo si Gog sa lupain ng Magog, ang punong prinsipal ng Mesec

muling pagkabuhay ng mga tao ang lagi nating iniisip. Tungkol dito ang sinasabi sa Juan 5:25-28 at ipinakitang ninyo kung paanong tinatawag ni Kristo ang mga patay na magbangan mula sa kasalanan o mula sa kamatayan. Ngunit ipinakitang rin sa atin ng kasaysayan na hindi lamang minsan ibinabangon ng Diyos ang kanyang bayan kundi maraming ulit, at araw-araw pa nga gaya ng makikita sa kasalukuyang kasaysayan ng ating Iglesia.

• ¹⁵ Ang kanilang pagkakahati mula nang mamatay si Solomon ang “kasalananang orihinal” ng bansang Judio.

Sa Israel na muling itinayang alisin at lunasan ang pagkakahati: magkakaroon ng isang bansa at isang pastor (tingnan Jn 10:16).

Kahit na nakauwi na ang mga bihag mula sa Babilonia, nauunawaan pa rin ng Israel na dapat niyang tipunin ang kanyang mga anak na nangibang-bansa sa lahat ng dako sa daigdig. Gayundin naman, nais ni

Jesus na tipunin ang lahat ng watak-watak na mga anak ng Diyos (Jn 11:52), dahil dumating siya hindi lamang para sa mga Judio kundi para sa lahat din ng kabilang sa ibang kawan (Jn 10).

Sa pagninilay sa pinalawak na misyong ito ng mga alagad ni Jesus, nagiging malinaw na ang pagtitipon ay hindi nangangahulugang ang pagtitipon ng lahat ng tao ng isang bansa ni ang pagtatadhana sa kanila ng mga parehong institusyon. Para sa kanila, ito’y ang pagbuo ng isang katawag buhay at dito halaga ang lahat ng makatao pati na ang natatangi sa bawat isa. Regalo ng Diyos ang ganitong pagkakaisa: ang marating ito ay mangangahulugang sumapit na tayo sa wakas ng kasaysayan.

Samantala, upang maging Bagong Bayan ng Diyos sa katotohanan, kailangang maging isa ang Iglesia kahit na sa nakikitang istruktura nito. Ang mahati ito ay pagbabalik sa kasalanan ni Yeroboam.

• **38.1** Inihahayag ng mga kabanata 38 at 39 ang

at Tubal, at magpahayag ka laban sa kanya.³ Sabihin mong pakingsang niya ang salita ni Yawe: Darating akong kalaban mo, Gog, punong prinsipe ng Mesec at Tubal.⁴ Paiikutin kita, lalagyan ng mga kawit sa panga, at ilalabas kita sampu ng iyong buong hukbo, mga kabayo at mangangabayo – isang makapal na hukbong nasasandatahang lubos, may kalasag at baluti at nagkikislapang tabak.⁵ Kasama nila ang Persia, Kus at Put; may baluti at helmet silang lahat.⁶ Kasama rin ang Gomer at ang kanyang mga batalyon, ang Bet-togarma mula sa dulong Hilaga at ang kanyang mga batalyon, kasama mo ang maraming bansa.

⁷Humanda ka, ikaw at lahat ng hukbong natitipon sa paligid mo, sapagkat magagamit kita.⁸ Pagkaraan ng maraming araw, bibigyan ka ng isang misyon; sa mga darating na taon, sasakupin mo ang isang lupaing nagbangon mula sa digma at nagtipon sa mga mamamayan niyon mula sa maraming bansa at dinala sa kabundukan ng Israel na kaytagal na naging tiwangwang. Matiwasay na ngayon ang sambayanan ngayon yaon na hinango sa mga bansa.⁹ Lulusubin ninyong parang unos iyon, kakalatan ninyong parang ulap – ikaw at lahat mong hukbo at maraming bansang kasama mo.

¹⁰Sinabi ni Yawe: “May maisip ka at magbabalak ka ng masama sa araw na iyon.¹¹ Isasalob mong ‘Lulusubin ko ang mga bayang walang tanggulan, ang mga taong tahimik na

namumuhay na walang mga pader at pintuang bakal.¹² Mang-aagaw ako’t mananamsam. Sa-salakayin ko ang lupaing gayo’y muling pinamamayan ng mga taong tinipon buhat sa mga bansa at nangangalakal at nag-aalaga ng kumakapal na hayupang nasa isang lupaing pusod ng daigdig.’

¹³Itatanong sa iyo ng mga taga-Seba at Dedan at lahat ng mangangalakal ng Tarsis: ‘Naparito ka ba upang magnakaw? Nagtipon ka ba ng ganyang hukbo upang mang-agaw at manamsam?’ At magdadala sila ng pilak at ginto upang makuha ang mga baka at mabili ang marami mong sinamsam.

¹⁴Kaya nga, anak ng tao, ipahayag mo kay Gog ang salita ko: Sa araw na iyong tahimik na namumuhay ang aking bayang Israel, darating ka mula sa malayong hilaga,¹⁵ ikaw at ang maraming bansang kasama mong pawang nakakabayo – isang makapal na hukbo.¹⁶ Parang ulap na bumabalot sa lupa, lulusob kayo sa aking bayang Israel. Sa malayong panahon pa mangyayari iyon. Dadalhin kita laban sa aking bayan upang makilala ako ng mga bansa, pagkat ihahayag ko ang aking kabanalan sa pamamagitan mo, Gog!

¹⁷Sabi pa ni Yawe: “Ikaw ang aking tinukoy noong mga naunang panahon sa pamamagitan ng aking mga lingkod na propeta ng Israel. Ikaw ang sinabi nilang palulusubin ko sa kanila sa malayong haharapin.¹⁸ Sa araw na iyon, pag-

paglusob ng mga bansang nagkakaisa laban sa kahariang Israel matapos itong itayong muli. Ang mga bansang iyon ang mga nasa hilaga, malapit sa Dagat na Itim. Isang mahimalang tagumpay ni Yawe ang ipinahayag para sa panahong iyon.

Kung aalisin natin ang wakas ng kabanata 39 (17-29), halos matitiyak na hindi galing sa kamay ni Ezekiel ang mga pahinang ito at walang kinalaman sa kanyang misyon. Ngunit isiningit sa kanyang aklat ang mga ito sa panahon ng mga Macabeo. Tulad ng sinasabing “mga propesiya ni Daniel,” kabilang ang mga ito sa apokaliptikong literatura na kinalugdan ng mga Judio dalawang dantaon bago dumating si Kristo at sa sumunod na dantaon (tingnan ang Introduksyon sa Daniel).

Pinalalabas na galing kay Ezekiel ang di-deretsahang paglalarawang ito sa mga paglusob ng mga taga-Siria sa panahon ng mga Macabeo. Gayong ang totoo’y sinulat ito ng isang taong nabuhay sa panahon ng mga digmaang iyon. At ipinahayag niya ang kanyang katiyakang agad na dudurugin ng Diyos ang mga taga-Siriang umuuis sa kanila.

Sa mga apokaliptikong aklat, karaniwan na ang paggamit ng kumplikadong mga larawan, ang pagbibigay-diin at pagpapahayag sa bawat pagkakataon ng mga kahanga-hangang pakikisangkot ng Diyos. Ang ganitong kumplikadong estilo ay lagi nang nagpapasigla sa mga taong di-gaanong nakapag-aral: nais

nilang makatagpo rito ng ilang tunay at matandang propesiya na angkop sa ating panahon. Hinding-hindi mauubusan ng mga detalyeng kapag inintindi nang literal at binanat ay maiuukol na mga eruplano, tangke, at digmaang kemikal na lason ang gamit... Madaling makikita ng sinuman, kahit na walang malaking kaalaman sa Biblia, ang katunayan ng sarili niyang pangarap.

Sinasabi sa atin ng mga apokaliptikong pahina ng Biblia na magawakas ang kasaysayan ng mundo sa tunggalian ng mga tumatanggap sa alok ng Diyos at ng mga tumatanggi rito. Hindi ang mundong ito na ating itinatayo ang kaharian ng Diyos, bagamat kailangan natin itong itayo upang ihanda ang bago at walang-hanggang daigdig na ibibigay ng Diyos ayon sa sarili niyang pamamaraan.

Subalit ang umasang gagawin ng Diyos ang lahat ay puwedeng maging ilusyon at panlililing. Kaya naman may ilang mananampalataya na nagiging pesimista: iniisip nilang mas malakas ang masama at walang anumang magagawa kundì hintaying dumating ang Diyos para aregluhin ang lahat. May iba namang patay na patay sa mga “rebelasyon,” at “mga parusa at kapahamakan” ang inihuhula. Patuloy naman ang iba sa pagiging sarado sa kanilang mga grupo o mga sekta na parang nasa nangaunting grupo ng mga ligtas na at namumuhay na hiwalay sa iba pa, ibig sabihin’y tumatikod sila sa tunay na buhay.

dating ni Gog sa lupaing Israel – salita ni Yawe – magbabangon ang aking poot. ¹⁹Sinasabi ko sa aking panibugho at pagkagalit: Sa araw na iyon ay lilindol nang napakalakas sa Israel. ²⁰Sa harap ko'y mangangatal ang mga isda sa dagat, ang mga ibon sa himpapawid, ang mga hayop sa parang, ang mga nilalang na gumagapang sa lupa at lahat ng tao. Babagsak ang mga bundok, guguho ang mga dalisdid at mga pader.

²¹Tatawagin ko ang tabak laban kay Gog sa lahat ng aking kabundukan – sabi ni Yawe. Magpapatayan sila-sila. ²²Salot at pagkamatay sa tabak ang ipararusa ko kay Gog. Magpapadala ako ng bumabanghang ulan, bumubuhos na graniso at nagbabagang asupre sa kanya at sa kanyang mga hukbo at sa maraming bansang kasama niya. Ihahayag ko ang aking sarili bilang Dakila at Ang Banal sa paningin ng maraming bansa, at makikilala nila na ako si Yawe.”

39 ¹Anak ng tao, magpahayag ka laban kay Gog! Sabihin mo sa kanyang ganito ang wika ni Yawe: Darating ako laban sa iyo, Gog, punong prinsiphe ng Mesec at Tubal. ²Kapag naiahon kita buhat sa dulong hilaga at nadala sa kabundukan ng Israel, ³babaliin ko ang busog na hawak mo sa kaliwa at ang mga palasong hawak mo sa kanan. ⁴Mabubuwal ka sa kabundukan ng Israel, ikaw at ang iyong hukbo at mga bansang kasama mo. Ipaubaya kita sa lahat ng buwitre at iba pang ibon at mababangis na hayop. ⁵Mabuwal ka nga sa parang, pagkat iyan ang sinabi ko,” wika ni Yawe. ⁶Padadalhan ko ng apoy ang lupain ng Magog at lahat ng tahimik na naninirahan sa mga pulo, at makikilala nilang ako si Yawe. ⁷Ihahayag ko ang aking banal na pangalan sa aking bayang Israel. Hindi ko na kailanman papayagang lapastanganin pa ang banal kong pangalan. At makikilala ng mga bansa na ako si Yawe, ang Banal ng Israel.

⁸Magaganap ang lahat ng ito, sabi ni Yawe. Ito ang araw na tinukoy ko noon pa. ⁹Pagkaraan nito, lalabas ang mga naninirahan sa mga bayan ng Israel at magpapakit ng apoy; at gagamitin nilang pangatong ang iyong mga sandata: bumunti't malalaking kalasag, busog at pana, pamaluka't sibat. Pitong taong igitong nila ang mga iyon: ¹⁰hindi na kakailanganing manguha pa ng kahoy na pangatong sa parang o sa gubat, yamang napakarami ng sandatang dapat sunugin. Agawan nila ang nang-agaw sa kanila at sasamsaman ang namsam sa kanila.” Ito ang salita ni Yawe.

¹¹Sa araw na iyon, ibibigay ko sa Gog ang

isang bantog na libingan sa Israel, ang kapatagan ng Abarim na nasa silangan ng dagat, ang kapatagan humahadlang sa mga manlalakbay. Doon ililbing si Gog at ang kanyang mga hukbo, at tatawagin iyong ang Kapatagan ng Pulutong ni Gog. ¹²Kakailanganin ang pitong buwan upang mailibing ang mga patay at malinis ang lupain. ¹³Magtutulung-tulong ang lahat ng mamamayan sa paglilbing sa mga patay, at ito ang magiging karangalan nila sa araw na ako'y luwalhatiin, sabi ni Yawe. ¹⁴Pitong buwang gagala ang mga tao sa buong lupain sa paghahanap ng bangkay na ililibing. ¹⁵Kapag nakatagpo ng bangkay, maglalagay sila ng bunton ng mga bato sa tabi niyon hanggang sa mailibing iyon ng mga maghuhukay sa Kapatagan ng Pulutong ni Gog ¹⁶(Pulutong ang pangalan ng bayan). Sa gayong paraa'y malilinis ang lupain.

¹⁷At ngayon, anak ng tao, sabi ni Yawe, “Magsalita ka sa lahat ng ibon at mailip na hayop: Magkakasama kayong parito buhat sa lahat ng dako para sa sakripisyong inihahanda ko sa inyo, isang dakilang pag-aalay sa kabundukan ng Israel kung saan kakain kayo ng laman at iinom ng dugo, ¹⁸laman ng mga bayani at dugo ng mga prinsiphe ng daigdig. Sila'y pawang tupa, kambing, baka – mga patabaing hayop buhat sa Basan. ¹⁹Kakanin ninyo ang lahat ng tabang nais ninyo at iinom kayo ng dugo hanggang sa malasing sa sakripisyong inihahanda ko para sa inyo. ²⁰Mabusog kayo sa kabayo, mangangabayo, bayani at kawal – lahat ng uri nila, sabi ni Yawe. ²¹Ipakikita ko ang aking kaluwalhatian sa lahat ng bansa, at makikilala nila ang aking paghatol at ang parusang ilapat ko sa kanila.

²²Mula sa araw na iyon, makikilala ng Israel na ako si Yawe, ang kanilang Diyos. ²³At mauunawaan ng mga bansa na itinaon ang Israel dahil sa kanilang pagkakasala, sapagkat hindi sila naging tapat sa akin; kaya itinago ko sa kanila ang aking mukha, ibinigay ko sila sa kanilang mga kaaway at nalipol sila sa tabak. ²⁴Pinakitunguhan ko sila nang marapat sa kanilang kasalulaan at kasalanan, at inilingid ko sa kanila ang aking mukha.

²⁵Kaya nga sinasabi ni Yawe: “Ngayon, dahil sa pagkahabag ko sa Israel, ibabalik ko ang itinapong mga mamamayan ng Jacob at bigyan ko ng kaluwalhatian ang banal kong pangalan. ²⁶Malilimutan nila ang kanilang pagkadusta at ang kataksilang ginawa nila sa akin. Kapag tahimik na silang namumuhay sa kanilang lupain at walang gumagambala sa kanila ²⁷Kapag natipon ko na sila mula sa mga bansa

at naialis sa lupain ng kanilang mga kaaway, ipamamalas ko ang aking kabanalan sa mga bansa sa pamamagitan nila. ²⁸Makikilala nila na ako si Yawe, ang kanilang Diyos, kapag naibalik ko na silang sama-sama sa kanilang sariling

lupa at walang naiwang sinuman sa mga bansang pinagtatapan sa kanila. ²⁹Hindi ko na sila pagtatagan pa ng aking mukha sapagkat ibubuhos ko ang aking Espiritu sa sambayanan ng Israel – sabi ni Yawe.”

ANG TORE NI EZEKIEL

Ang Templo sa Hinaharap

40 • ¹Noong ikadalawampu't limang taon ng aming pagkabiha, sa pagsisimula ng taon, sa ikasampung araw ng buwan, labing-apat na taon makaraang sakupin ang Jerusalem, samaakin ang kamay ni Yawe. ²Sa isang banal na pangitain, dinala niya ako palayo sa lupang Israel at inilapag sa isang napakataas na bundok, kung saan waring may nakatayang lunsod sa gawing timog. ³Dinala niya ako sa lunsod, at nakita ko roon ang isang lalaking parang tanso ang ayos. May hawak siyang pising lino at panukat at nakatayo sa bungad ng pintuan. ⁴Sabi sa akin ng lalaki, “Anak ng tao, pakinggan mong mabuti at tingnan mataman ang lahat ng ipakikita ko sa iyo, yamang iyan ang dahilan kaya dinala ka rito. Sabihin mo sa Israel ang lahat ng makikita mo.”

Naliligid ng pader ang Bahay, at ang tao ay may hawak na panukat na tatlong metro (anim na siko) ang haba. Sinukat niya ang kapal ng pader – isang panukat; at ang taas – isa ring panukat.

⁶Nagtungo siya sa silangang pintuan, sumampa sa mga baitang at sinukat ang bungad: isang panukat ang lalim. May luwang at habang tig-isang panukat ⁷ang bawat silid-bantayan; limang siko ang kapal ng pader na nakapagitan sa mga silid-bantayan. ⁸Mula sa portiko ng pintuan papaloo, isang panukat ang haba ng bungad. ⁹Sinukat niya ang portiko, walong siko: dalawang siko ang mga haligi niyon. Nasa

gawing loob ang portiko ng pintuan. ¹⁰May tigtalang silid-bantayan sa magkabilang panig ng silangang pintuan; magkakapareho ang sukat ng mga iyon, gayundin ang kapal ng mga pader sa pagitan ng mga silid. ¹¹Sinukat niya ang luwang ng pasukan, sampung siko; at ang kabuuang luwang nito patungong tarangkahan, labintatlong siko. ¹²May barandilya sa harapan ng mga silid-bantayan; may sukat na isang siko ang bawat barandilya sa magkabilang panig. Anim na sikong parisukat ang mga silid-bantayan sa magkabilang panig. ¹³Sinukat niya ang luwang ng pintuan mula sa panlikod na pader ng isang silid-bantayan hanggang sa panlikod na pader ng katapat na silid: dalawampu't limang siko mula sa bintana ng isa hanggang sa bintana ng katapat. ¹⁴Sinukat niya ang pasukan: dalawampung siko. Kasunod ng portiko ng pintuan ang panlabas na liwasan. ¹⁵Limampung siko mula sa dulo ng tarangkahan hanggang sa katapat na portiko. ¹⁶May natatabingang mga bintana sa mga silid-bantayan, gayundin sa loob ng portiko. Napapalamutihan ng mga dibuhong palma ang mga haligi.

¹⁷Bumagtas kami patungo sa patyo sa labas. May mga silid doon at isang terasang nalalatagan ng bato. May tatlumpung silid sa ¹⁸terasang abot hanggang sa mga gilid ng tarangkahan at sinhaba nito. Tinawatawag iyon na Mababang Templo. ¹⁹Sinukat niya ang patyo sa labas mula sa mababang tarangkahan hanggang sa labas ng patyo sa loob: sandaang siko.

• **40.1** Sa ika-25 taon ng kanyang pagkatapon (o noong 571), tinanggap ni Ezekiel ang pangitaing inilalahad niya sa mga kabanata 40-48, tungkol sa bagong lupain ng Palestina. Isa itong huwarang pangitain, na masasabing isang paglalarawan sa bagong Israel bilang isang daigdig na walang kapintasan.

Ang Luwalhati ni Yawe (tingnan 1:4) ay nagbabalik sa Jerusalem mula sa Babilonia upang mapasakanya ang kanyang Templo. Isang ilog ang umaagos sa ilalim ng Templo at lumalawak, pinatataba ang mga lupa: ito ang tanda ng lahat ng uri ng pagpapalang nagmumula sa presensya ni Yawe sa piling ng kanyang bayan. Inilalarawan din ang paghahati ng lupain sa labindalawang tribu, na pagbalik sa matandang istruktura ng bayang Israel.

Sa pangitaing ito, tinitiyak ni Ezekiel sa kanyang mga kasamahan na may pag-asa para sa kanila: muling mabubuhay ang bayan, at ang kanilang misyon ay magiging panrelihiyon dahil sa Templo masesentro ang buhay-bansa. Medyo nakababagot ang mga kabanatang ito na may maraming detalye tungkol sa pagsamba. Ngunit huwag maging kalimutan na walang bansang makababangon nang hindi nagtatagala ng sarili sa isang mahigpit na misyon. Para sa mga Judio, muli nilang inorganisa ang kanilang komunidad sa palibot ng Templo at ng kanilang mga pari, sa paniwalod ang kaganapan ng pagsamba at sa pagsunod sa Batas ang tiyak na maghahatid sa Kaharian ng Diyos (Tingnan ang mga aklat ni Esdras at ni Nehemias.)

²⁰Sinukat niya ang haba at luwang ng hilagang pintuan ng patyo sa labas. ²¹May tigatlong silid-bantayan sa magkabilang panig niyon. Ang mga pader sa pagitan ng mga silid, gayundin ng portiko, ay may kapal na tulad ng sa unang pintuan: limampung siko ang haba ng daanan at dalawampu't limang siko ang luwang. ²²Tulad ng sa silangang pintuan ang sukat ng mga bintana, pasukan at pala pamuting dibuho ng palma. May pitong baitang paakyat, at nasa dulog panloob ang portiko. ²³Sa patyo sa loob, katapat ng hilagang pintuan, may isang pintuang tulad ng katapat ng silangang pintuan. Sinukat niya ang layo mula sa isang pinto hanggang sa kasunod: sandaang siko.

²⁴Dinala niya ako sa timog na kinaroroonan ng isang pintuan. Sinukat niya ang mga silid-bantayan doon, ang kapal ng mga pader at ang portiko: katulad ng sa iba pa. ²⁵Sa pasukan at sa paligid ay may mga bintanang katulad ng iba pang mga bintana; may habang limampung siko at luwang na dalawampu't limang siko ang daanang ito, ²⁶at may pitong baitang paakyat doon; nasa dulog loob ang pasukan na sa magkabilang panig ay may mga haliging napalamutihan ng nakadibuhong palma. ²⁷May pintuan sa gawing timog ng patyo sa loob. Sinukat niya ang distansyang patimog mula sa isang pintuan hanggang sa kabila: sandaang siko.

²⁸Pagkararaa'y dinala niya ako sa patyo sa loob, na sa pintuan sa timog ang daan. Sinukat niya ang pintuang iyon, na sinlaki ng iba pa. ²⁹May sukat na katulad ng sa iba pa ang mga silid-bantayan, kapal ng mga pader at pasukan. ³⁰May mga bintana sa pasukan at pali-paligid. Limampung siko ang haba ng daanan at dalawampu't limang siko ang luwang. ³¹May walong baitang ang pasukang bumubungad sa patyo sa labas at may mga haliging napalamutihan ng nakadibuhong mga palma sa magkabilang panig.

³²Dinala niya ako sa silangang pintuan at sinukat niyon. Tulad din ng sa iba pa ang laki niyon. May sukat na gaya rin ng sa iba ang mga silid-bantayan, ang kapal ng mga pader at ang pasukan. May mga bintana sa paligid. Ang sukat ng daanang iyon ay limampung siko ang haba at dalawampu't limang siko ang luwang. ³⁴Ang portiko niyong paharap sa patyo sa labas ay may walong baitang at napalamutihan sa magkabilang panig ng mga haliging may dibuhong mga palma.

³⁵Dinala niya ako sa hilagang pintuan na kanya ring sinukat. Tulad din ng sa iba pa ang sukat ng mga silid-bantayan niyon, kapal ng mga pader at pasukan. ³⁶May mga bintana sa

pali-paligid. Limampung siko ang haba ng daanan at dalawampu't limang siko ang luwang. ³⁷Paharap sa patyo sa labas ang pasukan. May mga dibuho ng palma sa mga haligi sa magkabilang panig at may walong baitang na paakyat doon.

³⁸Malapit sa pintuan, may isang silid na ginagamit sa paghuhugas ng mga handog na sinunog. ³⁹Sa magkabilang panig ng pasukan sa pintuan, may dalawang mesang pinagkakatayan ng mga handog na sinusunog, mga hain para sa kasalanan at para sa utang. ⁴⁰Pahilaga mula sa pintuan, may dalawang mesa sa labas at dalawa pang mesa sa dulog pasukan. ⁴¹May apat na mesa sa loob at apat na mesa pa sa labas ng pasukan. Lahat-lahat, walong mesa ang ginagamit sa pag-aalay ng mga sakripisyo. ⁴²Mayroon pang apat na mesang yari sa tinapayas na bato at may habang isang siko at kalahati, luwang na isang siko, at taas na isang siko. Sa mga mesang ito nakalagay ang mga sakripisyo at ang mga kagamitan sa pagpatay ng susunuging handog. ⁴³Sa paligid ng mga mesa, may mga pasamanang mandangkal ang lapad. Sa mga mesang ito ipinapatong ang mga karneng panghandog.

⁴⁴Dinala niya ako sa patyo sa labas. May dalawang silid doon: nasa gawi ng hilagang pintuan, paharap sa timog, ang isa; at nasa gawi ng pintuan sa timog, paharap sa hilaga, ang isa pa. ⁴⁵Sinabi niya sa akin, "Para sa mga paring naglilingkod sa Bahay ang silid na nakaharap sa timog. ⁴⁶Para sa mga paring naglilingkod sa altar ang silid na nakaharap sa hilaga. Mga anak sila ni Sadok, ang tanging mga anak ni Levi na lumapit kay Yawe upang maglilingkod sa kanya."

⁴⁷Sinukat niya ang patyo sa loob. Parisukat ito na tigsandaang siko ang haba at luwang, at may altar sa harap ng Bahay.

⁴⁸Dinala niya ako sa bulwagan ng Bahay at sinukat niya ang mga haligi ng pinto - tiglimang siko magkabila. Labing-apat na siko ang luwang ng pasukang may tatlong-sikong pader sa magkabila. ⁴⁹May habang dalawampung siko at luwang na labindalawang siko ang bulwagan. May sampung baitang na paakyat doon, at may tig-isang tukod sa magkabilang panig, sa tabi ng mga haligi ng pinto.

41 ¹Niyaya niya ako sa santuwaryo at sinukat ang magkabilang haligi ng pinto niyon: anim na siko ang kapal ng magkabilang panig. ²Sampung siko ang luwang ng pasukan. Limang siko ang kapal ng mga pader. Sinukat niya ang haba, apatnapung siko; at ang luwang, dalawampung siko.

³Pumasok siya sa loob at sinukat ang mga haligi ng pinto: dalawang siko. Anim na siko ang pasukan, at pitong siko ang mga pader sa magkabilang panig. ⁴Sinukat niya ang haba: dalawangampung siko. Ang luwang pabagtas sa dulong pader ng santuwaryo ay dalawangampung siko. Sinabi niya sa akin, "Ito ang Pinakabanal na Lugar."

⁵Sinukat niya ang pader ng Bahay: anim na siko. Tig-apat na siko ang luwang ng mga silid na nakapaligid sa Bahay. ⁶Tatlong palapag ang kinaroroonan ng mga silid, tigatlumpu sa bawat palapag. Ang nangakapaligid na silid ay hindi nakaukit sa pader ng Bahay, kundi sinusuportahan ang mga ito ng mga moldeng nakausli mula sa pader. ⁷Habang tumataas ang palapag ay lumuluwang naman ang mga silid na palapalag na nakapalibot sa gusali. ⁸Nakita ko na napapaligiran ang Bahay ng isang terasang nalalagan ng bato. Anim na siko ang taas nito. Ito ang nagsisilbing pundasyong nagpapatag sa mga silid na nakaligid sa mga panabi ng Bahay. May kapal na limang siko ⁹ang panlabas na pader ng mga silid sa panabi, at nagsisilbing beranda ang lugar na nalalagan ng bato sa labas ng mga silid ng Bahay. ¹⁰Sa makalampas ng mga silid, ay may lugar na dalawangampung siko ang luwang sa palibot ng Bahay. ¹¹At upang makapunta sa liwasan mula sa mga silid sa panabi ng gusali, may isang daanan sa gawing hilaga at isa pa sa gawing timog. Limang siko sa paligid ang luwang ng liwasan.

¹²May luwang na pitumpung siko at habang siyamnapung siko ang gusaling nakatayo sa kanluran ng lugar na ito, at may kapal na limang siko ang mga pader. ¹³Sinukat ng lalaki ang labas ng Bahay: sandaang siko ang haba. Sandaang siko rin ang haba ng liwasan kasama ng gusali at mga pader niyon. ¹⁴Sandaang siko rin ang luwang ng harap ng Bahay pati ng patyo. ¹⁵Sinukat niya ang haba ng gusali kasama ng looban sa likod gayundin ng lalim sa panabi ng pinto – sandaang siko pa rin.

Ang loob ng santuwaryo at ang daanan patungo sa liwasan, ang mga bulwagan, ang mga panabing ng bintana, ang tatlong huwago ng mga pinto, isa sa bawat bulwagan, ¹⁶ay pawang nababalot ng tabla, mula sa sahig hanggang sa mga bintanang natatabingan ng pinagsalasalang kahoy. ¹⁷Mula sa pintuan hanggang sa loob ng Bahay at sa paligid ng buong pader ng panloob na silid, ¹⁸may mga nililok na kerubin at palma; bawat kerubin ay may dalawang mukha – ¹⁹mukha ng taong nakaharap sa palma sa isang panig at mukha ng leong nakaharap sa palma sa isa pang panig sa pali-paligid ng

Bahay. ²⁰Mula sa sahig hanggang sa itaas ng pintuan ay may mga kerubin at palmang nakalarawan sa pader. ²¹Parisukat ang mga haligi ng Templo.

Sa harapan ng Pinakabanal na Lugar, ²²may isang altar na yari sa kahoy, tatlong siko ang taas at dalawang sikong parisukat. Yari sa kahoy ang mga sulok, ibaba at panabi. Sinabi sa akin ng lalaki, "Ito ang mesa sa harap ni Yawe."

²³May tigelawang paypay na pinto patungo sa Banal na Lugar at isa pa ring tigelawang paypay na pinto patungo naman sa Pinakabanal na Lugar. ²⁴May tigelawang bisagra bawat paypay ng mga pintong ito. ²⁵Tulad ng mga pader, may nakaukit ding mga kerubin at punong palma sa pinto patungo sa Banal na Lugar. May panabing na kahoy sa labas ng bulwagan pasukan. ²⁶May mga bintanang natatabingan at napapangkol ng mga palma na nakaukit sa mga pader, gayundin sa mga silid sa tagiliran ng Bahay.

42 ¹Nagtungo kaming pahilaga sa liwasan at pumasok sa mga silid na nakaharap sa patyo sa labas at sa gusaling nasa hilaga. ²May habang sandaang siko ang gusali at luwang na limampung siko. ³Sa bahaging nakaharap sa pintuan ng patyo sa loob, at sa tapat ng bangketa ng patyo sa labas ay may isang galleryang katapat ng isa pang galleryang tatluhang palapag. ⁴May isang daanang sampung siko ang luwang at sandaang siko ang haba sa harap ng mga silid. Nakaharap sa hilaga ang mga pinto ng mga iyon. ⁵Makikitid ang mga silid sa itaas sapagkat naagawan ng espasyo ng mga gallerya, di tulad ng mas malalaking silid sa ibaba at sa panggitnang palapag ng gusali. ⁶Walang haligi ang mga silid sa ikatlong palapag, di tulad ng nasa patyo; ito ang dahilan kung bakit makikitid ang mga silid na nasa itaas kaysa nasa ibaba. ⁷May habang limampung siko ang panlabas na pader na kaharap ng mga silid at nakaabot hanggang sa patyo sa labas. ⁸Ang haba ng mga silid sa bahaging nakaharap sa patyo sa labas ay limampung siko; sandaang siko naman sa bahaging nakaharap sa gusali. ⁹May isang pasukan mula sa silangan sa ibaba ng mga silid, patungo sa patyo mula sa labas.

¹⁰May mga silid sa kakapalan ng pader ng liwasan sa gawing timog, paharap sa liwasan at sa gusali. ¹¹May daanan sa harapan ng mga iyon; tulad sa mga silid sa gawing hilaga, magkakatalud ang mga iyon sa haba at luwang, sa disenyo at sa mga pinto. ¹²May pintuan sa dulac ng bawat daanan paharap sa pader sa silangan,

ang mga silid sa timog; doon nagdaraan ang pumasok sa silid.

Sinabi niya sa akin, ¹³“Banal ang mga silid sa hilaga at timog na kaharap ng liwasan. Doon kinakain ng mga paring nagsisilapit kay Yawe ang mga banal na bagay. Sapagkat banal na lugar, sa mga silid na iyon inilalagay ang mga banal na bagay: hain para sa kasalanan at para sa utang. ¹⁴Sa sandaling pumasok doon ang mga pari, hindi sila aalis patungo sa patyo sa labas nang hindi iniwan doon ang kanilang mga panliturhiyang kasuutan, yamang banal din ang mga kasuutang ito. Magpapalit sila ng damit bago magtungo sa mga lugar na pambayan.”

¹⁵Matapos sukatin ang loob ng Bahay, niyaya niya ako sa pintuan sa silangan at sinukat niya ang buong liwasan. ¹⁶Sinukat niya ang silangang bahagi, limandaang siko ang kabuuan. ¹⁷Pagkaraa’y ang hilagang bahagi naman ang sinukat: limandaang siko. ¹⁸Sumunod na sinukat ang bahagi sa timog: limandaang siko. ¹⁹Limandaang siko rin ang naging sukat ng kanlurang bahagi. ²⁰Anupa’t ang kabuuang sukat ng lugar na nalilibot ng pader ay parisukat na tiglimandaang siko ang haba at luwang. Sa ganyang pinaghihiwalay ang mga pook na banal at di-banal.

43 ¹Niyaya niya ako sa pintuang naka-harap sa silangan. ²At dumating mula sa silangan ang Luwalhati ng Diyos ng Israel. May ugong na parang lagunlong ng dagat, at nakita kong nagniningning ang lupa sa kanyang Luwalhati. ³Ang pangitaing ito ay tulad ng nakita ko na noong dumating siya upang wasakin ang lunsod, at tulad din ng nasaksihan ko sa pampang ng ilog Kebar. Nagpatirapa ako sa lupa.

⁴Pumasok sa Bahay ang Luwalhati ni Yawe na nagdaan sa silangang pintuan. ⁵Itinaas ako ng espiritu at dinala sa patyo sa loob: Puno ng Luwalhati ni Yawe ang Bahay. ⁶Narinig kong may nagsalita sa akin mula sa Bahay habang nakatayo sa tabi ko ang lalaki. ⁷Sabi ng tinig, “Anak ng tao, nakita mo ang lugar ng aking trono at tuntungan ng aking mga paa. Dito ako maninirahan sa piling ng mga anak ng Israel magpakailanman. At kailanma’y hindi na sasaulain pa ng bayang Israel at ng kanilang mga hari ang aking banal na pangalan sa pamamagitan ng kanilang mga pagbibili ng sarili at ng bangkay ng kanilang mga hari. ⁸Noong magtayo sila ng bulwagang katabi ng aking bulwagan at ng pintong katabi ng aking pinto at maging iisa ang aming pader, pinarumi nila ang aking banal na pangalan sa pama-

magitan ng kanilang maruruming gawain. Iyan ang dahilan kaya napoot ako’t winasak ko sila. ⁹Ngunit mula ngayon, kung aalisin nila ang pagbibili ng sarili at ang mga bangkay ng kanilang mga hari sa harap ko, maninirahan akong kasama nila magpakailanman.

¹⁰Anak ng tao, ilarawan mo ang Bahay na ito sa sambayanan ng Israel upang ikahiya nila ang kanilang maruruming gawain. ¹¹Kapag ikinahiya nila ang kanilang ginagawa, gumuhit ka ng plano at ipakita mo sa kanila ang disenyo ng Bahay, ang mga labasan at pasukan, ang hugis, ang kaayusan ng lahat-lahat, ang mga alituntunin at mga batas niyon. Ibigay mo sa kanila ang lahat ng ito nang nakasulat upang makita nila, masuri at maisagawa. ¹²Ito ang batas ng Bahay: isang pook na kabanal-banalang ang buong paligid ng taluktok ng bundok.

¹³Narito ang mga sukat ng altar (nasusukat sa malaking siko – isang siko at isang lapad ng kamay). Ang pundasyon: isang sikong taas at isang sikong luwang. Ang gilid sa buong palibot: isang dangkal ang lapad. Ganito ang taas at laki ng altar: ¹⁴dalawang sikong taas at isang sikong luwang mula sa lupa hanggang sa unang pundasyon; apat na sikong taas at isang sikong luwang mula sa maliit na pundasyon hanggang sa malaking pundasyon. ¹⁵Apat na siko ang taas ng sunagan ng mga handog at may nakalabas doong apat na sungay. ¹⁶Parisukat ang sunagan at tiglabindalawang siko ang bawat panabi. ¹⁷Tiglabing-apat na siko naman sa mga panabi ang pundasyon parisukat din. Kalahating siko ang lapad ng nakapalibot na kornisa, gayundin ang moldeng nakapalibot sa pundasyon. Nasa gawing silangan ang mga baytang.

¹⁸Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, ito ang sinasabi ng Panginoong Yawe: Tungkol sa altar, ganyan ang dapat na maging ayos niyon kapag ipinatayo na para sa pag-aalay ng susunuging handog at ng dugong ibububo. ¹⁹Sa mga paring Levitico buhat sa angkan ni Sadok na naglingkod sa akin, magbibigay ka ng isang batang toro bilang hain sa kasalanan. ²⁰Kukuha ka ng dugo niyon at ipapahid mo sa apat na sungay at apat na sulok ng pundasyon at nakapaligid na kornisa. Sa ganyang paraan nililinis ang altar at humihingi ng tawad doon. ²¹Pagkatapos, kunin mo ang torong inilalaan bilang handog sa kasalanan. Sunugin mo iyon sa isang silid ng Bahay sa labas ng santuwaryo. ²²Sa ikalawang araw, maghandog ka ng walang kapintasang lalaking kambing bilang sakripisyo para sa kasalanan. Lilinisin uli ang altar sa paraang ginawa noong maghandog ng toro. ²³Kapag naisagawa na ang paglilinis, maghahandog ka ng isang batang

toro na walang kapintasan at isa ring walang kapintasang lalaking tupa na pinili sa kawan.²⁴ Laalay mo ang mga iyon sa harap ni Yawe; bubudburan ng asin ng mga pari ang mga iyon at iaalay bilang susunuging handog kay Yawe.²⁵ Bilang hain para sa kasalanan, mag-aalay ka araw-araw sa loob ng pitong araw ng isang lalaking kambing, isang toro at isang walang kapintasang lalaking tupa na pinili sa kawan.²⁶ Sa ganitong paraan hihingi ng tawad para sa altar; nalilinis iyon at naitatalaga sa akin.²⁷ Makaraan iyon, sa ikawalang araw at sa haharapin, iaalay ng mga pari ang inyong mga handog na sinunog at ang inyong mga hain ng mabuting pagkasamahin. Sa gayon, kalulugdan ko kayo." Salita ni Yawe.

Mga bagong alituntunin sa pagsamba

44 ¹Inilabas niya ako sa silangang pintuan ng santuwaryo. Sarado iyon.² Sabi ni Yawe sa akin, "Mananatiling nakapinid ang pintuang ito. Walang sinumang magbubukas nito o magdaraan dito. Pagkat nagdaan dito si Yawe, ang Diyos ng Israel, dapat itong mamaalaging nakasara."³ Gayunma'y maaaring maupo rito ang prinsipang umang kumain sa harap ni Yawe. Ngunit sa portiko ng tarangkahan siya magdaraan sa pagpasok, at doon din sa paglabas."

⁴Inihatid ako ng lalaki sa hilagang pintuan sa may harapan ng Bahay. Tumingin ako: napupuno na ng Luwalhati ni Yawe ang Bahay niya, at nagpatirapa ako sa lupa.⁵ Sabi ni Yawe sa akin, "Anak ng tao, magmasid kang mabuti at maingat na makinig habang ipinapaliwanag ko sa iyo ang lahat ng alituntunin at batas sa Bahay ni Yawe. Maging maingat ka tungkol sa kung sino ang tatanggapin o hindi sa Templo."⁶ At sabihin mo sa mga rebelde sa bayan ng Israel na ganito ang wika ni Yawe: Labis na ang ginagawa ninyong mga kasamaan, Sambahayang Israel.⁷ Binabayaang ninyong pumasok ang mga dayuhang di-tuli sa puso at katawan. Nasa aking santuwaryo sila upang bigyan ako ng pagkaing taba at dugo, at nilapastangan ninyo ang aking templo. Sinira ninyo ang aking tipan sa kabila ng karumal-dumal ninyong mga gawain.⁸ Sa halip na tuparin ninyo ang aking mga tungkulin, nagtatalaga kayo ng iba upang mamahala sa aking santuwaryo."⁹ Ganito ang sinasabi ni Yawe: Walang dayuhang di-tuli sa puso at katawan ang papasok sa aking santuwaryo; wala sinuman sa mga dayuhang nasa piling ng Israel.

¹⁰Ang mga Levitang nagsitalikod sa akin, noong maligaw ang mga Israelita, at nagsipaglingkod sa mga diyus-diyusan, ay papapana-

gutin sa kanilang pagkakasala.¹¹ Sila ang magbabantay sa mga pintuan ng aking santuwaryo at magiging utusan lamang sila sa aking Bahay. Sila ang apatay sa mga handog na susunugin at sa mga handog ng bayan, at itatalaga nila ang sarili sa paglilingkod sa mga tao.¹² Ngunit yamang naglingkod sila sa kanilang mga diyus-diyusan at nagbigay ng pagkakasala sa Israel, itinaas ko ang aking kamay laban sa kanila – salita ni Yawe – kaya pananagutan nila ang kanilang pagkakasala.¹³ Hindi na sila lalapat sa akin upang manungkulang pari sa harap ko; hindi sila lalapat sa aking mga banal o pinakabanal na bagay; magbabata sila ng pagkaalipusta dahil sa kanilang maruruming gawain.¹⁴ Gagawin ko silang mga tanod sa Bahay ko tungkol sa liturhikang paglilingkod at iba pang mga gawain.

¹⁵Ang mga paring Levitico na mga anak ni Sadok ang tanging lalapat at maglilingkod sa akin. Nagsitupad sila ng kanilang tungkulin sa akin sa santuwaryo noong magsitalikod sa akin ang mga Israelita. Sila ang makatatayo sa harap ko upang maghandog sa akin ng taba at dugo – si Yawe ang nagsasalita.¹⁶ Makapapasok sila sa aking santuwaryo at makalalapat sa aking mesa para sa banal na paglilingkod sa akin.¹⁷ Sa sandaling pumasok sila sa mga pintuan ng patyo sa loob, magsusuot sila ng damit na lino; hindi sila magsusuot ng lana kapag maglilingkod sa patyo sa loob at sa Bahay.¹⁸ Magsusuot sila ng turbanteng lino at pantalong lino; hindi sila gagamit ng pamigkis upang huwag pagpapawisan.¹⁹ Bago lumapit sa mga tao sa patyo sa labas, maghuhubad muna sila ng kasuutang ginamit sa liturhiya at iwan iyon sa mga banal na silid at magpapalit sila ng damit upang huwag mapadiit sa mga tao ang banal nilang kasuotan.²⁰ Hindi rin sila mag-aahit ng ulo ni magpapahaba ng buhok; sa halip ay magpapagupit sila nang katamtaman lamang.²¹ Walang paring iinom ng alak sa araw na pumasok siya sa patyo sa loob.²² Hindi sila mag-aasawa sa balo o diborsyada kundi sa mga dalaga lamang ng lipi ng Israel. Gayunma'y maaari rin silang mag-aasawa sa balo kung biyuda ito ng pari.²³ Ituturo nila sa aking bayan kung ano ang banal at hindi, gayundin ang pagkilala sa malinis at sa marumi.²⁴ Mamamagitan sila sa mga alitan, hahatol alinsunod sa aking mga alituntunin; susundin nila ang aking mga batas at kautusan para sa aking mga kapistahan at pananatilihing banal ang aking mga sabat.²⁵ Hindi sila lalapat sa patay upang huwag silang maging marumi, liban sa kung ang namatay ay kanilang magulang, anak, kapatid na lalaki o walang asawang kapatid na

babae. ²⁶Kung maging marumi ang sinuman sa ganyang paraan, dapat paraanin ang pitong araw upang siya'y maging malinis, ²⁷at sa unang araw na pumasok siya sa santuwaryo upang maglingkod, iaalay niya ang kanyang sakripisyo para sa kasalanan – salita ni Yawe.

²⁸Ako ang magiging pamana nila. Hindi ninyo sila bibigyan ng pamana sa Israel; ako ang bahagi nila. ²⁹Mga handog ang magiging pagkain nila, ang hain para sa kasalanan at ang hain para sa utang. Lahat ng bawal na itatakwil sa Israel ay magiging para sa kanila. ³⁰Para sa mga pari ang pinakamainam sa mga unang bunga ng inyong pananim at lahat ng inyong iniaalay. Ibibigay rin ninyo sa mga pari ang pinakamainam ninyong masa upang pagpalain ang inyong tahanan. ³¹Hindi kakain ang mga pari ng anumang namatay sa natural na paraan o sa pagkakalapa, maging ibon o anumang hayop ito."

45 ¹Sa paghahati ninyo ng lupain sa palabunutan, maglalaan kayo ng isang bahagi para kay Yawe: dalawampu't limang libong siko ang haba at dalawampung libong siko ang luwang. ²Magiging isang lupang banal ang kabuuan, at mula roon, magbubukod kayo ng isang bahaging may limandaang sikong parisukat upang pagtayaran ng templo; maglalagay sa paligid nito ng bukas na hanggahang limampung siko ang luwang. ³Mula sa bahaging ito, susukat kayo ng isang loteng dalawampu't limang libong siko ang haba at sampung libong siko ang luwang; saklaw nito ang pagtatayaran ng santuwaryo at ito ang pinakabanal na dako. ⁴Ito ay Banal na bahagi ng lupain at magiging pag-aari ng mga paring nangangasiwa sa santuwaryo at lumalapit kay Yawe upang maglingkod. Dito itatayo ang kanilang mga bahay at magiging isa itong banal na dako para sa santuwaryo. ⁵Isa pang loteng may habang dalawampu't limang libong siko at luwang na sampung libong siko ang ipagkakaloob sa mga Levitang naglilingkod sa Bahay; magkakaroon sila ng mga bayang paninirahan. ⁶Ibibigay ninyo sa lunsod ang isang loteng dalawampu't limang libong siko ang haba at limang libo ang luwang, kahilera ng banal na bahagi. Para naman ito sa lahat ng sambayanan ng Israel.

⁷Maglalaan kayo para sa prinsipeng ng isang lugar sa alinman sa magkabilang tabi ng lupang banal at ng lupang pag-aari ng lunsod. Sasaklaw itong pakanluran mula sa kanlurang panig at pasilangan mula sa silangang panig, at magkakaroon ng lawak na katumbas ng isa sa mga bahaging nasa pagitan ng kanlurang dagat at

silangang hangganan ng bansa. ⁸Ito ang magiging ari-arian niya sa Israel. Sa gayo'y hindi na sisikilin ng aking mga prinsipeng ang aking bayan. Ipaubaya nila ang matitirang bahagi ng lupain para sa mga tribu ng Israel.

⁹Ganito ang sinasabi ni Yawe: Husto na, mga prinsipeng ng Israel! Talikdan na ninyo ang inyong paniniil at karahasan. Isagawa ninyo ang katatagan at karapatan. Huwag na ninyong sikilinan sa buwis ang aking bayan. ¹⁰Kailangang husto ang inyong mga sukat, timbangan at takalan.

¹¹Kailangang pareho ang sukat ng efa at bat; ikasampung bahagi ng isang homer ang bat; gayundin ikasampung bahagi ng homer ang efa. ¹²Dapat ibatay sa sukat ng homer ang mga ito. Dalawampung gera ang isang siklo. Katumbas ng isang mina ang pinagsama-samang dalawampu, dalawampu't lima at labinlimang siklo.

¹³Ito ang tanging handog na inyong iaalay: ikaanim ng isang efa para sa bawat homer ng trigo o sebada. ¹⁴Sa langis naman: isang bat na langis sa bawat sampung bat o bawat coro (ang isang coro ay katumbas ng sampung bat o isang homer). ¹⁵Sa kawan naman: isang tupa sa bawat dalawang daan. Magbubuhat ito sa sarawang pastulan ng Israel at magiging handog na pagkain, susunugin, at pangkapayapaan. Sa gayo'y patatawarin sila – salita ni Yawe. ¹⁶Mag-aabuloy ang lahat ng mamamayan ng bansa sa handog na ito para sa prinsipeng ng Israel. ¹⁷Ang prinsipeng naman ang bahala sa mga susunugin, pagkain at inuming handog sa mga pista, mga Bagong Buwan at sabat, at lahat ng solemneng pagdiriwang ng Israel. Siya ang bahala sa hain para sa kasalanan, susununging handog at hain ng mabuting pagsasamahan upang humingi ng tawad para sa sambayanan ng Israel.

¹⁸Sinasabi ni Yawe: Sa unang araw ng unang buwan ay kukuha kayo ng isang batang toro na walang kapintasan, upang madalisay ang santuwaryo. ¹⁹Mula sa handog para sa kasalanan, kukuha ang pari ng dugong ipapahid sa mga haligi ng templo at sa apat na sulok ng ibaba ng altar, gayundin sa mga haligi ng pintuan sa patyo sa loob. ²⁰Uulitin ninyong gawin iyon sa ikapitong araw ng buwan, alang-alang sa sinumang nagkasala nang di-sinasadya o dahil sa kawalang-muwang; sa gayon kayo gagawa para sa Bahay ng pagbabayad-sala at pakikipagkasundo sa Diyos. ²¹Sa ikalabing-apat na araw ng unang buwan, dapat ninyong ipagdiwang ang Paskuwa. Pitong araw na kakain ang lahat ng tinapay na walang lebadura. ²²Sa araw na iyon ay mag-aalay ang prinsipeng ng isang toro para sa kasalanan, para sa kanyang sarili at para sa lahat ng mamamayan ng bansa. ²³Sa

pitong araw na pagdiriwang, mag-aalay siya kay Yawe ng susununging handog na pitong toro at pitong lalaking tupa na walang kapintasan – araw-araw sa buong sanlinggo – at isang lalaking kambing araw-araw bilang hain para sa kasalanan,²⁴ Sasamahan ito ng handog na pagkaing butil: isang efa para sa bawat toro at isang efa para sa bawat lalaking tupa; may kasama rin itong apat na litrong langis para sa bawat efa.

²⁵Para sa pista sa ikalabinlimang araw ng ikapitong buwan, ganito rin ang gagawin sa loob ng pitong araw: mag-aalay ng handog para sa kasalanan, handog na susunugin, handog na inumin at langis.

Ang Sabat at ang Bagong Buwan

46 ¹Sinasabi ni Yawe: Sa loob ng anim na araw ng paggawa, isasara ang silangang pintuan ng patyo sa loob. Bubuksan iyon sa araw ng sabat at sa pista ng Bagong Buwan. ²Papasok ang prinsipse sa pintuan sa labas at mananatili roon habang iniaalay ng mga pari ang handog na susunugin at ang handog na pangkapayapaan. Magpapatirapa siya sa bungad ng pintuan, at paglabas niya, hindi ipipinid ang pinto hanggang sa gabi. ³Magpapatirapa ang mga mamamayan sa harap ni Yawe sa bungad ng pintuan kung sabat at kapistahan ng Bagong Buwan. ⁴Sa araw ng sabat, mag-aalay ng anim na walang kapintasang batang tupa at isang wala ring kapintasang lalaking tupa upang susunugin handog. ⁵Isang efa ang handog na pagkaing butil para sa bawat lalaking tupa at ayon naman sa marapatin ng prinsipse para sa bawat batang tupa; may kasamang isang hin o apat na litrong langis para sa bawat efa. ⁶Sa araw ng kapistahan ng Bagong Buwan, maghahandog siya ng isang walang kapintasang batang toro, anim na walang kapintasang batang tupa at isang walang kapintasang lalaking tupa. ⁷Mag-aalay rin siya ng handog na butil na isang efa para sa bawat toro, isang efa para sa bawat lalaking tupa, at ayon sa kanyang marapatin para sa batang tupa, kasama ng isang hin na langis para sa bawat efa.

⁸Sa bestibulo ng pintuan magdaraan ang prinsipse sa pagpasok at doon din sa paglabas. ⁹Sa pagsamba kay Yawe sa mga solemng kapistahan, sa pintuan sa timog lalabas ang mga taong pumasok sa hilagang pintuan; sa pintuan sa hilaga lalabas ang pumasok naman sa pintuan sa timog. Wala sinumang lalabas sa pintuang kanyang pinasukan. ¹⁰Sa gayunding paraan papasok at lalabas ang prinsipse, kasama ng mga mamamayan. ¹¹Sa mga araw ng pista at solemng pagdiriwang, isang efa ang handog

para sa bawat toro, isang efa para sa bawat lalaking tupa, kung ano ang marapatin ng prinsipse para sa mga batang tupa, at isang hin na langis para sa bawat efa. ¹²Kapag nag-alay ang prinsipse kay Yawe ng isang kusanloob na pangkapayapaang handog, bubuksan para sa kanya ang silangang pintuan at iaalay niya ang kanyang susununging handog at hain ng mabuting pagsasamahan, gaya ng ginagawa niya sa araw ng sabat. Ipipinid ang pintuan pagkalabas niya. ¹³Araw-araw, tuwing umaga, mag-aalay siya ng isang walang kapintasang tupa na isang taon ang gulang bilang susununging handog kay Yawe. ¹⁴Bilang karagdagan, tuwing umaga, mag-aalay rin siya ng pagkaing ikanim na bahagi ng isang efa at langis na ikatlong bahagi ng isang hin bilang panghalo sa harina. Ito ay isang walang hanggang batas. ¹⁵Ialay ang batang tupa, ang pagkain at ang langis tuwing umaga magpakailanman.

¹⁶Ganito ang sabi ni Yawe: “Kapag binigyan ng prinsipse ang kanyang mga anak na lalaki ng kani-kanilang bahagi sa kanyang pamana, maging pag-aari at pamana ng kanyang mga anak ang ipinagkaloob niya. ¹⁷Ngunit kapag binigyan niya ng bahagi sa kanyang pamana ang isa sa kanyang mga alipin, maaangkin nito iyon hanggang sa taon lamang ng magandang pagpahayag (kung kailan ipapahayag na malaya ang alipin at ibabalik sa mga lupa sa dating may-ari). Sa gayon, mababalik sa prinsipse ang pamanang ibinigay sa dating alipin. Sapagkat mga anak lamang ng prinsipse ang pamalagiang makapag-aangkin ng pamanang kaloob ng ama. ¹⁸Hindi maaaring kunin ng prinsipse ang alinmang bahagi ng pamana ng kanyang nasasakupan at sa gayo’y agawan ang mga ito ng sariling ari-arian. Bibigyan niya ng pamana ang kanyang mga anak mula sa kanyang sariling ari-arian, upang huwag niyang agawan ng ari-arian ang mga tao sa aking bayan.”

¹⁹Niyaya ako ng lalaki papasok sa daanan sa tagiliran ng hilagang pintuan, patungo sa mga banal na silid na nakalaan para sa mga pari. At naroon sa harap namin sa dulong kanluran ang ayon sa lalaki ay, ²⁰“Dito pakukulan ng mga pari ang mga hayop na kinatay upang ialay na handog para sa kasalanan at pagbabayad-puri at lulutuin ang handog na butil. Sapagkat sagradong bagay, ang mga ito ay hindi dadalhin sa patyo sa labas at baka makapinsala sa mga tao.” ²¹Niyaya niya ako sa patyo sa labas at tinungo namin ang apat na sulok niyon. ²²Sa bawat sulok, may isang munting lugar na apatnapung siko ang haba at tatlungung siko ang

luwang. Apat na lahat iyon at pare-pareho ang sukut. ²³Naliligid ng pader ang apat na bawat isa'y may mga apuyan sa ibaba. ²⁴Sabi niya, "Ito ang mga kusina. Dito pakukuluan ng mga lingkod ng Bahay ang mga handog na alay ng mga mamamayan."

Ang ilog na umaagos mula sa Templo

47 ¹Ibinalik ako ng lalaki sa pasukan ng Bahay at nakakita ako ng tubig na umaagos na pasilangan. Nakaharap sa silangan ang Bahay, at sa timog na panig ng altar nagmumula ang tubig. ²Inilabas niya ako sa hilagang pintuan at inilibot na patungo sa panlabas na tarangkahang nakaharap sa silangan, at nakita ko roon ang agos na nagmumula sa gawing timog.

³May hawak na panukat ang lalaki. Habang lumalakad na pasilangan, sumukat siya ng sanlibong siko at niyaya akong patawid sa tubig na hanggang bukungbukong. ⁴Sumukat siya ng isa pang sanlibong siko at tumawid pa kami sa tubig na hanggang baywang ko na. ⁵Nang makasukat siya ng sanlibong siko pa uli, malalim na ang tubig na imposibleng matwid kung hindi lalanguyin.

⁶Sinabi sa akin ng lalaki, "Anak ng tao, nakita mo ba?" Lumakad pa siya at saka ibinalik ako sa pampang ng ilog. ⁷Nakita ko roon ang maraming punungkahoy sa magkabilang pampang. ⁸Sabi niya sa akin, "Patungo sa silangan ang tubig na ito, pababa sa Arabah. Pag nakarating ang tubig na ito sa namamahong dagat, magiging malinis ang tubig ng dagat. ⁹Saanman makarating ang agos ng ilog na ito, mabubuhay roon ang maraming isda at mananariwa ang tubig. Magiging masagana ang buhay sa maaabot ng daloy nito. ¹⁰Tatayo sa pampang ang mga

mangingisda at maglaladlad ng lambat mula sa En Gedi hanggang En Eglaim. Maraming uri ng isda ang matatagpuan doon, tulad ng mga isda sa malaking dagat. ¹¹Gayunma'y hindi madadalisay ang tubig sa latian; mananatili iyong maalat upang may makunan ng asin.

¹²Malapit sa ilog sa magkabilang panig, sisibol ang lahat ng uri ng namumungang punungkahoy na hindi malalanta at laging magkakaroon ng saganang bunga; mamumunga ang mga iyon buwan-buwan sapagkat dinidilig ng tubig na nanggagaling sa Templo. Magiging pagkain ang mga bunga ng mga iyon at gamot naman ang mga dahon.

Ang mga hangganan ng lupain

¹³Sinabi ni Yawe: "Narito ang mga hangganan ng mga teritoryong ipagkakaloob sa labin-dalawang tribu ng Israel, kasama ang dalawang bahagi para kay Jose. ¹⁴Paghati-hatian ninyo ito nang magkakapareho, yamang pinanumpa ko sa inyong mga magulang na ipagkakaloob ko sa kanila ang lupaing ito na gayo'y inyong pamana. ¹⁵Ito ang magiging hangganan ng lupain sa hilaga: mula sa Malaking Dagat ay babagtas ng Hetlon, Paso ng Hamat, tuloy ng Zedad, ¹⁶Berotha, Sibraim na nasa pagitan ng Damasco at Hamat, patungo sa Hazer-hatticon sa mga hangganan ng Hauran. ¹⁷Magsisimula sa dagat ang hangganan nito patungong Hazerrenon, kahanay ng Damasco at ng Hamat sa hilaga. ¹⁸Sa silangan, magsisilbing hangganan ang Jordan sa pagitan ng Hauran at Damasco, sa pagitan ng Gilead at Israel, pababa sa Dagat Silangan hanggang sa Tamar. ¹⁹Magsisimula sa Tamar ang hangganan sa timog, babagtas na patimog sa mga tubig ng Meriba sa Kades, mamamaybay sa Batis ng Ehipto hanggang sa Malaking Dagat. ²⁰Sa kanluran magsisilbing hangganan ang Malaking Dagat, tuluy-tuloy sa gawi ng Hamat. ²¹Paghahati-hatian ang lupaing ito ng mga tribu ng Israel. ²²Pagbabahabagahihin ninyo itong pamana sa inyung inyong sarili at sa mga dayuhang nakikipanirahan sa

• **47.1** Kapansin-pansin ang pangitain ng ilog na nagpapataba sa lupa at nanggagaling sa kinaroroonan ng Diyos. Ang Diyos na di-nakikita ay nagpapamalal ng sarili sa buhay na ibinibigay niya sa mga tao. Ang Espiritu Santo na inilalarawan ng ilog ng tubig na buhay (tingnan Juan 7:38) ang muling nagpapamulaklak sa lahat ng binhi ng buhay sa daigdig.

Umaagos ang ilog tungo sa Dagat ng Asin o Dagat na Patay (napakaalat ng tubig sa dagat na ito kaya walang isda at walang anumang halamang tumutubig sa pampang). Isa itong larawan ng pagpapagaling na hatid ng Diyos sa daigdig na naging baog dahil sa mga kasalanan nito. *Magiging pagkain ang mga bunga ng mga iyon at gamot naman ang mga dahon.*

inyo at may mga anak sa piling ninyo, yamang marapat na tratuhin ninyo sila na para na ring katutubong taga-Israel. At tatanggap din sila ng pamana na dinaraan sa sapalaran kasama ng mga tribu ng Israel. ²³Bibigyan ninyo ng pamana ang dayuhan sa tribung kanyang pinaninirahan" – salita ni Yawe.

Ang pagbabaha-bahagi ng lupain sa labindalawang tribu

48 ¹Ito ang talaan ng mga tribu at ng kani-kanilang pamana. Sa dulong hilaga pagawi sa Hetlon hanggang Hamat at Hazer-enon, may hanggang kahanay ng Damasco sa hilaga, magmula sa hangganan sa silangan hanggang sa hangganan sa kanluran – isa itong bahagi na ukol sa Dan. ²Karati ng Dan, mula sa silangan hanggang kanlurang hangganan – ito ang para sa tribu ng Aser. ³Karati ng Aser, mula sa silangan hanggang kanlurang hangganan – ito ang bahaging para sa tribu ng Neftali. ⁴Karati ng Neftali, mula sa silangan hanggang kanlurang hangganan – para sa tribu ng Manases. ⁵Karati ng Manases, mula sa hangganan sa silangan hanggang kanluran – ito ang bahagi ng Efraim. ⁶Karati ng Efraim, mula sa silangan hanggang kanlurang hangganan – para sa tribu ng Ruben. ⁷Karati ng Ruben, mula sa silangan hanggang kanlurang hangganan – para sa Juda. ⁸Karati ng Juda, mula sa silangan hanggang kanlurang hangganan – ito ang bahaging ibubukod ninyo, may luwang na dalawampu't limang libong siko at singhaba ng bawat isa sa iba pang mga bahagi mula sa silangan hanggang sa kanlurang hangganan. Sa sentro nito itatayo ang santuwaryo.

⁹Ang bahaging ilalaan ninyo para kay Yawe ay dalawampu't limang libong siko ang haba at sampung libong siko ang luwang. ¹⁰Dalawampu't limang libong siko ang sukat ng hangganan nito sa hilaga, sampung libong siko sa kanluran, sampung libong siko sa silangan, at dalawampu't limang libong siko sa timog; nasa kalagitnaan nito ang santuwaryo ni Yawe. ¹¹Magiging pag-aari ito ng mga nakatalagang pari, mga anak ni Sadok na patuloy na tumupad ng kanilang tungkulin sa dambana at hindi tumulad sa mga Levitang nagsitalikod sa akin kasama ng nangaligaw na Israelita. ¹²Kaya nga kukunin ang kanilang kaparte sa pinakabanal na bahagi ng lupain, karati ng sa mga Levita. ¹³May habang dalawampu't limang libong siko at luwang na sampung libo ang teritoryo ng mga Levita, katulad ng sa mga pari. ¹⁴Hindi nila maipagbibili ni maipagpapalit ang alinmang bahagi niyon, at hindi rin nila maisasalin sa iba,

pagkat itinalaga iyon kay Yawe. ¹⁵Ang natitirang may luwang na limang libong siko at habang dalawampu't limang libo ay isang dibanal na lugar na itatalaga sa lunsod para pagtayaran ng mga bahay at gawing pastulan. Sa kalagitnaan niyon itatayo ang lunsod. ¹⁶Narito ang mga sukat niyon: sa hangganan sa hilaga, apat na libo at limandaang siko; sa timog, apat na libo at limandaang siko; sa silangan, apat na libo at limandaang siko; sa kanluran, apat na libo at limandaang siko. ¹⁷Ang mga pastulan ng lunsod ay sasaklaw ng dalawang daan at limampung siko pahilaga, dalawang daan at limampung patimog, dalawang daan at limampung pasilangan, at dalawang daan at limampung pakanluran. ¹⁸Ang malalabi sa bahaging ibinukod, matapos bawasin ang itinalagang bahagi, ay may sukat na sampung libong siko pasilangan at sampung libo pakanluran. Ang aanihin sa lupang ito ay para sa pagkain ng mga manggagawa sa loob ng lunsod. ¹⁹Huhugutin sa lahat ng tribu ng Israel ang mga manggagawang ito, at sila ang magbubungkal at magtatanim sa nabanggit na lupa. ²⁰Lahatlahat, ang nakabukod na bahaging banal, na karati ng lupang pag-aari ng lunsod, ay dalawampu't limang libong sikong parisukat. ²¹Para sa prinsipang alinmang panig ng lupang banal at ng lupa ng lunsod at sasaklaw ng dalawampu't limang libong siko hanggang sa hangganan sa silangan at dalawampu't limang libong siko hanggang sa hangganan sa kanluran, kahanay ng iba pang mga bahagi. Sa kalagitnaan ng kaparting ito ng prinsipang naroon ang banal na lote at ang santuwaryo ng Bahay. ²²Anupa't bukod sa pag-aari ng mga Levita at pag-aari ng lunsod na nasa loob ng kaparti ng prinsipang, lahat ng nasa pagitan ng mga hangganan ng Juda at ng mga hangganan ng Benjamin ay magiging pag-aari ng prinsipang.

²³Narito ang talaan ng iba pa sa mga tribu at kani-kanilang kaparti: Mula sa silangan hanggang kanlurang hangganan – Benjamin. ²⁴Karati ng Benjamin, mula sa silangan hanggang kanlurang hangganan – Simeon. ²⁵Karati ng Simeon, mula sa silangan hanggang kanlurang hangganan – Isacar. ²⁶Karati ng Isacar, mula sa silangan hanggang kanlurang hangganan – Zabulon. ²⁷Karati ng Zabulon, mula sa silangan hanggang kanlurang hangganan – Gad. ²⁸Ang hangganan sa timog ng Gad ay babagtas sa Tamar patungo sa mga tubig ng Meriba sa Kades, hanggang sa Wadi at Malaking Dagat. ²⁹Ito ang mga pamana ng mga tribu ng Israel, at ganito ang gagawin ninyong pagbabaha-bahagi – salita ni Yawe.

³⁰Narito naman ang mga labasan ng lunsod. Sa gawing hilaga, na may habang apat na libo at limandaang siko, ³¹magtatayo ng tatlong pintuan: pintuan ng Ruben, pintuan ng Juda, pintuan ng Levi. Pangalan ng mga tribu ng Israel ang ipapangalan sa mga pintuan ng lunsod. ³²Sa gawing silangan, na may habang apat na libo at limandaang siko, ay tatlong pintuan: pintuan ng Jose, pintuan ng Benjamin, pintuan

ng Dan. ³³Sa gawing timog, na apat na libo at limandaang siko rin ang haba, tatlong pintuan: pintuan ng Simeon, pintuan ng Isacar, pintuan ng Zabulon. ³⁴At sa kanluran, apat na libo at limandaang siko ang haba, magkakaroon ng tatlong pintuan: pintuan ng Gad, pintuan ng Aser, pintuan ng Neftali. ³⁵Labingwalong libong siko ang kabuuang sukat sa palibot. Ang ipapangalan sa lunsod ay "Naroon si Yawe."

